

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/4 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

A nemzeti gondolat.

Budapest, május 10.

(K.) Vilmos császár kifakadt a nagynémetek fészkelődése miatt. Sok kellemetlenséget csináltak neki azok a tulzó hazafiak, akiknek ő a Verbandok hepciáskodó tagjait nevezte. Nyilatkozott tehát a császár és kijelentette, hogy a nagynémetekből hiányzik a nemzetközi tapintat s ha tovább is fészkelődnek, egyesületet kell csinálni a nagynémet egyesületek ellen. A német császárnak, nyilvánvaló, nem a mi fejük fáj. Nem is azért szídjá össze a nagynémeteket, mert magyar földre akartak kirándulni egy kis parázs zenebona okáért. A magyarországi kirándulás tervére Vilmos császár nem fakadt ki, azt egyedül a mi vendégriaszító barbárságunk akadályozta meg. De most a fészkelődő urak Amerikában csináltak a császárnak kellemetlenségeket s ezt már nem állta meg szó nélkül. Egy pillanatra se hitessük el tehát magunkkal, hogy Vilmos császár elszegődött a magyar sovíniszta patronusának s hogy ezen túl már nyugodtan alhatunk a Verbandoktól. Szó sincs róla. Az egész császári kifakadás annyit jelent, hogy a nagynémetek túrtöztessék a nemzeti indulatukat legalább abban az irányban, ahol a császárnak éppen bizonyos szándékai vannak. Másfelé kereskedhetnek és fészkelődhetnek a *tulzó hazafiak*, de ő felsége fontos cirkulusait ne zavarják. Legyen bennük egy kis nemzetközi tapintat.

De ha Vilmos császár nem mireánk gondolt, mikor a fészkelődő nagynémetek fejét megmosta, legalább mi gondoljunk a császár szavainak ötletéből magunkra. Jusson eszünkbe, hogy míg abban az óriási kázanban, melyet a mappa Németországnak mond, a fészítésig forr a nemzeti gondolat és sísteregve keres minden kicsi hasadékat, ahol kiömölhet, addig a kis magyar bögrében mintha semmi sem

volna, mert abban ugyan minden tüzelés dacára se forr vagy sutorog semmi. Nincs benne nemzeti gondolat. Németországban császári sózával kell leszerelni a tulzókat, nálunk lámpával kellene előbb megkeresni, hogy hol is van egy tulzó hazafi. Németországban egyesületet sürget a császár a tapintatlan nagynémet egyesületek ellen, nálunk még az aktuális veszedelem se tudja egyesíteni a tapintatos hazafiakat. Bár a német császár ránk se gondolt, mikor a Verbandok ellen kifakadt, mi mámorban uszunk, hogy akadt egy hatalmas ur, aki úgy fakadt ki, hogy azt mi a magunk javára is érthetjük. Ha Vilmos császár kitiltaná a nagynémet koponyákból a Magyarországra való emlékeztést, azt se tudnánk, mit csináljunk örömmünkben. Hogy is ne? Hiszen valaki végzett az ellen-segítségünkkel s így mi nyugodtan ellenségeskedhetünk egymás között! De Vilmos császár maga se tudná leszerelni a forrásban levő német nemzeti gondolatot s ha akarná, holott eszében sincs, akkor se szerezhetné meg nekünk azt a kényelmet, hogy más ellenség hiányában csak egymással agyarkodhassunk. Már ezt az ősi mulatságot hiába várjuk és lessük: *kell* nekünk verekednünk külső és belső ellenségekkel. Gondoskodnak róla a Verbandok és gondoskodnak róla a nemzetiségek. A nemzeti gondolat pedig, mely a magyarságot egyesíthetné s melynek ereje közelünkbe se engedné semmiféle támadó szándékot: az a nemzeti gondolat sehol sincs.

De hogy is volna! A magyar parlamentben fölemelkedhetik egy pártvezető politikus és felállíthatja azt a tételt, hogy a kultura megalapozásához kicsi a nemzeti gondolat, ahhoz a keresztény morál kell. Hogy ez a tétel egyszerűen kizár minden nemzeti kulturát, mert hiszen a keresztény morál alapján nem fejlődhetett volna sajátos német, francia vagy olasz kultura: az még csak a kisebbik bökkenő. Azért van sajá-

tos német, francia és olasz kultura, azokat egy ilyen tétellel nem lehet kiharancsolni a világból. De az már nagyobb baj, hogy Magyarországon az ilyen tételt a közvélemény komoly felháborodása nélkül szabad hirdetni. Mert ez azt bizonyítja, hogy Magyarországon nem is érzik a nemzeti gondolat hiányát. Szabad hátrább lökni, lefokozni, le is sajnálni: föl se veszi senki. S akik nálunk a keresztény morált akarják a nemzeti gondolat helyébe a kultura alapjául lerakni, azok még azt merik mondani, hogy ezt a nagy műveletet hazafiságból tervezik a felekezeti kozmopolitákkal szemben. Ők a hazafiak, akik lesajnálják a nemzeti gondolatot s azok a kozmopoliták, akik tiltakoznak a nemzeti gondolat lefokozása ellen! Hát ha valahol, itt lehetne álorca nélkül föllismerni a nemzeti gondolat tisztelt ellenfeleit. Mert az már csak világos, hogy amennyiben a kulturát alapozó két tábor közül az egyik nemzeti s a másik kozmopolita: akkor a magyarság elég könnyen föllismerhetné, hogy melyik a nemzeti s melyik a kozmopolita. De valami vakság verte meg a magyarságot, hogy nem veszi észre a falláciát s még az sem nyitja fel a szemét, hogy vakmerően azok beszélnek felekezetiességről, akik azért kisebbitik a nemzeti gondolatot, mert az az egyetlen, mely egyesítheti a magyarságot.

Tiszta sor. Tessék a nemzeti gondolatnak megszólalnia: egy táborba siethet az egész magyarság. Tessék a felekezeti riadót megfujni: a magyarság annyi darabra szakad, ahány felekezet az országban él. Már most ha a felekezeti riadót a magyarságot szétbontja, a nemzetiségeket pedig nem érinti, akkor világos, hogy a magyar faj hegemoniája szempontjából egyszerűen gyilkos munkát végez mindenki, aki a nemzeti gondolat helyébe a felekezeti eszmét akarja csempészni. De kérdezzék meg csak a felekezeti eszme lovagjai a nemzetiségektől, hogy vajjon azok is

TÁRCA.

ÚJ VILÁG.

— Történelmi regény. —

Irtja: JÓKAI MÓR.

Windstill bankár még azznap visszautazott Bécsbe a kalifával; a piktor ott maradt: szerződést kötött a földesurral a színház átalakítására. Benne foglaltatott egy előfüggöny megfestése is, ami potom négyezer forintba került. Másnap mindjárt hozzáfogtak a munkához. Korán reggel felhordatta Natália a templomi ereklyéket: az oltárképet, az evangéliumot, a thuritulumot, az inelangoriumot, a monstrantiát, az aspergeriumot, a kelyhet, a téréplőt, a lámpást, az offeroriumot, azok mind elhelyeztetek a családi kápolnában.

Aztán következett a kőműves munkája: a templom falainak lekaparása. A görög szentegyház tele volt festve temperaképekkel. Azoknak mind el kellett tűnni a theatrumból (a saját maguk érdekében), hogy új falfestményeknek adjanak helyet.

Natália kíváncsi volt megnézni ezt a munkát, Negrotin, a tisztartó és a piktor kíséretében. Látta, hogy kaparja két kőműves a horzsolóval a falról a képeket. Biz azoknak nagy része nem volt megsajnálható: a pokol ábrázolásai,

kilógó veres nyelvű, szarvas ördögök fütik, szíjják vasvillákkal a tüzet a katlan alatt, melyben el-kárhozott gonoszok fürdönek forró szurokban, azután meg Heródes kegyetlenkedései; de volt ott olyan festmény is, aminek kár volt darabokra törtetni, egy istenanya-kép a gyermek Jézussal, mindkettő nagy arany-koronával a fején, széles bibor-paláttal a vállán. Ezt nagyon megsajnálta Natália. Amint a széttört vakolatdarabok lehullottak a falról, nem állhatta meg, hogy egy ép darabot fel ne szedjen a kőtenyébe, amelyiken még megmaradt a szent alak feje az arany-koronával. Letérdelt a földre, úgy válogatott a törmelék között.

És aztán durcásan tekintett a három kísérőjére, hogy azok nem segítenek neki ebben az ereklye-gyűjtésben.

Hrszakay ur észrevette e haragos, sőt szemrehányó tekintetet.

— Ej, hagyja el, méltóságos asszony, nem érdemes földről felszedni, silány mázolások: *Zsidoszi Farbár Sárosul* pingálta.

— Zsidó? — szölt Natália s azzal egyszerre kiszórta a kőtenyéből az összegyűjtött festmény-töredéket.

Aztán nem törődött tovább a képek lehán-tásával.

Ellenben folyton nagy gyanakodással ügyelt a festő arcára. Annak is olyan tipikus nagy, görbe orra volt.

Végére akart járni a skrupulusának. Egyenesen meginterpellálta a piktor:

— Ugyebár az helytelen dolog, hogy zsidó festőknek engedessék meg templomi szentképeket festése, holott ezeket az ő vallásuk megtagadja?

Charon, der Höllenzote (más nevét nem mondták meg) menten kitalálta a báróné gondolatjársát s nagyot nevetett rajta.

— Ne tessék nyugtalankodni, méltóságos asszonyom. Én buddhista vagyok s nem festek mást, mint görög mythologiai képeket.

Ebben Natália megnyugodott, ámbar nem értett belőle semmit. Soha sem hallott buddhistákról, azok valami nagyon jó emberek lehetnek. A görög mythologiai pedig nem magyarították neki soha a püspök-nagybátya udvaránál; ha görög, akkor bizonyosan rokonságban van az orthodox hitvallással, mert az is görög. Ez hát megbízható ember.

Charon ur felrándult Bécsbe s onnan nagy-hamar visszakerült a mesterségéhez való készü-léssel, hozott magával tömérdek sok festékes-fazekat, bögrét, pamacsot, esetet, összegöngyölt vásznakat, enyvfüzet, aztán meg egy handlangert, aki a festésnél segítségére lesz és a többek között egy fiatal dámát, akit e néven mutatott be Natáliának: „miss Salome.“ Társadalmi állására nézve *modell*. Ezt a hivatást valami nagyra becsülte Natália. Meg is hívta magához miss Salomet, hogy itteni működése alatt lakjék a kastélyában s ebédre, vacsorára az asztalhoz ültette. Beszélni nem tudott vele, mert a miss csak angolul értett, abban pedig Natália nem volt járatos.

kisebbségre taksálják-e a nemzeti gondolatot, mint a felekezeti eszmét? No hiszen. A hitükben ugyan sohasem zavarta őket senki, de ezzel még se érték be. Azokat a sebeket fájlatják ők, melyeket a magyar nemzeti gondolat — még ez a mazna, embrlószerű gondolat is — nemzetiségükön ütött. A hitüket nemzetiségi polgárok már elcserélték, egy kis összekapás a pappal és kitértek — de a nemzetiségüket védik körömszakadtáig és azontul is. Csak nekünk mernek olyat prédikálni, hogy kultúra teremtséhez keresztény morál kell és nem nemzeti gondolat. És csak nálunk merik magukat az ilyenek még hazafiaknak nevezni, akik a kozmopolitákat akarják ártalmatlanná tenni. Nemzeti szerencsétlenség, hogy az ilyen áramlatnak jóformán csak a sajtó próbál gátat vetni, de azért lassankint elszivárog a közvélemény egyes rétegeibe és megütközést se kelt. Így aztán a magyarság hovatovább szétesik és nem tud a külföldről istápoit nemzetiségekkel szemben megállani. Ezt a veszedelmet pedig el kell hárítani s a magyarságnak végre meg kell értenie, hogy az kicsi baj, amiről Vilmoscsászár panaszkodik: ha a nagyméretben tulerősen forr a nemzeti gondolat és hiányzik a nemzetközi tapintat. A veszedelmesebb baj a miénk, ahol van nemzetközi tapintat, democráciát se mer a nemzeti gondolat...

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, május 10.

A bosnyák vasut vitája ma bevégeződött. Az utolsó szónok Molnár Jenő volt, aki úgy érezte, hogy hiányos lesz a vita, ha el nem mondja még egyszer azokat, amiket előtte már egynehányan elmondtak. Sok naiv humorral ismételtetett néhány ellenzéki közhelyet, itt-ott derültséget fakasztva. Beszédjének legnagyobb érdeme mégis az volt, hogy alkalmat adott Széll Kálmánnak egy elmés és mindenképp érdekes replikára, amelyben aztán egy füst alatt végzett a többi támadással is, amely a javaslatot az ellenzék részéről érte. Miután még Major Ferenc és Barta Odön záróbeszédet újra ajánlották a maguk határozati javaslatát és Széll Kálmán egy újabb fényes rögtönzésben megfélelt Barta mai felszólalására is, a Ház nagy többséggel elfogadta általánosságban a javaslatot, s rövid vita után a részleteket is megszavazta.

Egy csomó mentelmi ügy elintézése után

De legalább Tihamér sem udvarolhatott neki, mivelhogy ő sem volt odább a handjudunál. A hölgy barna szemű és amazoni természetű. Ez tartott egynehány napig, akkor Charon ur visszavitte a miszt Bécsbe, hozott helyette másikat, akinek a neve volt: „Frojlajn Luiza.“ Ez már német volt, székehuja, kékszemű, karsu természetű. Natália az első tekintetre megszerette. Ez már modellnek való teremtés! Az ártatlanság és szemérmesség mintaképe. Nehány napot ez is ott töltött, üres óráit, amikor a munka szünetelt, Natáliának szentelve. Igazán kiválasztott teremtsékek ezek a modellkísasszonyok! Harmadikán aztán egy olasz hölgyet hozott magával Charon ur. Ennek a neve volt Signora Florinda. Ennek lángvörös haja volt, morbidezza-szinezetű arca, sűrű szemöldéi, nagy, villogó szeméi, korallpiros ajka, melyből gyöngyfogsor villogott elő, ez volt az igazi! Natália nem bírta elképzelni, hogyan bírja rá a piktor ezt a szilaj demont, hogy egy percig nyugton álljon előtte. Beszélt ez olaszul, németül, franciául össze-vissza s azt az ember mind megértette, úgy tudott az arconásvaival magyarázni. Ezzel nem jó lenne magányos erdőben egyedül találkozni (már tudniillik olyan ijedős embernek, mint Tihamér).

A festő zárt ajtók mögött dolgozott. Senkinek sem volt szabad a készülő nagy festményét

Bedőndy János interpellálta a földmivélségügyi minisztert a székely kormánybiztos kinevezése miatt. Darányi Ignác nyomban felelt az új interpellációra és választást a Ház, az interpellálóval együtt tudomásul vette.

A képviselőház ülése május 10-én.

— Kezdeté délelőtt 10 órakor. —

Elnök: gróf Apponyi Albert.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Darányi Ignác, báró Fejérváry Géza.

(A bosnyák vasutak.)

Molnár Jenő hozzájárul Barta Odön fejtegetéséhez majd azt mondja, hogy a miniszterelnök okosabban tette volna, ha nem véde volna meg Kállayt. Kijelentése a vasut drágaságát. Perze, mert minden állomásból erődöt csinálnak. Műszaki kérdésben nem vitatkoznak, mert nem szakértő; de a miniszterelnök sem az. (Derültség.) Sajnába, hogy a többség szakértői nem nyilatkoznak, mert különben megtudnók, hogy kell-e annyi pénz az építéshez. A miniszterelnöknek az a szokása, hogy ha valamiben nincs igaz, akkor csendesen beszél. (Derültség.) Tegnap feltűnő sokat beszélt csendesen. Tehát nem volt igaz. Mert műszaki dolgokhoz nem ért.

Széll Kálmán miniszterelnök: Most megtanultam! (Derültség.)

Molnár Jenő: A törvényjavaslatot nem szavazza meg.

Elnök a vitát bezárja.

Széll Kálmán miniszterelnök: Molnár a többiek közt akképp érvelt, hogy minek építünk mi Boszniában vasutat, hiszen ott már sokkal több vasut esik egy-egy lakosra, mint amennyi kell és mint másutt van. A vasutépítés szükségességének nem mértéke a lakosság száma. Ha például azt akarná valaki összehasonlítani, hogy Transzilvániában mennyi vasut esik egy lakosra, igen iudosa konkluzióra jönné, mert a lakosság sűrűsége is faktora egy ország gazdasági életének, de a terület is. Boszniának területéhez képest oly csekély a lakossága, hogy nem lehet a vasut építésének szükségességét egyedül a lakossághoz mérni, hanem a lakossághoz is. de elsősorban a területhez, melyhez a vasut nem egészen elvá hatlan kapcsolatban van, miután arra is szolgál, hogy messze távolságokat kössön össze. Azután azt mondja, hogy a miniszterelnök mindent elkövetett ugyan, hogy ez a vasut ne jöjjön létre, később azonban megadta magát, és ez nem az ő, nem a magyar kormány kezdeményezéséből került ki. A dolog nem így áll. Witte miniszter azt mondta, amit ő is mond, hogy a samac—doboji vonalat magában nem is iniciáltuk, hanem, mivel nem lehet megcsinálni 1881 óta, — bár a Ház határozatilag kimondta s a magyar közvélemény és minden magyar kormány egy állította oda, mint az internacionális forgalom és Magyarország forgalmi tekintetéből fontoságát — budapest—samacz—szlavóniai, samacz—doboji, szerajevo—uvaczi török határszéli vasutat, a mire pedig törekünk, tehát megcsinálták azt, a mire elsősorban katonai szempontból szükség volt. Tegnap kifejtette, mennyire vitális érdek az az ország védelme szempontjából, a keleten való pozíció szempontjából. Mikor tehát megcsináltuk a közbelső vasutat, mely tagozata annak a nagy vasutnak, mikor erre határozatuk el magunkat, mikor ezt iniciáltuk, követeitük, feltétlenül tüztük ki, t. i. a samacz—doboji vonalat, akkor kérdezi

meglátni, amíg az utolsó esetvonalas meg nem adatott. Kivételt, természetesen, maga a báró ur képezett, neki szabad volt jelen lenni az egész művészi alkotásnál. Maga is költő volt és egy kicsit festő is: szakértő lehetett. De Natália előtt el volt zárva a festőterem. Annál nagyobb leandrá nézve a meglepetés.

Két hét alatt készen volt az egész átalakítás — templomból színházba, előfüggöny, kuliszszák, szuffiták, orchesztrum. A sekrestyéből lett öltöző, a parokhiából színészherber. A kórust felhasználták kakasülönök a kétgarasos publikum (meg a potya) számára, az egykori gyónatárszék meghagyatott páholyának az uraság számára. A falak tele voltak pingálva ugynevezett mythológiai képekkel. Ha a lekapartképek voltak a kanördögök, ezek lehetnek a nőstényördögök. Förtelmesek!

A "színház-megnyitásra nyomatott meghívók küldettek szélylyel, amikre számos bécsi ismerős jelent meg a bárói kastélyban. A cselédség e napra új livrét kapott.

Kora reggel négy hintóval hozták el a vasútról a színház felavatására felkért művészeket, ott volt az Udelek népének kvartettje, egy kitűnő Damenkapelle, Klapacek, a kardelyelő, Kratki Baschik, az eszkamotör, aztán a hírhedett Fiakker Milly, aki énekelve táncol és Miss Vanda,

hogy ezek a vonalak, amelyek ebben a javaslatban proponáltak, miben térnek el attól a vonalától, amelyet a tulajdai is követel és helyesol s melyről azt mondja, hogy az nagy, internacionális közforgalmi értékkel bíró vonal? Semmiben sem. Ennek egy része, egy tagozata ez és ha még hozzá ennek kiépítésénél feltétlenül ki van tűzve, hogy a samac—doboji vasutvonalon képtül egyidejűleg a másik csatlakozással, mely Dalmácia felé vezet, akkor kérdezi miben halotunk meg más tekintetek előtt, mint egyszerűen azelőtt, hogy az ország érdekei szempontjából elsősorban fontos vonal nem jelenik-e és kiépítendő első tagozatul az, ami emelintert szükséges. (Helyeslés jobbjelől.) a többi takarékosági szempontból nem is kell megépíteni, mert a forgalmi igényeknek ez elegendő tesz. A csatlakozás kérdése későbbi kérdés; amikor ez elől! meglesz a samac—doboji rövidebb vonal, mely Budapesttel az egyenes összeköttetést megcsinálja.

Nem térünk el semmiben sem és nem halotunk meg semmiélle idegen érdekek előtt, hanem a monarchia és az ország érdekeivel egyetűztek össze azokat az érdekeket, amiket ezen a területen ignorálni nem lehet, tehát az osztrák érdekeket is.

Azt mondja továbbá Molnár, hogy lóhalálában kell ezt megszavazni. Ha most tárgyalunk egy olyan javaslatot, melyet 1900. novemberében, tehát már másfél évvel ezelőtt adott be a minisztérium...

Barta Odön: 1901-ben!

Széll Kálmán miniszterelnök: Ez a javaslat már a mult országgyűlésen, március, aprilis vagy májusban, szóval, egy év előtt be lett adva, mert a meg-egyezés 1900. novemberben történt. Tehát egy olyan javaslat tárgyalását, amelyet egy év óta ismer az ország, mikor azt egy év után vesszük elő; lóhalálában való tárgyalásnak mondan, legalább is gyöngre érvelés.

Molnár szerint a miniszterelnök nem biztosítja a török csatlakozásról az országot. Azt mondta tegnap és fenntartja, hogy a török csatlakozás feltétlenül kívánatos és igyekezni kell azt elérni diplomáciai uton és hiszi is, hogy a török birodalom, amelylyel mi egészen jó, meleg, barátságos viszonyok közt élünk, nem is fog e csatlakozás ellenében gátakat emelni. Nem általánosan ismert igazság-e, hogy ilyen internacionális vonatkozású kérdésekben, ha nem tires kézzel megyünk oda, hanem egy tényleg mutathatunk rá és azt mondhatjuk: ime, megépítjük a vonalat a határszélig, most add meg a csatlakozást, — nem erősebb-e akkor a mi álláspontunk, nem valószínűbb-e, hogy sikert érünk el, mint hogyha azt mondjuk, hogy mi majdan valamikor meg fogjuk építeni azt a vonalat, ti adjátok csak meg a csatlakozást. (Ugy van! Ugy van! jobbról.) Törökország ez esetben bizonyára azt mondaná: hogyha majd meglesz a vasutvonall, akkor majd beszélünk róla. Elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot. (Élénk helyeslés jobbról.)

(Záróbeszéd.)

Major Ferenc: (A többség egy része kifőtél vonul.) Könnyű akkor babérokat aratni a miniszter urnak, ha csak szavazni jönnek be a tulajdairól, de az ellenzék érveit nem hallgatják meg. (Zaj.) Tessék meghallgatni az embert. (Morgás.) A harmas-szövet-ség ellen kel ki, mert nemcsak fegyverekkel lehet háborut viselni, hanem gazdasági téren is. Jogunk van ahhoz, hogy Szerajevó Budapesttel a magyar államvasutakkal egyenesen összeköttessek. Ezt a kereskedelmi minisztériumban már tervezték, de el kellett ejteni az osztrák befolyás folytán. Nekünk nem szabad szélesvágányt építeni Szerajevóra, nehogy

a levegők királynéja. A produkeiók sorát hektografált szinlap hirdette. — Messzeföldről eljöttek annak a csodájára.

(Folytatása következik.)

A másik társaság.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: Thury Zoltán.

Zsufolásig telve volt a terem. Szemben, a nagy ablakok körül, árnyékból szigorúan nézett le az emberekre a király képe. S mintha csak tréfára venné az egész csendesen zsiabongó gyülekezet fejé fölött a komor hangulatot, a tavasz friss verőfényében táncoló röpődött az át-meg átvilágított finom porfelleg, amit szolgál meg bajonettes börtönörök nehéz, topogó lépése vert föl a padlóból. A publikum számára fenntartott padok elé még két sor széket raktak. Ezekre protekciók hölgyek telepedtek. A fejük egyváltéban olyan volt, mint valami széleslapon össze-konstruált virágfüzér, csupa szines, pipacsos, rózsás kalap egy sorjában. Az ilyenformán megszükitett kis négyszög a bíróság emelvénye előtt üres volt még, csak a székek voltak annyira egymás mellett, hogy a védők, jegyzők, vádlottak, börtönörök alig férnek el majd egymás hátán. Nyilvánvaló, hogy itt nagy kedvezésben részesül a publikum. Csakugyan, mikor az elnök bejött, bólintva köszönt pár ismerős

UJ IDŐK.

Herczeg Ferenc lapja valóságos album-füzettel indult meg az új negyedben. Közleményeinek a gazdagsága, képeinek a szépsége révén a legnagyobb külföldi képes lapokkal kiállja a versenyt. Januárban pompás, nagyméretű, keretbe való két szines képet ad teljesen díjtalanul előfizetőinek. A magyar háznak magyar művészi disze lesz ez a gyönyörű reprodukció. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 4 korona. Előfizetheti postautalványon a kiadóhivatalnál Budapesten, Andrassy-ut 10. — Mutatványszámot kérésre szivesen küldünk.

egyesen összekötés létesüljön Szerajovoval. A Balkánon Németország és Olaszország, a mi szövetségeseink dolgoznak ellenük. Ez mind csak annak a srúnpolitikának tudható be, melyet külügyi hivatalunk folytat. Ajánlja határozati javaslatát elfogadásra. (Helyesítés a bal- és szélsőoldalon.)

Barta Ödön: A miniszterelnöknek egy szava sem volt arra, hogy Dalmácia visszacsatolására indítsa meg az előzetes tárgyalásokat. Újabb figyelmébe ajánlja a miniszterelnöknek határozati javaslatát a pontokról. Ismétli, hogy nemcsak Szilágyi Dezso ott-totta 1880-ban azt a nézetet, hogy az 1880: VI. törvényekkel az 1867: XII. törvényekkel lett megérvényesítve, hanem a Ház mostani illusztris elnöke is osztotta ezt a nézetet. A bosnyák kérdést azért akarja most mindig a napirenden tartani, mert a türlem pohara már betelt, most már nem katonai akcióról van szó, hanem a magyar állam nagy megterheléséről. Újból követeli, hogy a közös aktívák állásáról és hovatordításáról okmányzerű kimutatást terjesszen a Ház elé a miniszterelnök. Ajánlja határozati javaslatát elfogadásra. (Helyesítés a szélsőoldalon.)

Széll Kálmán miniszterelnök: A határozati javaslatot nem szóla le, nem kicsinyelte, csak azt mondta, hogy ebben a határozati javaslatban követelnek részben oly dolgok, amelyekre nézve megadta a kellő felvilágosítást, részben oly dolgok, amelyek aktualitását nem ismerheti el. részben olyanok, amelyek elterjedt módon konkludál Barta előadásának egyes pontjában. Ez teljesen jogos álláspont. Ha mindenben nem teheti magáévá az ellenzék elfogását, ez nem azt jelenti, hogy repudál mindent, ami onnan jön. Az ellenzéknek ez a feladata és a parlament életnek az a sava és az ellenzék működésének sz adja meg a jogosultságot, a mellett hogy ellenőriz, hogy a jövő kérdéseit itt-ott, ha nem is aktuálisak, ha nem is olyan természetűek, hogy rögtön realizálni lehetne azokat, jelveti, vatiak: hogy tisztázza a kérdéseket, hogy odaveti azokat.

Krasznay Ferenc: Ez helyes! De miért figurázza ki a Pester Lloyd az ellenzékét? (Ugy van! Ugy van! a szélsőoldalon.)

Széll Kálmán miniszterelnök: Magyarország, a magyar korona s a magyar állam egysegehez tartó ó azon tétel jogosultságot, hogy mi Dalmáciáról nem mondunk le soha, a maga részéről nem erőlteti meg azzal, hogy e javaslatot nem fogadja el; hanem egyszerűen azon tényvel szemben, amely ma tenforog, — hogy t. i. egy majdnem százéves elbirtoklással és máshova csatlóással állunk szemben — a Dalmáciához való tartozandóságunkat, mint jogi, mint közjogi követelményt, de nem mint azonnal tényleg létesítendő követelményt tartotta ében az ország közvéleményében. (Helyesítés jobboldal.) Ez volt teltség az országban, nem ma, nem is 30 évi, hanem annyi évtizedeken keresztül, hogy a kérdéseket nem bolygatja és a kérdésnek tényleges aktuális sürgősségét, mint amelyhez hozzá kellene fogni, a maga részéről nem állította előtérbe. Eddig nem adta jel, nem is adja jel, ő sem adja jel, — egy törvényünk sem adja jel — ezt a jogot; de nem fogadja el (Élénk helyesítés a jobboldalon és a közepén.) ma azt a javaslatot, mert nem tartja a mai viszonyokat alkalmasnak arra, hogy Dalmácia visszacsatolásának kényes kérdését most előtérbe helyezze. (Egy hang a szélsőoldalon: Csak előkészítésről van szó!)

Ami már most egy másik pontot illet, a közös aktívák dolgát: tegnap igyekezett a Házat felvilágosítani a felől, hogy téves Barta Ödönnek az az állítása, hogy a közös aktívák kérdése egy titokzatos valami amelyről senki sem tud semmit; amelyről

soha senki sem ad felvilágosítást. Egyenesen a zárszámadásokat vette elő és egyes törvényekből oitait; minden egyes törvényből 1868-tól fogva le egészen a mult esztendői törvényig arra nézve, hogy a törvényhozásnak határozott rendelkezése folytán mire használták fel a közös aktívák (Helyesítés jobboldal.) Mozgás a szélsőoldalon.) még pedig a fililereket is, illetőleg forintokat a krajacokra is megmondta. Nem áll benne, hogy egyszer hat millióról, egyszer nyolc millióról beszél; tessék elolvadni!

Barta Ödön: Tessék a végét elolvasni!

Széll Kálmán miniszterelnök: Itt van a vége.

A mai állomány 6,872.000 koronányi azonnal értékesíthető államkötvényekben, meg előbbeségekből van és két millió pár száz ezer korona nehezen értékesíthető kötvényből és pár száz ezer korona készpénz. Ebből 4 millió korona értékesíthető, 2 millió kevésbé könnyen értékesíthető értékekben és azontul pár száz ezer korona. Itt kétszáz a kimutatás, azt le nyomathatja és Barta akasztásilag látni fogja, zárszámadásai tételekkel igazolva az utolsó garasig, az egyes éveken keletkezett törvények címei mellett azt, amit tegnap előadott a felől-telére bizonyítja. Nagyon szívesen megteszi, hogy kinyomatja bármikor. (Helyesítés.) Nem lehet tehát azt mondani, hogy ezen közös aktívák eddigi hovatordítását, állapotát, történelmét, mostani állagát bármi részben is titokban tartaná, vagy azt elterjeszteni vonakodnék.

Az nem csábítja, hogy ha valaki azt mondja, hogy talán a lemondás populáris aureola fényét vonná feje köré, mikor azt hiszi, hogy lemondása az ország érdekeivel nincsen megegyezésben. Az ilyen nyilatkozatok nem fogják megretenteni, hogy teljesítés kötelességéig addig, amíg kell. Amikor azt látja, hogy nem lehet, nem tudja megcsinálni, amit kell, hogy az ország érdekében nem fekszik, hogy itt maradjon. akkor figyelemzetése nem kell neki, hanem meggyőnként (Élénk tetszés és éljenzés a jobboldalon.) Ami a vasuti üzleti tejeslegeket illeti, azt kérdező Barta és igaza van abban — hogy szeretné tudni, hogy azok mily összegre ragnak, mert akkor talán megnyugvást abban, hogy az előlegek reundálására ezek a vasutak alkalmasak-e, illetőleg képesek-e. Arra is felelt tegnap megmondotta hogy igenis e vasuti üzemelesek évről-évre naggyobbnak. A pénzügyi bizottságban és a közlekedési bizottságban tel is olvas-tak egy kimutatást sőt a pénzügyi bizottság jelentésének egyik iratában benne is van. Nem szükséges szembeállítani azt a tény, hogy mi kívánatos és nagyon célszerű beletekésekre nem bírnak annyi pénzt fordítani, amennyit magunk is óhajtunk ezzel a javaslattal. Mert bármennyire szükséges ez a vasut, ha arra kellene most fordítani a 75 millió koronából a kvóta szerint ránk eső részt, nagyon haboznánk, hogy ezt az összeget a mai körülmények közt erre fordítsuk. De hiszen mi nem direkt adjuk ezt. (Zaj a szélsőoldalon.) Beismeri, hogy hitelnél angazszirozva van, de mégis csak más ez, mintha tényleg ki kellene fizetni és ezeket az összegeket készpénzben kellene beruházni.

Major Ferencnek megjegyzi, hogy nem lehet most úgy felállítani a dolgot, hogy nem lényeges az, hogy a samac—dobjói összekötés — az a direkt összekötés, amely 87 kilométerrel meg rövidíti a Budapesttől a török határszélbig haladó internacionális nagy utvonalonkat s amely annak idején lesz megvalósítandó — egyidejűleg nyitassék meg a bagojno—arzanói vasutat!

Major Ferenc: Nem egyenértékű!

Széll Kálmán miniszterelnök: Előbb azt mondta, hogy nem lényeges, csak aztán mondta, hogy nem

egyenértékű. (Ugy van! Ugy van! jobboldal.) Kíváncsi volna, ha ide állt volna most e javaslat helyett azzal, hogy nem egyidejűleg leg megnyitattai a samac—dobjói vasut, a bagojno—arzanóival, hanem majd valamikor a jövőben talán megcsináljuk a másikat, mit mondatk volna? Mikor azonban valami megvan, akkor aztán az a feladat, azt kicsinyíteni, annak értékét lecsökkenteni, elhomályosítani, azt semmibe sem venni. (Igaz! Ugy van! jobboldal.) Zaj a baloldalon.)

Általában úgy beszél Major, mintha Boszniát és Herzegovinát nemcsak bekebeleztük volna, hanem meg is emésztettük volna ...

Major Ferenc: A mi pénzünkben!

Széll Kálmán miniszterelnök: A mi pénzünkben is, de az osztrákok pénzéből is. Mindig azt mondják, hogy a mi pénzünkben hódítottuk meg és tartjuk fenn; de ha az osztrákok meg azt mondják, hogy az ő pénzükben is, az érdeküket is szemügyre kell venni és nem szabad ignorálni, ez elől nem lehet kitérni oly területen, melyet közösen adminisztrálunk s amely nem a magyar állam terület. Pedig úgy beszélnek róla, mintha itt inkorporált vármegyékéről volna szó. Ha építünk vasutat a bosnyákok pénzén a mi hit-nünkön, akkor megtagadni a Dalmáciával az összekötés, mikor mi a magunkét megkapjuk, semmi körülmények között nem lehet. Ajánlja a javaslatot elfogadásra. (Élénk helyesítés jobboldal.)

A Ház az összes határozati javaslatok mellőzé-sével változatlanul fogadja el a törvényjavaslatot.

(Részletek.)

Major Ferenc az 1. §-nál szeretné látni azt a szakértőt, akit az építendő keskenyvágányu vasutat egyenértékűnek tartja szélesvágányu vasuttal. Az nem áll, hogy a szerajeo—uvaci vonal kevesebb hasznót fog hozni, mint a bagojno—arzanói Ausztriának.

Széll Kálmán miniszterelnök: Majornak igaza lenne akkor, ha ez a vonal Szerajeo—Sandzakon keresztül keskenyvágányu vonalnak építették; de ez nem keskenyvágányu vonalnak építették, hanem olyan vonalnak, amely szélesvágányu traciokratik amelynek aléptímvé, összes kanyarai, összes átmérői, összes méretei, emelkedési viszonyai, összes pályatése ugy lesznek kisaáltitva, megcsinálva, hogy azt bármikor át lehesse alakítani szélesvágányu vasuttra. Az a másik pedig, amelyről szó van, csak keskenyvágányu vasut marad. Laz tehát pénzkérdés; ennek az átalakításnak megvan a lehetősége, ha az aléptímvényvel fog ellátni. Erre azonban csak akkor lesz igazán szükség, ha az a nagy vonal elkészül.

Major Ferenc: Nem azt értettem!

Széll Kálmán miniszterelnök: ... addig is jobb lenne, de feltétlenül szükségesnek nem tartja, mert ennek széles vágányban már most való kiéptése ...

Major Ferenc: Nem is kértém!

Széll Kálmán miniszterelnök: ... meg a zele-nicei vonalnak átalakítása oly borzasztó sok pénzbe kerülne, mint egy 15 millió korúnál, hogy azt nem tartja helyesnek, mert ami különbség a forgalomra nézve a szélesvágányu és keskenyvágányu vonal közt van, ez azzal az összeggel föl nem ér. Amint azonban meg lesz a csatlakozás, rögtön át fog alakítani.

Várady Károly az 5. §-nál kívánja, hogy a megrendeléseknél a magyar ipar is kellő arányban részesüljön. Erre vonatkozólag határozati javaslatot nyújt be.

Széll Kálmán miniszterelnök: Mídon kijelentem, hogy ezt a módosítványt, mint ilyen, el nem fogadhatom, ne méltóztatassanak ezt olybá venni, mintha az eszmét utasitanám el magamtól. Törvényben ilyen

hölgynek. Mellőtte ridég, tüskés hajú, gombba bíró jött, mögötte pedig egy fiatal, széke, zavaros, fáradt nézésű másik bíró. Egyik se ügyelt a publikumra. Az elnök szép, elegáns ember volt, báró is, akinek szép, nagy birtokai vannak. Grácia volt a modulatában, ahogy gondosan ápolat fehér kezeibe vette a csengőt. Már esend lett. Jobbról az esküdtek feszengtek még egy kicsit s mire az elnök intett, két börtönőr bevezette a terembe a vádlottat.

Az ember lehetett negyven esztendő. Még a maga ruháját hordta. Különbösen a jobb karján fényesre vasott fekete kabát volt rajta, pöttyögős, olyan rövid szürke nadrág, ami alól kilátszott a cipője megereszkedett gumija. A nyakán pedig olyan összezsugorodott, tépett nyakkendő, ami mintha kötélen lenne. Zavartan pislogott körül a megváltozott területen s a helyét kereste. Egy ör arafelő terelte, amerre a padja volt, mire leült. Hegyes térdéi majd átütöttek a nadrágját s mintha csak most vette volna észre, hogy a cipője szá-nalmas állapotban van, forgatta a lábait s zavartan bámulta az összeropodott hitvány lábbelit. A báró ezalatt papirokat rakogatott maga előtt rondé és az egyik jegyzővel sugdosott. Aztán megint végiglapozta az írásokat s ebben a várandós esendben hallani lehetett, hogy az asszonyok kalapjain rezegnek a csinált virágok alatt a drótok és erőszakosan, új meg új rohammal csapkodta oda magát az ablak üvegéhez valami dongolégly.

— Alljon fel, — mondta az elnök.

A rab fölállott.

— Miután a bizonyító eljárás az ön ügyé-

ben befejeztetet s az ön töredelmes vallomása és a tanuk egybehangzó vallomása alapján is nyilvánvaló, hogy ön rablási szándékkal gyilkolt, a bíróság ítéletet hoz ön felett. Mielőtt azonban ezt tenné, alkalmat adok önnek arra, hogy elmondja azt, ami még mondanivalója van.

A vádlott még mindig nem nézett fel a földről s halkán felelt:

— Nincs semmi.

S felszennel az elnökre nézve szorongva indult vissza a helyéhez. Mikor azonban látta, hogy a báró föláll s vele a két bíró is, hirtelen megállott. Szólan nem tudott, de rettenetes rémület üt ki az arcára meg a szemébe, ahogy félig nyitott szájjal rámeredt az elnökre, aki indult kifelé. Ahogy azonban megállott a rab, visszafordult az elnök is s kissé türelmetlenül kérdezte:

— Nos?

Az ember előbb makogott, mint valami siketnéma s ugy ment vissza az elnök elé. Az ő fülnék is idegen lehetett a hang, amelyen beszélt, mert egyszerre csak elhallgatott s minden erejével azon igyekezett, hogy összezscedje magát. A szögletes, széles, nagy gesztusival pedig türelmet kért ... Aztán nyögve, fulladozva hebegett:

— Mielőtt elmennek, kérem ...

— Nos, mit akar?

— Mondani, hogy méltóságos ur ne akasztanak fel. — Megfogta a nyakán a kendőt és bogozta kifelé s mig babrált, mintha eszelős lenne, csak azt hajtogatta: — Ne, ne, ne tessék ...

A báró hideg szigorussággal nézett reá. Volt

egy kis együgyűség is a szigorú pillantásában. Nem értette egészen a dolgot s az orrán át dumnyogva értelmezni kezdte, ahogy a maga fejében lassan-lassan kiformalódott a dolog. Mintha azonban ezáltal is a publikumot tartotta volna fontosabbnak, mint ezt az embert, akit a karja alatt megragadott az egyik börtönőr, hogy nehogy felfolduljon, míg a másik a jegyzők asztaláról egy pohár vizet adott neki.

— Persze. A halál rettenetes kezd lenni, ha magáról van szó. A bíróság bölcsesége majd megtalálja a módját a maga büntetésének. Bizzék ebben. Az azonban kissé különös, hogy aki tudott élni, az annyira fél a haláltól.

A rab gyöngén eltaszította maga mellől a börtönört s nem kihívón, de határozottan mondta:

— Nem félek.

Az elnök csodálkozva nézett reá.

— Hát akkor?

A rab végigsimogatta a kabátján a gombokat s mintha hirtelen valami bágyadság lepte volna meg, halkán ismételte: nem félek. Egyébrét mondom, de az hosszú lenne, meg én amúgy is nagyon akadozva beszélek ...

— Csak mondja.

— Olvastam én már azt, hogy nem tart sokáig. Egy éjjel az egész. Az újságok is mindig megírják, hogy ez az éjszaka urnak, parasztnak egyformán borzasztó. Benne van az ember a zsák-utóban. So jobbra, se balra nincs ut kifelé, csak a biztos, elkerülhetetlen halál. Hanem hát mégse több ez, mint egy éjszaka. Tizenkét óra, akár-hogy is elmúlik. Aztán az a másik öt perc is el-

FÉNYKÉPÉSZETI MŰKEDVELŐKNEK

Külföldi fényképezési szalon- és utazó apparátusok új, felülmulthatlan pillanatí kézi-apparátusok

MOLL A. császári és királyi udvari szállítónál, BECS, Tuchlauben 9. sz.

Kívánatra nagy képes árjegyzék.

Ezen üzletág alapított 1854-ben.

nem szoktak kimondani, nem is emlékszem ilyesmire egy eset alkalmából sem. (Igaz! Ugy van! jobboldal.) Ezt a vasutat építi ezen megbízás alapján az, aki Bosznianak közigazgatását vezeti, a közös pénzügyminiszter, és én igen azt a kijelentést tettem, hogy a közös pénzügyminiszter urat a magam részéről fel fogom szólítani, hogy ennek a teljesen méltóan kivánságnak tegyen eleget, hogy a magyar vállalkozók, a magyar gyárak, a magyar ipar és a magyar munkaeör semmiképpen se legyen hátrébe szorítva e vasut építésénél. (Eltélen helyeslés.)

Várady Károly: Felkéri? Nem viszi ki?

Széll Kálmán miniszterelnök: A t. képviselő ur óhaját ezelélel meg látva; én hivatalosan fogok hozzáordulni; ilyen kijelentést tettem a pénzügyi bizottságban is, mikor e kérdés felhozott és ezt a házában is ismétlem: a közös pénzügyminisztert fel fogom szólítani gondoskodókérről, hogy a magyar ipar semmi tekintetben hátrébe ne szorítsák. (Felkiáltások a szélsőbaloldaról: Követelni!) hát követelni. Hiszen a felszólítás ebből áll: ez csak udvariasabb formája a követelésnek. (Helyeslés jobbról.)

Ezzel a törvényjavaslatot részleteiben is elfogadják.

(Mentelmi ügyek.)

Kabos Ferenc a mentelmi bizottság elöadója a bizottság nevében indítványozza, hogy a képviselőháza párvialdi vétésével vádolt Kubinyi Géza, rágalmaszás és becsületsértés vétésével vádolt Zmeskal Zoltán, párvialdi vétésé miatt vádolt Övdy Ferenc, párvialdi vétésével vádolt Mészely Pál, nemzetiségi és a magyar államessze elleni izgatással vádolt Pavlovics Ljubomir, párvialdi vétésével vádolt gróf Forgách Antal, nemzetiségi izgatással vádolt Korodi Lutz országyűlési képviselő mentelmi jogát fűggeszse föl. Ebbenben tagadja meg a mentelmi jogok fellűggesztését gondatlanságból okozott emberölés vétésével vádolt Malatinszky György, párvialdi vétésével vádolt Ivánka Oszkár és Csávolszky Lajos országyűlési képviselőkre vonatkozólag.

A Ház ilyen értelemben határozott.

(Interpelláció.)

Bedőházy János: A székely-kérdés néven ismeretes akciót ismerteti és állítja, hogy Sándor Jánosnak a Székelyföld kormánybiztosává történt kinevezése ezi a mozgalmat el fogja posványosítani. Eppen ma öt hónapja interpellálta meg a kereskedelemügyi minisztert a székely vasutak dolgában, és máig is hasztalan vár érdemleges választ. A székely-kérdést nem kell ugy kezelni, mint a rutén akciót. A székely nép nem tudatlan, mivelten, hanem értelmes nép, mely még Magyarországnak is adott vezető elemeket. A székelységet fel kell rázni lethargiájából s ereje öntudatát kell felébreszteni benne a kormány és társadalom segítségével. A most jövő nyáron tartják meg a székely kongresszust. Mikor ily szép társadalmi akcióval állunk szemben, teljesen érthetetlennek találja a kormány beavatkozását, egy kormánybiztos kinevezését. Azt hitték, hogy a földmívelésügyi miniszter meg fogja várni a kongresszust, s ennek határozatai értelmében fog aztán eljárni. Nagyon fél attól, hogy a kormánybiztos kinevezése által leszereli a kormány az egész társadalmi akciót.

A következő interpellációt intézi a földmívelésügyi miniszterhez:

Igaz-e, hogy a t. miniszter ur Sándor János, Maros-Turda és Kis-Küküllőmegye, Marosvásárhely város törvényhatósága íspánját székelyföldi kormánybiztosnak nevezte ki?

mulik. Egyvégtében tizenkét órát szenvedni nem sok, hanem az a rettenetes feketeség, ami azután következik... Iszonyú árnyak libegnek benne. Látni nem lehet semmit... Azt hiszem, hogy a halál után még meg is bolondul az ember, az ilyen, mint én. Hát...

— Akar még valamit mondani?

— Tessék engedni, igen. En sokat gondolkoztam azon, amióta rabságban vagyok, hogy hát mi is válhatik még belőlem ezután... Ha ugy vittek ki tőlem a tálat, hogy hozzá se nyultam, vagy ha reggel olyan ébren keltem föl, ahogy lefeküdtem, az mind azért volt, mert gondolkoztam. Hát én ennek a társaságnak már nem vagyok jó...

— Melyiknek?

— A kívülvalónak. Annak, amelyik gyalog, vonaton, meg kocsin szabadon jár erre-arra. Abba én már nem illek bele. De hát ezzel még nincs egészen végem. Van még társaság, a másik. Azok, akiket bezártak. Az egész világon körszék körül millió és millió ember. Embor, aki létezik, aki hogy: van, letagadni nem lehet. Csupa ember, akivel szemben kisebbek az igények, mert hát bebizonyosodott róluk, hogy nem állják ki a künnlevő társaságnak az itéletét. Ott még én is lehetek valami. Ide nem kívánkozom vissza. Erre a világra nézve idegen lettem. Idétlen ember, aki azonban a hozzá hasonló idétlenek között normálissá válik. Azok között, akiknek mindnek bánata van...

Szakadozottan, halkan beszélt. Egy-egy szót ismételt, míg megtalálta azt, amelyiket hozzá kell illeszteni, — de halálcsendben hallgatták. Mikor hátul egy óvatosan kinyitott ajtó nyikorogott, ideges sziszegéssel fordultak vissza némeylek s aztán rábámultak a rab szájára s mohón várták, hogy tovább beszéljen. Azt, hogy: bánata — nem értették meg mindjárt. A rab hátrapillantott s összerándolva a homlokát, értelmes szavakat keresett, amivel megmagyarázza azt, amit

Ha igaz, minő indokok vezették a t. miniszter urat e kinevezésben, a tervben lévő székelykongresszus megkezdése, tehát egészen idő előtt, a kongresszus véleményének meghallgatása és a kellő minden oldalú tájékozódás megszerzése nélkül. egy ily nagy feladatu állás szervezésére, s annak meglepésszerű betöltésére?

Minő hatáskörrel szándékszik fölruházni a kormánybiztot, mely megbízatással látmi el őt?

Osszeférhetőknek tartja-e a t. miniszter ur a hármas főispáni állás munkakörét egy ily szinten nagy munkakörre kiterjedő működést igénylő kormánybiztosi állással?

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter: Előrebocsátja, hogy a székely akció rendszeresítése nem új dolog. A költésgevetés már mintegy 108 ezer bizományi tétellel igazolja ezt. Feladatu volt tehát, hogy miután a földmívelésügyi költésgevetést a törvényhozás elfogadta, annak végrehajtásáról is gondoskodják. És pedig nem bürokratikus hosszadalmassággal, hanem azért egységesen és rendszeresen. Így járt el a hegyvidéki akcióról is. A Székelyföldön azonban erős intelligencia van, amelynek közreműködésére a jövőben is számít. Az ügy teljes felelősségét magára vállalja, sőt magának vindikálja is. A kormánybiztosban erős adminisztratív erőt és kiváló közigazgatási érzéket keresett, aki a mellett erélyi ember is legyen és sima modoru, aki kiegyenlítésekre is képes. Nem volt könnyű dolog Sándor Jánost meggyerni és hálával tartozik Széll Kálmán miniszterelnöknek is, hogy őt rendelkezésre bocsátotta. Sándornak a sződelűjtés, marbatenyésztés stb. terén már bokros érdemei vannak. Meg van arról győződve, hogy a jövő igazat fog neki adni abban, hogy választása helyes és szerencsés volt. Reméli továbbá, hogy a székely kongresszust rendező egyesületek meg fognak tudni czezeni. Ezzel a kinevezéssel távolról sem kívánja kizárni az akcióból a társadalmat, sőt ellenkezőleg. Megvárja a kongresszus határozatait, az őszre megkapja a kormány megbízottjának jelentését s aztán Budapesten e kérdésben egy tanácskozást szándékozik tartani. Megyénként helyi bizottságokat is kíván szervezni Erdélyben. Politikai pártszempontok az akcióból ki vannak zárva. Biztos abban, hogy a mire Sándor János vállalkozik, abban egész ember lesz. Vannak olyan kérdések Magyarországon, ahová a pártpolitika hullámok el nem hatolnak. Ilyen ez is. Kéri választának tudomásul vételét. (Helyeslés a jobboldalon.)

Bedőházy János: A miniszter ugyan nem osztalta el aggodalmait teljesen, de azért a választ tudomásul veszi.

Elnök az ülést 2 óra 15 perckor berekeszti.

BELFÖLD.

Az új államtitkár. Ugyanazon a napon, amelyen az új kereskedelmi miniszter elfoglalta hivatalát, dűlőre jutott az államtitkárkérdés is. Az eddigi államtitkár, bár Láng Lajos megkérdéslette, hogy maradásra bírja, nem volt hajlandó megtartani állását, így tehát utódról kellett gondoskodni. Az alkalmas új embert meg is találták gróf Wickenburg Márknak, a Magyar Általános Hitelbank igazgatójának személyében, akinek ki-

mondani akart. Nem siettette senki. Csendes, alig észrevehető derengés suhant át az arcán, amikor azt hitte, hogy most már megérte magát.

— Mert az, ami itt lefolyik, hogy kérdezzek, vallatnak, felelni kell, elmondani apróra a hitványságot, aztán újra meg újra elmondani s látni a jegyző ur kezét, hogy mindent fölír, az mind gyerekség ahhoz, ami magában az emberben végigháborog. Így kell, hogy mondjam, mert igaz. Néha még a test is remeg bele. Hidegletése van az embernek, csak azért, mert eszi magát, töpreng és iszonyuan bánatos. Csak ugy elmenni a világból, ahol ismertem az utacákat, az embereket, keserves dolog. Egyszerre csak arra virradni, hogy itt már nincs helyem. Még a kutyámat se vihethet magammal... De hát odaát is emberek vannak. Nem tudom, hogy milyenek, de élnék. Élet van és pedig olyan, ami a miénk, akik már nem vagyunk idevalók. Tessék próbálni velem, hogy talán ott ember lesz belőlem. Annnyira ember, amennyit ott kívánunk. Fogyatékos ember, de olyan, aki nem egészen haszontalan. Talán jó kétét köt, meglehetősen munkát csinál a kosárfonásban s e mellett annak a társaságnak tud mondani egyet s mást a szomorúságról. Mert hát aki ő, az megölte magát is. S nem csak nekem, de mindnyájunknak jobb, ha egyelőre csak ugy hal meg az ember, hogy átmegy a másik társaságba. Mert hát nem az a nagy dolog: meghalni. Hát meghal. Ha már meghalt, akkor megpróbálni, hogy hátha még arravaló lenne, hogy válják belőle valami. Nem itt, ott.

Elfáradt s mintha vak lenne, behunyt szemmel mutatott a börtönór után, hogy megfogózkodjék bele. Mikor már a vállára tette a kezét, erőtlentül, alig hallhatóan szólt még egy-két szót. — Bocsánatot kérek, hogy enyit beszéltem. Egyébképpen ugyis jobban tetszik tudni, mint én, hogy mit kell velem csinálni.

nevezése ma bevégzett dologgá vált. Ez a megoldás, amely hirtelenül véget vetett egy csomó különböző kombinációnak, meglepetést okozott a politikai körökben, de hozzátehetjük nyomban, hogy kellemes meglepetést. Hogy a kereskedelmi miniszter első munkatársát a gyakorlati közigazdaság terén munkálkodó férfiak sorából választja, az már magában is öröndetes dolog s annnyival öröndetesebb, mert választása olyan emberre esett, aki már több állásban s egyebek közt a kereskedelmi tároca körében betöltött előkelő állásban is bebizonyította kiváló feladatokra való rátermettségét.

Gróf Wickenburg Márk még javakorában lévő férfi, akinek fiatalos külsején s elegáns megjelenésén észre sem vehető, hogy már évek hosszú sorát töltötte különböző gazdasági ágak szolgálatában. Középkiskolai tanulmányait a kegyesrendi főgimnáziumban végezte s miután az egyetemen jogtudori oklevelet nyert, a Magyar Hitelbanknál működött, hogy itt a bankügyeket gyakorlatilag is megismerje. Majd a magyar kir. postatakarékpénztárhoz neveztek ki fogalmazóvá. Rövid ideig tartott itteni működése után a pénzügyminisztérium kötelekőbe lépett, ahol fényes tehetőségénél fogva gyorsan emelkedett. Mint osztálytanácsos, a m. kir. államvasutakhoz a pénzügyi osztály élére igazgatóvá és miniszteri tanácsossá neveztek ki. Innen hívták meg újra a Magyar Általános Hitelbankhoz igazgatónak, ahol a mai napig működött.

A közigazgatási ügyek minden ágában való nagy jártassága és különböző állásaiban tanusított kiváló munkaeje, széleskörű műveltsége és különösen kiterjedt közigazdasági ismeretei predesztinálják őt arra a helyre, ahol főleg a közigazdasági ügyeknek alapos ismerete az elsőrendű kellék. Wickenburg Márk gróf a közigazdasági irodalom terén jelentékeny tevékenységet fejtett ki. A valutáról írt egyik jeles művét az Akadémia elismerésével tüntette ki.

A kvóta. A magyar kvóta-küldöttség ma délután 5 órakor Desseoffy Aurél elnökele alatt ülést tartott, melyben a kormányt Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László pénzügyminiszter és Papp Elek osztálytanácsos képviselte.

Gróf Desseoffy Aurél elnök az ülést megnyitván, jelenti, hogy a bizottságnak tegnapi határozata értelmében kifejezte a magyar kvóta-bizottság részvétét az osztrák bizottságnak Beer udvari tanácsos elhalálozásán. A bizottság az elnök bejelentését tudomásul vette.

Major Ferenc írásban benyújtja a tegnapi ülésben már bejelentett különvéleményét, amelyet a jegyzőkönyvhöz fognak csatolni.

Elnök fölteszi most már a kérdést, elfogadjá-e a bizottság Falk Miksa előadók tegnapi javaslatát, mely a következőképpen szól:

Mondja ki a bizottság, hogy megújítja azt a jegyzőkönyvet, mely 1900-ban május hónapban a két bizottság közt megalapította, amelynek értelmében a kvóta tíz évre meghatározatik; addig, míg a monarchia két állama közt a vámközösség fűzonné, a tisztá vámjövdelem a közösügyek fedezésére fordítatik; a kvóta aránya 34:4:65:6 legyen; azon a napon pedig, amelyen ily értelmű törvény a monarchia mindkét államában életbe lép az 1872-ik évi IV. törvényeik, mely a katonai határozatokról precipumára vonatkozik, a két törvényhozás egybehangzó határozata alapján hatályon kívül helyeztesék.

A bizottság Major Ferenc kivételével valamennyi szavazattal magáévé tette az indítványt.

Ez a határozat most már jegyzőkönyvbe foglalatik, melynek szerkesztésével az elnököt és az előadót bízták meg. Mihelyt a jegyzőkönyv elkészül, annak kivonata az osztrák kvóta-bizottságnak megküldetik, azzal a kéréssel, hogy a magyar bizottság határozatához a maga részéről is csatlakozzék. Mihelyt az osztrák bizottság válasza megérkezik, az elnök újból ülésre fogja összehívni a magyar deputációt.

A szerb egyházi kongresszus. A hivatalos lap egyik legközelebbi számában közölni fogja Tallián Bélának, a képviselőház alelnökének a karlóczyai szerb kongresszushoz és zsinathoz királyi biztossá való kinevezését.

Tallián Béla alapos ismerője a szerb viszonyoknak, amelyekkel ugy is, mint sok éven át Torontál vármegye alispánjának, ugy is, mint e megyei birtokosnak, huzamos ideig alkalma volt foglalkozni. Neje révén, aki született Biach báróné, a szerb társadalom számos előkelőségével szoros rokonságban áll és nagy mértékben bírja ezek bizalmát és rokonszérését. Mindezek a körülmények és a királyi biztosságnak mostani tekintélyes állása és eddigi közpályáján tanusított objektivitása, valamint az a körülmény, hogy a szerbek maguk kérték magyar félrűnt a kongresszushoz királyi biztossá, igazolják azt a várakozást, hogy ő az alkalmas férfiú az eddig annyira zavaros és zilált kongresszusi ügyek rendbehozata-

lára. Az eredménynek természetes előfeltétele magától értetődik, hogy a kongresszus tagjai is pártkülönbség nélkül azzal a bizalommal vegyék körül a királyi biztot, amelyvel a mérvadó körök kitüntették akkor, amidőn a fontos missziót neki szánták.

Ujvidékről jelentik, hogy a szerb kongresszusra az ujvidéki szerb liberálisok Goszt Pál ügyvédet jelölték kongresszusi képviselőül. A radikálisok holnap értekezlelőkön *Miletics* Szvetozár fiát, dr. *Miletics* Szvákó verseczi orvost fogják jelölni.

Láng Lajos székfoglalása. Láng Lajos kereskedelmiügyi miniszter ma délelőtt tíz órakor fogadta a kereskedelmi minisztérium tisztikarát. Nagy Ferenc államtitkár üdvözölte a tisztikar élét a minisztert. A minisztérium nagyerőben gyűlt össze a tisztikar s zajosan megéljenzte a belépő minisztert. Az államtitkár, miután a tisztikar odaadó és buzgó támogatásáról biztosította a minisztert, ezt mondta:

A viszonyok, melyek között nagyméltóságod a minisztérium élére lép, kétségkívül a lehető legnehezebbek. Rendes körülmények közt és kedvező közgazdasági fejlődés mellett is a minisztérium sikeres vezetése mély államfirtó belátást, nagy erélyt és kitartást követel. Mennyivel súlyosabb feladat vár tehát nagyméltóságodra, a midőn, számos gazdasági életünk már huzamos idő óta pang s a meggyengült társadalmi erők fokozott állami támogatásra szorulnak; amidőn már a végső szükség előtt állunk, hogy abból az ideiglenes és bizonytalan helyzetből, melyben közgazdasági szervezetünk már oly régen tengődik, mielőbb kivezzünk s oly véglegesen biztosított állapotot teremtsünk, amely lehetővé teszi, hogy az ország ismét megerősödjék és felvirágozzék. De bárha jól tudjuk, e cél elérése elé még nagy akadályok tornyosulnak, az ország érdekében reméljük, hogy nagyméltóságod eraje és képessége azokat sikeresen le fogja küzdeni. (Élénk tetszés.) A magam részéről életemek sajnálom, hogy nagyméltóságod ezen nagy és fáradságos munkájában a tisztikar életem már nem osztohatom. De biztosítom nagyméltóságodat, hogy megnyerő egyénisége iránt régóta érzett tiszteletem, nagyrabecsülésem és rokonszenvem mellett a legnagyobb készséggel állottam volna oldala mellé, ha saját személyes körülményeim ezt nekem megengedték volna. Ennek bizonyítékul szívesen ajánlom föl szolgálataimat nagyméltóságodnak más minőségemben is s őszintén kívánom, hogy új, nagy hivatásában minél nagyobb szerencsére és sikere legyen! (Hosszantartó, élénk éljenzés.)

Az új miniszter kezét szorított a távozó államtitkárral, aztán így felelt:

Kedves barátom! Igen tisztelt uraim! Midőn ő felsége kegyelméből a kereskedelmi tárca vitelére válaokoztam, teljes tudatában vagyok azon nagy felelősségnek és még nagyobb nehézségnek, melyek megoldása és leküzdése rám várakozik. S ha mégis vállalkoztam, tettem ezt abból a kötelességérzetből, amely mindnyájunkat kell, hogy vezessen, akik a közügyek terére léptünk. Midőn a kormány elnöke és a nemzet politikai vezetője az adott viszonyok közt nemcsak legelőtöb, de legelsőszébb kérdésekben engem tisztelt meg azzal a bizalommal, hogy munkatársam szolgáltól föl, nem térhettem ki a megbízatás elől, habár éreztem kellett, hogy a feladatok és nehézségek óriás sulya alatt összereszkadhok. (Tetszés.) É ház, tisztelt uraim, a kötelességjeljesítés háza, melyben a jeles és nagyérdemű férfiak egész sorozatát tiszteltük. S van közöttük, aki aranybetűkkel írta be nevét a nemzeti elismerés kincsesházába. A kegyelet szentesítette hagyomány hozza magával hogy az utód e helyen és ebben a pillanatban megemlékezzék közvetlen elődéről. Engedjék meg tehát, hogy mi is megemlékezzünk arról a férfiről, akinek nagy és nemes tulajdonságai annál fényesebben ragyognak, minél sötétebb gyászba borított bennünket a tragikus végzet, amely oly korán és könnyörtelenül oltotta ki az ő életét. Az enyészert durva keze azonban csak azt pusztította el, a mi földi és mulandó. Non omnis moritur! Az ő halhatatlan lelke itt maradt és éi közöttünk az ő szepéltelen jelleme, fennkölt gondolkodása és hazafias kötelességtudása e ház elidegeníthetetlen drága öröksége marad, melyet féltékenyen fogunk megőrizni. (Élénk tetszés.)

Fogadják, tisztelt uraim, köszönetemet a megtisztelő és szívélyes fogadtatásért. Legyenek róia meggyőződve, hogy az irántam tanusított bizalmamat hasonló bizalommal fogom viszonzni, és hogy senki sem lesz büszkébb az öndöket megillető elismerésre, mint éppen én. (Élénk tetszés), nemcsak azért, mert e ház első hivatalnokai vagyok, hanem azért is, mert az urak legnagyobb részét a közélet más mezőjéről személyesen ismerem és nem egyhez önk közül régi barátság és rokonszenv fűz. S az államtitkár úz ő méltósága fogadja még egyszer és nyilvánosan is őszinte sajnálatomat a fölött, hogy kipróbált munkásságát nélkülözni fogjuk azon a kiváló helyen, amelynek csak diszkrét val, (Élénk éljenzés.) De fogadja egyszeresind szívély köszönetemet azon nagybecsű igéretért, hogy nagy képességét és tudományát, habár más minőségben, ezután is a hivatal rendelkezésére bocsátja. (Élénk éljenzés.) Fogadják, uraim, még egyszer köszönetemet és üdvözlőmet. (Hosszantartó, lelkes éljenzés.)

A székfoglaló beszéd után szakszótályonkint bemutatkozott a tisztikar a miniszternek és ezzel a miniszter hivatalbalépése megtörtént.

Az aradi püspökválasztás. Aradról jelentik, hogy *Meliani* érsek az aradi püspökválasztás napját június 5-ikére tűzte ki. A választást az érsek maga fogja vezetni.

A kiegyezési tárgyalások. Az osztrák kormány *Koerber* miniszterelnök elnökelete alatt ma dében minisztertanácsot tartott, amely elé politikai körökben fészültérdeklődéssel néztek. Noha *Koerber* az utolsó napokban esetről-esetre közölte a kormány tagjaival a magyar miniszterelnökkel folytatott tárgyalások eredményét, a mai minisztertanácsban mégis részletesen kifejtette a Magyarországgal függőben levő ügyek állását. Közölte miniszter-társaival, hogy eddigelő a magyar miniszterelnöktől nem érkezett a tárgyalások folytatásának időpontjára néve értesítés s így a minisztertanács ezután arra szorított, hogy *Koerber* jelentése alapján csak a magyar miniszterelnökkel folytatott utolsó megbeszélés fölött bocsátkozott diskusszióba. A minisztertanács konstatalta, hogy a helyzet ma sem változott.

A kormányhoz közelálló körökben ma is nagyon komolyan mondják a politikai helyzetet, de nem tesznek le arról a reményről, hogy a két kormány között közeledés lesz. Abban a körülményben, hogy Budapestről nem érkezett felelet, nem látnak aggasztó jelenséget, mert itteni illetékes körökben tudják, hogy a magyar kormányban előbb a saját táborában kell a függő kérdések tekintetében megállapodásra jutnia s csak azután folytathatja az alkudozásokat az osztrák kormánnyal. A beavatottak mindenesetre kedvezőbbnek ítélik a mai helyzetet, semmint volt a két miniszterelnök budapesti tanácskozása előtt. Széll Kálmán miniszterelnök már régebben ismeri az osztrák kormány kívánásait és feltételeit, azonban csak a *Koerber*rel való utolsó találkozás alkalmával mutatott hajlandóságot arra, hogy az osztrák kormánnyal engedményeket tegyen. A tárgyalások folytatásának időpontját majd csak akkor lehet megállapítani, ha a válasz Budapestről megérkezik.

Ő felsége a minisztertanács után *Koerber* miniszterelnöktől ¼ órahosszat tartó kihallgatáson fogadta. A koronának beavatkozásáról e pillanatban szó sem lehet.

Másrésről jelenti bécsi tudósítónk: Az osztrák kormány arra való tekintettel, hogy Budapestről eddigelő nem érkezett meg a válasz, elhatározta, hogy meg fogja azt sürgéni és egyáltalán siettetni fogja a függőben levő kérdések lebonyolítását. A korona nem fog belegeyezni a tárgyalások abbanagyásába, hanem arra fog törekedni, hogy a két kormány között mindkét félre néve kielégítő kompromisszum jöjjön létre.

Egy bécsi vártatunk szerint a *N. W. T.* a következőket jelenti:

A minisztertanács függő kérdésekben nem döntött. Az osztrák kormány azt tartja, hogy részéről minden megtörtént a megállapodás létrehozására, azonban a magyar kormány nem foglalt határozott állást az osztrák részről tett ajánlatokkal szemben, noha a dolgok állása a döntés siettetését paronsólólag követelte. A magyar kormány érdemleges válaszában késedelméből ered a döntés fennakadása. Hangsúlyozták illetékes körökben, hogy az osztrák javaslatok egyáltalán nem tartalmaznak olyan rendelkezést, amely a magyar ipar kárára volna.

Az osztrák javaslat szerint mindakét államnak szabadságában áll a saját iparát neki alkalmas módoa jellestnie. Ez az az álláspont, amelyet az osztrák iparosok magukérvá tettek. Mindössze azt követeli az osztrák kormány, hogy a szabadforgalomban az osztrák ipar a magyarral egyenrangú legyen. A hivatalos testületek, hatóságok tartozzanak hazai ipartermeket vásárolni, azonban magánosoknak szabadjukra legyen hagyva, hogy milyen iparokkeket szereznek be. Tíkos refakciók ne legyenek és a megfizetett vámokat ne keljen visszatéríteni.

A másik követelés a mezőgazdaságra vonatkozik. Mostanában Magyarországon ugyanazonos állategészségügyi határozományok szólnak az állatvevlet terén a növendék-marhára, mint a hizlalt marhára és hogy ha jelenleg Magyarországon állatbetegségek fordulnak elő, akkor a vidékről az Ausztriába való behozatal egyáltalán el van tiltva. Az osztrák kormány most a növendék-marhára különleges intézkedést kíván életbeléptetni és kartell akar létesíteni az állatbetegségek behurcolásának megakadályozására. De e részben sem gondol arra, hogy Magyarország állatvevletét korlátozza, hanem tisztán és kizárólag csak a hazai állattenyésztést kívánja ezzel az intézkedéssel megvédeni. Ez a két főfeltétel az osztrák javaslatban.

A tápai mandátum. Ma folytatta a Kuria első választási tanácsa az *Enyedi* Lukács országgyűlési képviselő mandátuma ellen beadott petíció tárgyalását. Ma *Okolicsányi* Géza, a választók képviselője szólat fel, aki tagadta, hogy a bizonyítási eljárás a petícióban hangoztatott vádakot beigazolta volna s kérte a Kuria, hogy utasítsa el a petíciót. Ezzel a tárgyalást befejezték. A Kuria csütörtökön délelőtt 10 órakor hirdeti ki a határozatot.

Barcsay Kálmán bucsuja. *Barcsay* Kálmán főispán, mint a dévai kerület volt országgyűlési képviselője, ma délután 5 órakor tartotta Déván bucsu-beszámolóját. A nagyszámú közönség lelkes éljenzéssel üdvözölte az új főispánt, ki szívélyesen megköszönte választóinak bizalmát és bejelentve, hogy mandátumát visszahadja megbízóinak, megígérte, hogy mint főispán is szívén fogja viselni és kitelhetőleg előmozdítani a választókerület és Hunyad-megye közönségének érdekét. A főispán holnap piskii választóitól bucsuzik.

Összeférhetlenség. A képviselőház állandó összejárhetlenségi bizottsága gróf *Andrássy* Tivadar elnökelete alatt ma délután 5 órakor ülést tartott, melyben az előadó tiszteit *Heinze* Hugó viselte. A bizottság *Koller* Tivadar országgyűlési képviselő összeférhetlenségi ügyét tárgyalta. *Koller* a pénzügyminiszter az 1902-4. évekre a sárbogárdi kerület egyenesadó-kivetőbizottságába helyettes elnökke nevezte ki. A képviselőház állandó összeférhetlenségi bizottsága ezt az állást összeférhetlenségnyilvánította az 1901: XXIV, t.-c. első szakasza alapján s egyben felhívta a nevezett képviselőt, hogy összeférhetlenségét nyolc nap alatt vagy megszüntesse vagy pedig képviselői mandátumáról lemondjon.

Beck Marcell országgyűlési képviselő ellen azon az alapon történt összeférhetlenségi bejelentés, hogy igazgatója a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó-Banknak, amely intézet üzleti összeköttetésben van a fumei közraktár-részvénnytársasággal, amely viszont az államal van üzleti viszonyban. A bizottság ez ügyben ma érdemleges határozatot nem hozott, hanem bevárja köbb, már bekért adatnak megérkezését.

Gróf *Hadik-Barkóczy* Endre, aki a legutóbbi összeférhetlenségi jury kisorsolásánál kisorsolatott, de nem volt jelen, beigazolta, hogy a megjelenésben betegség gátolta, minek folytán a bizottság elmaradását igazoltatni jelentette ki.

Popovics Vazul István horvát képviselő ellen szintén összeférhetlenségi bejelentés érkezett azon az alapon, hogy elélois szerkesztője a *Nyiva* című szerb szaklapnak, melyet a magyar földművelésügyi miniszter 3000 koronával szubvencionál. Ennek a bejelentésnek érdemleges tárgyalására a bizottság határnapot fog kitűzni.

A szabadalvütpárt folyó hó 11-én, vasárnap este 6 órakor érkeztelét tart, amelynek tárgya a kvótá-bizottság egy tagjának és a horvát regnikoiáris-bizottság két tagjának kijelölése.

Osztrák delegáció.

Budapest, május 10.

Az osztrák delegáció költségvetési albizottsága ma délelőtt letárgyalta a tengerészeti költségvetést, délután pedig végzett a közös pénzügyi tárca budgetjével is. Megtörtént tehát az az elég különös eset, hogy az osztrákok befejezték az albizottsági tárgyalásokat, mikor a magyarok még el sem kezdtek. Az obstrukciós parlament bizottsága tehát alaposan megelőzte a miénket.

Az albizottsági ülésekről a következő tudósítást adjuk:

Az osztrák delegáció költségvetési albizottsága ma délelőtt 11 órakor báró *Chlumetzky* elnökelete alatt ülést tartott, melyben a közös miniszterek részéről báró *Krieghammer* közös hadügyminiszter, *Kállay* Béni közös pénzügyminiszter és báró *Spaun*, a tengerészet parancsnoka vettek részt.

(A Kozlowski-ügy.)

A napirend előtt báró *Chlumetzky* elnök kijelenti, hogy amikor tegnap *Kozlowski* lovag delegátust rendreutasította, sértő kifejezést nem használ, csak kötelességkéntügel figyelmeztette őt a tanácskozási rend fenntartására. Ha azonban a delegátus ur mégis sértve érezte magát, ezáltal is kijelenti, hogy töle sértő szándék teljességgel távoli állt.

(Tengerészeti budget.)

Napirenden volt a tengerészeti költségvetés megvitatása.

Fergelt előadó elfogadásra ajánlotta az előirányzatot és felhatalmazást kért a bizottságtól arra, hogy haditengerészetünknek Kínában tanusított magartatása miatt újból elismerését nyilvánítsa.

Vukovich kijelenti, hogy örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy elismerését fejezze ki a haditengerészet vezetőségének ama nagy sikereikért, melyeket az osztrák-magyar haditengerészetrel elért. Haditengerészetünk a külföldön is a legjobb hírnek örvend, melyre legutóbb is részölgált Kínában való működésével. Büszkeséggel töltötte el, mikor tudomást szerzett arról, miképpen ismerik el a mindentel a tengerész legénységének kitünő tulajdonságait, annál is inkább, mivel ez legelőképpen horvátokból áll. Bizonyosága ez annak, hogy amaz erények, melyekben a horvátok már évtizedek óta kiváló módon tündökölnek, nem tűntek el ma sem. Azt óhajtja, hogy a horvát ifuság mennél nagyobb számban menjen a tengerészisati pályára is. Hangoztatja azonban, hogy

ennek legfőbb akadály a iskolázottság rendszerében van, mert a horvát iskolákban nem kultiváltak eléggé a német nyelvet. Eppen azért módot kell találni, hogy a horvát ijtású fokozottabb mértékben vételhessek fel a tengerészeti akadémiára. Ezt pedig csak egy előkészítő-tanfolyam létesítésével lehetne elérni. Miután ily előkészítő tanfolyamra vonatkozó határozati javaslatot terjesztett be, haditengerészeti technikai adminisztrációjával foglalkozott.

Küldemény az osztrák ipar válságos helyzetére való tekintettel kívánja, hogy a tengerészeti kormány a tengerészeti szállítókknál az osztrák iparra legyen különös tekintettel.

Mayer megszavazza a költségvetést és szintén az osztrák ipar nagyobb mértékű támogatását sürgeti. Báró Spaun admirális elvilágosításai után az előirányzatot általában elfogadják, majd rövid részletes tárgyalás után, melyben csak Kramarz szólalt fel, részleteiben is elintézték.

(Pénzügyi budget.)

Az albizottság délután négy órakor tartott ülésében Kozlowski előadása alapján elintézte a közös pénzügyminisztérium előirányzatát s megvizsgálta és Plener közös tőszámvetésük elnök felvilágosításai után jóváhagyta a közös számszék zárószámadásait.

A magyar delegáció albizottságai a következők sorrendben fogtak tárgyalni: Hétfőn, e hó 12-én délután 4 órakor a pénzügyi, délután 5 órakor a külügyi, kedden, 13-án délután 4 órakor a hadügyi, szerdán, 14-én délelőtt 10 órakor a tengerészeti albizottság tárgyalja a közös kormány megfelelő előterjesztéseit.

KÜLFÖLD.

Goluchowski expozéja. A pétervári félhivatalos Herold azt írja gróf Goluchowski expozéjáról: A legtöbb helyet gróf Goluchowski beszédében Ausztria-Magyarországnak és Oroszországnak a Balkán-kérdésre vonatkozó megegyezése foglalta el. Ha gróf Goluchowski Ausztria-Magyarországgal való egyetértésűn megszündüléséről beszélt, ezt szívesen halljuk mindnyájan, akik nem vagyunk a presztige-politika hívei. Epp oly kevésbé, mint a Habsburg-monarchiának, van szüksége a hatalmas Oroszországnak arra, hogy a Balkánon presztigere vadászson és ezért a vadászattér drága árt fizessen. Államunk önsúlya és az Oroszországon kívüli szlávokra való vonzóereje oly nagy, hogy maga biztosítja jogaink tisztelgetését és megőv bennünk attól, hogy a Balkánon kisebb szerepet játszunk, mint amilyen Oroszországot megilleti. Ezt a tényt szem előtt tartva, a balkán-politikai kérdésekben mindenkor a fölmerülő nehézségek nyugodt és higgadt tárgyalása mellett foglaltunk állást. Minden más eljárás nem nekünk, hanem idegeneknek válnék hasznukra, de mindenképpen a Balkán-államok turbulens nagyzó politikusainak. Ezekről kemény szavakkal nyilatkozik gróf Goluchowski és Törökország számára is van inté szava. Mind a kettőt helyeselni fogják nálunk is azok, akik inkább akarnak komoly, higgadt orosz balkán-politikát, mint a közel Keleten való nagy érdekeinknek inkább szenzációkon és frázisokon alapuló diplomáciai képviselését.

Pétervár, május 10.

A Birsevia Vjedomoszi Goluchowski külügyminiszternek a balkán-félszigeti helyzetéről szóló nyilatkozataiban csak egy pontot talál, amely nagyérdemű és egyuttal nagyon időszerű. Ez a Törökországgal szemben, félre nem érhető intéz, amelyre a portának már régen volt szüksége. Ebben látja a nevezett lap Goluchowski beszédének egyik főderemét. A beszéd különben olyan benyomást tesz, mintha az osztrák-magyar politika hivatalos vezetője attól az őszinte kívánságtól volna áthatva, hogy a Keleten elhárítás-sék minden bonyodalom. Ugyanettől az őszinte kívánságtól vannak áthatva Oroszország vezető körei is. Csak az a kérdés, hogy a két hatalmaság diplomáciaiájának fog-e sikerülni Törökországot arra kényszeríteni, hogy Macedónia és Ó-Szerbia milliókra menő keresztény lakosságával számot vessen. A tények eddig nemmel felelnek erre a kérdésre. Kívánatos, hogy Törökország hasznára fordítsa a miniszter intését.

Bulgária katonai konvenciója. Szófiából táviratozzák: Frotopopov vezérkari ezredesnek szófián orosz katonai attaséval történt kinevezetése ismét felszínre vetett bizonyos híreket egy Oroszország és Bulgária között köendő katonai egyezményről. Ez az egyezmény az orosz hadsereg vezetőségének a bulgáriai hadiparancsra és a hadsereg kiképzésére való ingerenciára vonatkozik. Annak is híre jár, hogy az idej sipka-szorosi manőverekre előirányzott félmillió franknyi hitelen kívül az idej bolgár hadügyi költségvetés is 24 millió frankra emelik föl. A Sipka-szorosban tartandó hadgyakorlatok számos orosz tiszt jelenlétében fognak lefolyni.

Uj alkotmány Elzász-Lotharingia számára. Rendkívül fontos határozat érelődött Vilmos császárban: megállótatja az Elzász-Lotharingia néve érvényes törvényeket s elveszi élt azok leg súlyosabb rendelkezéseinek. Ez a törv bizonyára nem uj s bizonyára nagy örömet kelt a birodalmi tartományokban és hozzájárul Vilmos császár nép-szerőségének megnövekedéséhez. Miután ez a törvényváltoztatás csak a szövetséges tanácson történhetik, de ehhez a szövetséges fejedelmek előzetes hozzájárulása is szükséges, bizonyos, hogy részben hosszas tárgyalások folytak s talán az e tárgyalásokról kiszivárgó homályos hírek adtak okot arra a híresztelésre, hogy Elzász-Lotharingia helytartójává a császár a trónörökös fogja kinevezni. Ezt a hírt azóta félhivatalosan megcáfolták s a cáfolatot nyomon követte az a hivatalos híradás, hogy a császár nagyobb szabadsággal ajándékozta meg a birodalmi tartományokat.

Erről a fontos eseményről a következő távirati jelentéseket kaptuk:

Strassburg, május 10.

Vilmos császár a következő leiratot intézte Elzász-Lotharingia helytartójához:

Hogy Elzász-Lotharingia lakosainak rendkívüli jelét adjam jóindulatomnak és bizván a birodalomhoz hű és lojális érületben, amely minél tovább, annál inkább érvényesült a birodalmi tartományok lakosságában s amely ezekben a hazánknál visszaszerzett tartományokban tett ismételt látogatásaim alkalmával kétséget kizáró módon kifejezésre jutott, föl akarom önt hatalmazni, hogy a szervezetre és közigazgatásra vonatkozó 1871. december 31-iki törvény 10. §-ának megszüntetése végett a birodalmi kancellárral érintkezésbe lépjen, akit föl fogok hatalmazni, hogy megfelelő törvényjavaslatot terjeszteszen a szövetségtanács elé. Sziveskedjék ezt a rendeletemet köztudomásra hozni.

Vilmos I. R.

Páris, május 10.

Ideérkezett hírek szerint a császár egy leirattal megszüntette Elzász-Lotharingiában a diktatura-paragrafusot. Hohenlohe herceg helytartó megmarad hivatalában.

Köln, május 10.

A Kölnische Zeitung megoátolja azt a hírt, hogy a császár a trónörökösét kinevezi Elzász-Lotharingia helytartójává.

A diktatura-paragrafus eltörlésére vonatkozólag azt írja a lap, hogy ez mértéke a lakosság nyugodt magatartásának, amelynél fogva ezt a paragrafust úgy sem alkalmazták már régóta gyakorlatilag.

Berlin, május 10.

Vilmos császár e hó 7-én délután 3 óra 50 perckor érkezett Strassburgba, háromnapit tartózkodásra. Csütörtökön résztvev a helyőrségi templomban az istentiszteleten. Azután hosszas tanácskozott Hohenlohe herceg helytartóval. Pénteken meglátogatta a Hochkönigsburgot. Ma délelőtti tizenegykor Donaueschingben utazott, ahol Fürstenberg herceg birtokain vadászik. A császár 21-én Urvillebe utazik, de Metzét elkerüli. 24-én Fracautban nagy katonai szemle lesz. Azután meglátogatta a császár Thionvilleben az új erődítményeket, melyeket tavaly építettek.

Strassburg, május 10.

Vilmos császár több napon át Elzász-Lotharingiában marad, hogy személyesen győződjék meg a lakosság hangulatáról.

Metz, május 10.

Ma délelőtti Rezonville mellett leleplezték azt az emlékszóbot, melyet a 16. huszárezred által 1870. augusztus 16-án végrehajtott annak emlékére emeltek. A koszorúk főnt, melyeket a szoborra lelettek, ott van az ezred főnökének, Ferenc József császár és királynak koszoruja is.

A dűzögő porta. Törökország még mindig nem bocsátotta meg Franciaországnak azt a nagy megálását, amelyet a franciák tavaly szereztek neki a blokáddal. Haragját persze nem mutathatja nyíltan, de váru-várja az alkalmat, amikor legalább egy tűszurással bosszanthatja az erőyes közűárságot. Az alkalom ime elérkezett. Tavaly történt, hogy Jeruzsálemben nemzetközi verekedés tört ki a különféle csuhájú szerzetesek közt. A botrány most a bíróság ítélete alá kerül. Franciaország, keleti protektorátusára hivatkozva kérte a portát, hogy a francia konzulátus dragománja, jelen lehessen a tárgyalásnál. Ezt a porta kereken visszautasította. Erre Franciaország arra kérte a portát, hogy a többi hatalom konzulátusának

dragománja se lehessen jelen a tárgyaláson. A porta erre csupa dacosságból megengedte a német és olasz konzulátus dragománjának, hogy ott lehetnek a tárgyaláson. Az eset nagyon bosszantja a francia kormányt, amely tekintélyét ilté Kisázsziában.

Fejedelmek látogatása Pétervárott. Az orosz szlavofil-párt ujjong: a cár e nyáron egy sor fejedelmi személyiséget lát vendégül, akiket a szlavofil-párt a magáénak mond. Autentikus hírek szerint nyáron Pétervárra érkezik a szerb királyi pár, a bolgár fejedelem, végre pedig az olasz királyi pár is. A szlavofilek Viktor Emánuel is szívesen tekintik tiszteletbeli szlavofil fejedelemnek, mert felesége, Elena királyné, a montenegrói fejedelmi család sarja. A szlavofil-párt abból a körülményből, hogy a cár fogadja a tavaly visszautasított szerb királyi párt, azt olvassák ki, hogy „a cár meg van elégedve a Balkán-államoknak ez időben tanusított lojális magatartásával”. A szlavofilek szerint a cár azt az óhaját táplálja, hogy a Balkán szláv államai a „maguk természetes fejlődése útján haladjanak”. Ez alatt persze az értendő, hogy a cár majd e látogatások alkalmával szívesen elősegíti ezt a természetes fejlődést, még pedig rohamosan. Legalább ilyen delibábót fest a Birsevszkaja Vjedomoszi legfrissebb vezetőik.

Obstrukció a spanyol szenátusban. Egy madridi távirat jelenti, hogy a szenátusban az ellenzék obstrukciót kezdett. Napirenden van a banktörvény. Ezt az obstrukció miatt még nem lehetett letárgyalni. A vita folyamán a pénzügyminiszter oda nyilatkozott, hogy ellenzi a külföldi adósság megadóztatását. Az obstrukció nem fog egyhamar véget érni.

A marokkal szultán kegyetlenkedése. Marokkóban néhány hónappal ezelőt a bennszülött kabiok valamelyik törzse több spanyol gyermeket rabolt el, amiért a marokkai szultán a leghégyetlembb hadjáratot indította a kabiok ellen. Először a beni masszara törzs ellen indultak a szultán csapatai és egy hónapi kegyetlen öldöklés és mészárlás után most egy spanyol ezredes vezetése alatt a beni árósz törzs ellen készülődnek. Bár a törzsiönökök mit sem tudnak az elrabolt spanyol gyermekekről, a szultán mégis hajthatatlan marad és addig pusztítja csapataival országának lakosságát, amíg a keresett gyermekek elő nem kerülnek. A szultán, a marokkaiak telhatalmu ura, akként gondolkodik, hogy ha a gyermekeket nem lelik föl az egyik törzsnél, megtalálják őket a másik törzsnél. Különbön pedig csak akkor akar föl hagyni a kabiok ellen indított öldöklő hadjáratát, ha a spanyol kormány végre beleunt a sikertelen keresésbe. A beni masszarák falvait, birtokait elpusztították a férfiakat leöldösték és az asszonyokat, gyermekeket rabszolgaságba hajtották.

Rémuralom Oroszországban.

Budapest, május 10.

Oroszország megint hermetikusan elzárkózott a világtól. Ez azt jelenti, hogy nagy a baj a cár birodalmában. Még azok a külföldi lapok is, amelyek nihilista-körökkel állanak összeköttetésben, még ezek sem tudnak semmi biztosat arról, hogy mi történik Oroszországban. Vagy eberebb a cenzura most, vagy pedig nincs többé távirati szolgálat Oroszországban. Néhány nagy külföldi lap csak úgy kap értesítést a forradalmi mozgalomról, hogy ki s be utaztatja munkatársait Oroszországba s aztán szóbeli értesüléseiket továbbítják a határról. Így kapta a párisi Rappel a következő jelentést: A pultvai kormányzóóságban a parasz-tok mozgalma egészen forradalmi jellegű. Mikor egy gyalogos zászlóalj vezényelték ki a lázadók ellen és a tiszt tüzet vezényelt, a legénység megtagadta az engedelmességet és egyetlen katona sem süttötte el fegyverét. A cár táviratilag rendelte el, hogy büntetésből tizedelék meg a zászlóaljat. Az összes legénységet egy sorba állították és egy tiszt végighaladva a sor előtt, minden tizediket kivetett. Ezeket az egész legénység szemeláttára azonnal agyonlőtték. A többieket Szibériába száműzték.

A parasztforradalom Dél- és Közép-Oroszországban is terjed. Nisni-Novgorod közelében a lázadók három kormányhivatalnokot felakasztottak. A kormányzó erre két gyalogos-zászlóaljat küldött ki a lázadók ellen, de a föllegyvezett parasz-tok visszaverték a katonaságot. Erre közközlököt küldtek ellenük és ezek ugyancsak véres munkát végeztek, mert közbévtágtattak a zendülőknak és háromszázánál többet vertek agyon közülök.

A saratovi és tambovi kormányzóóságban, valamint több volga-menti kerületben az összes majorokat elpusztították a parasz-tok és a föld-birtokosok kénytelenek voltak a városokba menekülni. A gyalogos katonaság többnyire rokonszenvez a lázadókkal és ezért megbizhatatlan. Csakis a

kozákok járnak el erélyesen és ezért az összes kormányzók kozákokat reklamálnak. A parasztforradalmat papok szították, sőt a déloroszországi lázadók élén egy lelkes áll.

A parasztforradalom oka a hivatalnokok zsarnokadga és kapesisága. A hivatalnokai kar hihetetlenül korrumpált és a népet valóságos rabszolgának tekint. Az orosz törvények meglehetősen humanusak, de a közigazgatási hivatalnokok úgy alkalmazzák, ahogy nekik tetszik. Bár a lázadás szervezése meglehetősen hiányos, mégis nagy megrázkódtatások elé néz Oroszország.

A Daily Express egy magasállású orosz személyiségnek magánleveleiből kivonatol közöl. „Mindnyájunk — írja az illető — a legnagyobb izgalom rabja. A zavargások napirenden vannak s naponként megessik, hogy a nép konfliktusba kerül a katonasággal. Sok, különben higgadtan gondolkodó ember úgy vélekedik, hogy általános forradalmi mozgalom elbűstétét éljük. A rendőrség alig jut lélegzethez a sok házkutatástól, sok száz embert Sztibériába száműznek. Egyik közeli rokonom, aki most teljesíti katonai szolgálatát, azt mondta nekem, hogy a katonaság éppoly elégtelen, mint a polgári osztály. A külföldi lapoknak a zavargásokról között rövid hírei éppen nem adnak helyes képet a forradalmi mozgalom arányairól. A mozgalom valósággal a finn öböltől a Fekete-tengerig terjed, tehát éppen nem szorítokzik csupán Pétervárra.”

HIREK.

Budapest, május 10.

— **BUDAPESTI NAPLO.** Május 15-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előzetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megújításról idejkorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Lapunk legközelebbi száma hétfőn delőtt jelenik meg.**

— **A király Budapesten.** A király ma este 7 óra 15 percek körül külön udvari vonattal Bécsből Budapestre érkezett. A különvont ezuttal is a nyugati pályaudvarra robogott be, ahol azonban hivatalos fogadás nem volt s ő felsége a pályaudvarról a reá váró udvari loagaton a várpalotába hajtatott.

— **Mária Krisztina főhercegnő esküvéje.** Bécsből jelentik, hogy a Burg kápolnájában ma délelőtt ment végbe Mária Krisztina főhercegnő esküvéje Salm-Salm Emánel herceggel. Az esküvőn ott volt a király, valamennyi főherceg és főhercegnő egész udvartársával, a vőlegény szülei, a cumberlandi hercegi pár gyermekeivel, Agost Lipót szász-köbörg gótai herceg és neje, sok arisztokrata és udvari méltóság, köztük gróf Apponyi Lajos udvarnagy, továbbá gróf Szechenyi Gyula, a király személye körüli miniszter, gróf Goluchowski közös külügyminiszter, a német és a spanyol nagykövetségek képviselői, több német katonatiszt és a tábornoki kar. A menyasszony hugai nyoszolyólanok voltak. Az eskütést Mayer püspök végezte fényes segédlettel. Esküvő után a király kihallgatásig fogadta az új házaspárt. — **Frigyes főherceg palotájában** dejeuner volt, amelyen sok főherceg és számos udvari méltóság vett részt. Dejeuner után az ifjú pár a Fertő-ó vidékére utazott.

— **A sah utazása.** Bakuból jelentik, hogy a perza sah tegnap harmincegy tagu kísérettel odaérkezett. A pályaudvaron a főkormányzó segédje üdvözölte a saht, aki ellépett a díszszáraz előtt, azután a bakui mohamedánok küldöttségét fogadta.

— **Láng Lajos a Belvárosban.** A belvárosi polgári kör mai szombati rendes választmánya váratlanul egész ünnepélylyé alakult, mert a nagy számmal összegyűlt tagok nagy örömelel megjelent az estén az új kereskedelemügyi miniszter is, Láng Lajos, a körnek tíz éven át buzgó elnöke. Ott voltak továbbá: Kautz Gyula, a kör tiszteleti elnöke, Heinrich Alajos vezető-elnök, Kunz Jenő alelnök, Podmaniczky Frigyes báró és Sággy Gyula országgyűlési képviselő, Hauszmann Alajos egyetemi tanár, Emich Gusztáv, Pap József dr., a kör ügyésze, Falk Zsigmond lovag, Röck Géza dr., Rakovszky Géza dr., Dimitrievits Vladimir szerb lelkész és még vagy kétszázan. A miniszter megjelenése nagy lelkesedést keltett. Számos felkötözöttben ünnepelték Láng Lajost és üdvözölő übiratokat nyújtottak neki. A felkötözöttök közül kiemelkedtek Podmaniczky Frigyes báró, Kautz Gyula, Heinrich Alajos, Sággy Gyula és Kunz Jenő lelkes dikói. Láng Lajos meleg hangon mondott köszönetet az üdvözlésért s megígérte, hogy ezután is rendes vendége lesz a kör szombati vacsoráinak. Tetszést keltett Vikár Béla humoros költeménye is.

— **Ferenzy Ida gyűjtése.** Ferency Ida urnó, boldogult Erzsébet királyné felolvasónője az Erzsébet királyné emlékére emelendő Örökimádás templomra

8200 koronát gyűjtött Bécsben. Az összeg a gyűjtőbizottság pénztárába a Magyar Általános Hitebankhoz küldetett.

— **Delegácionális ebéd.** Széll Kálmán miniszterelnök ma este 7 órakor a delegációk tiszteletére ebédet adott, amelyre hivatalosok voltak: gróf Goluchowski Agenor, gróf Szechenyi Gyula, báró Chlumecy János, Kállay Benjámin, gróf Bacquehem Olivér, gróf Thun-Salm József, gróf Montecucoli Miksa, Lukács László, Perczel Dezső, dr. Baerweither József, gróf Keglevich István, gróf Andrássy Gyula, gróf Stürgkh Károly, továbbá lovag Abrahamovics Jenő, dr. Falk Miksa, báró Harkányi Frigyes, dr. Kramar Karel, Kussevich Svetozár, Mérey Kajetán, Miklós Ödön, báró Parish Oszkár, dr. Pergelt Antal, báró Rudnyánszky József, Szék György, Thalácsy Lajos, báró Walterskirchen Ferenc, dr. Zacek Jan.

— **Belgrádi tanulók Budapesten.** A belgrádi kereskedelmi akadémiá huszonöt növendéke a tegnap esti bécsi hajóval Belgrádból Budapestre érkezett. Az állomáson Zsvikovic Joca fővámtisztviselő, Kostics Milivoje, a szerb kereskedelmi muzeum igazgatója és Popovics Iván tanár fogadta őket. A diákok ma délelőtt megtekintették a marha- és sertésvásárt, az elváltort, a központi vásárcsarnokot a petrolcumfinomítót és a Margitszigetet. A társaság holnap utazik el a fővárosból.

— **A főúri lovasjáték.** A Tattersallt már teljesen földiszítették a május 13-17-iki lovasjátéokra. A próbákon esténként Erzsébet főhercegnő, továbbá Ottó, József Agost és Károly Ferdinánd főhercegek is részt vesznek. A solymászaton, udvari négyesen és caracole-on kívül lesz lovagi torna is, ahol a bajvivók vasban, zászlóval és lándzsával jelennek meg a porondon. A tornában gróf Andrássy Géza Gyhycy Albert századossal, Rohonczy Gida Salamon Andorral, gróf Andrássy Sándor gróf Károlyi Lajossal, gróf Szechenyi Géza gróf Teleki Pállal, gróf Andrássy Tivadar gróf Esterházy Ferencel fog lándzsát törni s a viaskodásban igyekezni fog ellenfelet a nyeregől kiemelni. A program egy részében még a következők szerepelnek: Gróf Apponyi Gyula, gróf Andrássy Gyula, gróf Almásy Imre, Bacskó ezredes, gróf Bethlen István, báró Bencz százados, gróf Csirák László, Forster László százados, Fackh Leó lovag Halász Zsigmond, gróf Hadik B. Endre, Szechenyi Imre, László, István és Bertalan grófok, gróf Szirmay, gróf Poppenheim, báró Pirét Gyula, Koszka Emil, Rohonczy György, Rohonczy Lóriné, báró Radvánszky Antal, báró Solymossy Ödön, báró Wimpfen Siegfried, Stankovics Imre, Zichy Béla és Jakab grófok, gróf Bathyány Gyula, Kvassay István, báró Liptay Frigyes, báró Edelsheim-Gyulai Lipót.

A király a lovasjátékot mind a két estén végig nézi, ott lesz továbbá mind a két este az egész bécsi diplomáciai kar, a közös miniszterek és a miniszteriiumok több tisztviselői, továbbá az osztrák kormány-nak Budapesten időző tagjai. A lovasjáték esténként pontban nyolcadfél órakor kezdődik.

— **Az eskütéri hid megvizsgálása.** Az új eskütéri hid műszaki megvizsgálása és ingásainak fölmérése egyre tart. Legközelebb a hidtest vaszerkezetének egyes részeit leszedik, hogy könnyebb súly mellett próbálják ki az ingási eltéréseket. Különben az eddig tapasztalt rendelleneségek sem olyanok, hogy komoly aggodaloura adnának okot. A belvárosi kereskedők és üzletemberek, akikre ugyancsólán létkérdés az új hid megnyitása nagy küldöttséggel készülnek az új kereskedelmi miniszter elé járulni, hogy siettesse az új hid befejezését és vigye keresztül, hogy a hid a tervezett időben, ez év október havában átadassék a közforgalomnak.

— **Az ásványvizek tisztasága.** Érdekes előadást tartott dr. Rigler Gusztáv, a kolozsvári egyetem egészségügytanára, a XII magyar balneologiai kongresszuson. Az előadást a Magyar Orvosok Lapja május 8-iki számában közölte. Rigler tanár megvizsgálta a hazai és külföldi ásványvizeket bakteriumtartalmukra és az eredményről előadásában beszámolt. A bakteriumok száma egyes ásványvizeinkben szinte óriási, mert egy köbcentiméterben gyakran 1000, de néhányban 25.000-nál is több bakteriumot talált. Szinte meglepő kivételt képez a Szt. Lukácsfürdő Kristály-ásványvize, amennyiben a kolozsvári kereskedőtől vett, egy évvel ezelőtől töltött hat palaok Kristályvizben minimum 5, de maximum csak 126 bakteriumot talált, ami összehasonlítva a többi ásványvizek 1000—25.000 bakteriumszámaival, egy köbcentiméterben nem kicsinylendő kedvező eredmény. Rigler tanár a nem kellő kezeléssel és nem légmentes dugaszalással hozza kapcsolatba a bakteriumok óriási elszaporodását az ásványvizekben és megállapította azt is, hogy ezek közül sok ásványviznél a vegyelemzés szerint kimutatott vegyi alkatrészekből 80—70% hiányzik, ami annál sajnálatosabb, mert az egészségügyi kifogás-talan ivóviz a legnagyobb fontossággal bir az emberi szervezetre.

— **Apát-avatás.** Kirschhoffer Károly ó-budai püspönot ma reggel avatta apátá dr. Kohl Medárd püspök a primási palota házi kápolnájában a szokásos szertartások közepette. A püspök a szertartás után a

nyolco órai gyorsvonattal Pozsonymegyébe utazott bér-málási körútra.

— **Tolsztoj állapota.** Tolsztoj gyógyulása, mint Pétervárról jelentik, csak nagyon lassan halad. Egyik ismerőse, aki meglátogatta, a következőket írja róla: A baltidőszármny gyuladása még nem mult el végképpen s meglehetősen heves fájdalomt okoz a betegnek, akinek az álma e miatt nagyon rendetlen. Annnyira erősenk már régóta érzi magát, hogy olvashasson és a leveleire válaszoljon. Ezenközben meglehetősen hosszú előszót is írt egy régebbi munkája újabb kiadásához. De április közepe táján rosszabbodás állott be állapotában és akkor abba kellett hagyania a munkát s ágyba kellett megint feküdni. Most megint jobban érzi magát valamivel. Kezelőorvosainak sziguro tilalma ellenére többször fölkelet az ágyából és folytatta irodalmi munkásságát. Mivel a tavasz az idén a Krimben nagyon nyers és Tolsztoj mindenáron a szabadba akar menni friss levegőt színi, családjának nagyon sok gondot okoz. Attól tartanak hozzátartozói, hogy újra megbűti magát, aminek a legválságosabb következményei lehetnek az öreg költőre nézve.

— **Affér a delegációban.** Az osztrák költségvetési bizottság tegnapelőtti ülésén heves jelenet játszódott le. Kozlowski osztrák delegátus éles hangon kritizálta meg Galgóczy, a przemysli hadtestparancsnok előjárását. A heves kiakadást Chlumecy báró, a budget-bizottság elnöke visszautasította miattal Kozlowski sértve érezte magát. Emiatt két barátját, Abrahamovics lovagot és Parish bárót mint megbízottait Chlumecy-hez küldte, hogy tőle a kérdéses affériben fölvilágosítást kérjenek. Chlumecy a mai illés elején — mint a delegáció tárgyalásairól szóló tudósításunkban olvasható — tisztázta az ügyet; kijelentette ugyanis, hogy a tegnapi rendutasításával nem akarta sérteni Kozlowskit.

— **Vegyes művek.** Ez a szerény cím egy érdekes könyv borítékán olvasható. A könyv dr. Csátdy Lajos miniszteri tanácsos munkásságának a foglalata. Amilyen széles körű, sokoldalú Csátdy munkássága, olyan változatos és sok mindenre kiterjeszkedő az érdekes szerző most megjelent munkája. A közügyeknek buzgó és nemes harcos Csátdy; karddal szolgált az országot harcos időkben és tudásával hordja most a kultúra épületéhez a köveket. A közegészségügy fejlesztésének nagy célja jelölte ki a tudós működésének terét és a jelentőségteljes hivatásnak méltó harcosként dolgozott folyton Csátdy. Tömerdek elsőrendű közegészségügyi intézménynek kezdeményezésében vett részt, fáradhatatlan agitátort a közegészségügy általános nivójának emelése érdekében. E munkásságnak hire terjedt a külföldön is, ahol Csátdy nevét tisztelettel és a közpályán aratott sikereinek méltányolásával említik. Különösen a vasuti egészségügyi szervezésével vitta ki a külföld elismerését. Az egyetemen a törvény-széki orvostanból tartott előadásai megszerezték számára hallgatói őszinte szeretetét és a mesterhez való igaz ragaszkodását, amelyre méltán büszke Csátdy. Ez érdemek föl sorolására kedves alkalom Csátdy most megjelent könyve, amelylyel, hogy szerzőjének közéleti tevékenységéről szólhassunk, e helyütt foglalkozunk. Esmékben és gondolatokban egyaránt gazdag ez a könyv. A tudós nagy szakismeretével és a gyakorlati ember értékese tapasztalataival találkozunk a szerző közegészségügyi dolgozataiban. Erdekese a szerző szeresadalmi ekkái és kedvesek a vidám rigmusai, amelyek megaunyi szép nyilvánulási egy harmonikus léleknek. Akik hivatásból foglalkoznak a közegészségügy kérdéseivel, azok nagy hasznossal forgathatják ezt a könyvet, amelynek egyéb tartalma is épületes szórakozás minden olvasónak.

— **Házasság.** Borsódi és katymári Latinovits Pál Bács-Bodrog vármegye s Zombor város főispánjának és nejeinek Stiborszky Jeanettnek leányát, Ilonkát eljegyezte matheovicsi Pukovich Elemér földmivélségügyi m. kr. miniszteri fogalmazó, Pukovich Odón kuriai bírónak és nejeinek Balassa Constanca fia, a földmivélségügyi miniszterium tisztikárának egyik kiválóan képzett és rokonszenves tagja.

— **Knotz Ignác** Agoston postatakarékpénztári tiszt e hó 15-ikén délután hat órakor vezeti oltárhoz a III. kerületi Buda-Ujlaki katolikus templomban Zsiga Marika kisasszonyt, Zsiga Zsigmond esztergomi gyógyszerész leányát.

— **Dr. Fleischer D. Gyula** budapesti ügyvéd eljegyezte Braun Gizella kisasszonyt, Braun Mórnak, a Braun Áron és fia cég tulajdonosának leányát Budapesten.

— **Hermann Albert** Pécsről eljegyezte Lövi Berta kisasszonyt Göllérol.

— **Grünberger Mór** oservenkai lakos jegyet váltott Kronstein Márk leányával, Paula kisasszonnyal Ó-Becseről.

— **Purcsi János** az aradi zenede tanára eljegyezte Pfenning Meike kisasszonyt, Chirke Vilmos máv. fő-ellenőr unokahágt Aradon.

— **Klein Henrik m. kir. állatorvos** Técsőn eljegyezte König Etelka kisasszonyt Komlóskán.

— **Vilma királynő betegsége.** Looból táviratozák, hogy a beteg Vilma királynő az éjjelt nyugodtan töltötte. A láz nem tört vissza.

— **A kertészeti kiállítás.** A nemzetközi kertészeti kiállítás iránt folyvást nagy az érdeklődés és a rossz idő ellenére, sok a látogatója. A leggyengébb napja pénteken volt, amikor csak ezerháromszázban néztek meg. A kiállításban nem csupán a kertészet remekeit szemléli a közönség nagy érdeklődéssel, hanem a külön szekrényben kiállított tiszteletdíjakat is, amelyeknek kiosztási jegyzékét az alábbiakban közöljük:

A király díját Sander F. és fiai angol belga cég, a második díjat, József főherceg díját Peez Armin budapesti császári és királyi udvari műkertes, József Ágost főherceg díját Guacher N. stuttgarti faiskola-tulajdonos, Frigyes főherceg-díját Szabó Sámuel kolozsvári tanár, Budapesti székesszék egyik díját Guder W. boroszlói faiskola-tulajdonos, a második díjat Niemetz F. V. temesvári faiskola-tulajdonos, Vasváry Kólos herceprimás-díját az isvánlelki kertészépző-iskola, Schiawich Lőrinc bibornok-díját Bernoák Gábor budapesti rózsatermesztő, Kecskeméti város közönsége-díját Guillemt Vilmos budapesti rózsakertes, Temesvár mindkét díját a nagybányai gazdasági-egyesület gyümölcséves kiállításáért, a báró Wodaner-díjat Macek Ferenc budapesti konyhakertes, özv. báró Lipthay Béláné-díját Kardos Árpád, Hopp Ferenc díját Ferenczy Ida, Emich Gusztáv elnök díját Zsolnay, a budapesti szállodások ipartársulata I. díját Vársárhelyi Gyula nagybányai gyümölcsstermelő, II. díját Nomm János konyhakertes (dr. Mihalovics Béla díját is), Mauthner Ödön I. díját Ranit St. fiai bézsi faiskola-tulajdonos, II. díját Hausknecht Ferenc budapesti konyhakertes, III. díját Kohlmannstehner Henrik kertes, Peez Armin díját Fiet A. Grönningen, Seyderhelm Ernő díját Pospischil Antal Budapesten, Zeinár József cék díját Bednár Károly, Zipernowsky Károly díját Moicsányi György kapták.

Együttal egy tőves hírt kell helyregegyeznünk, mert nem engedhetjük meg, hogy a hazai kertészet díszességét a külföldinek tulajdonítsák. Mauthner Ödön cinerariái és calceolariái ugyanis nem külföldi kertészekből származnak, hanem itt helyben a cég magvaiból tenyésztettek s nem hallgathatjuk el Misteozky Vencel alkerteszt nevét, akire a növények kultiválása bízva volt. A kiállítás meghosszabbítása iránt ma fog a rendező-bizottság véglegesen határozni.

— **Merénylő márkíné.** Rómából szenzációs szerelmi drámáról érkezik hír. A dráma hősnője Francesca Ricci márkíné, az olasz arisztokrácia egyik előkelő tagja. A márkínét elhagyta a férje Della Rosa Prati márkí, egy Maddalena Socio nevű özvegy miatt. A márkíné vigasztalhatatlan volt férje bütlensége miatt és elhárta, hogy bosszút áll. Állandóan revolvert hordott magánál és tegnap, amikor férje kedvesével találkozott, négyezer rálőtt revolveréből. A lövések nem voltak halálosak, de súlyos sebesülést okoztak. A márkínét letartóztatták.

— **Nevető örökösök.** Nemrég halt meg B. máv. tisztviselő, ki az utóbbi években urí módon élt és ez az életmód mindenki előtt rejtély maradt annál is inkább, mert a csekély nyugdíjból nem juthatott a költséges élvezetekre. Az örökösök kíváncsián lesték a végrendelet tartalmát. De ebben csalódtak. Nem maradt se pénz, se értékpapir. Ellenben csakhamar rábukkantak a jövedelmi forrásra, mely az elhunytat éveken át ellátta pénzzel. Kis jegyzőkönyvének egy pár oldalán a Török A. és Társa név volt feljegyezve és a jegyzetek magyar részre bebizonyította, hogy B. rövid egy pár év alatt sok kisebb nyeresémeny kivül négyezer tekintélyes összeget, köztük két főnyeresémenyt nyert Török A. és Társa cégnél, kinek Teréz-kört 46., Váci-kört 4., Muzenm-kört 11., Erzsébet-kört 54. és Kerepesi-út 32. sz. alatt vannak a banküzletei. A további kutatások alkalmával egy lexikonban egy 300.000 koronáról szóló bankletéti elismervényt és egy osztályorsjegyet találtak az örökösök. A véletlen egy hosta magával, hogy ez a sorsjegy is nagy összeget nyert Török bankházában. Elképzelhető, hogy az eddig szomorú örökösök arca mint derült ki a nem várt nagy örökség felledezése folytán.

— **Főigajtott kincstári épület.** Naggy-Szébenből táviratozzák: A verestornyai szorban fekvő Pocsod községben ma felgyújtották a határőrség biztosi épületét, mely teljesen leégett. Valószínűnek tartják, hogy a gyújtogatást az az eddig ismeretlen egyén követte el, akit néhány nap előtt többféle büns cselekmények gyanúja miatt elfogtak. Ezen az emberen egymás fölött öt ruha volt és különböző, nyilván hamisított iratokat hordott magánál. Az ügyészség megindította a vizsgálatot.

— **A bártfai tűzkárosultaknak.** Tisza Kálmáné Degenfeld-Schomburg Iona grófné, a Jásziv-egyesület elnöke, a lapokból értesülvén arról a nagy tűzvészről, amely Bártfa városát sújtotta, rögtönli segélyképp 2000 koronát küldetett Bárdossy Jenő öspán kezébe, egyszersmind adatokat kért a főispántól a tűzvész nagyságára és a segélyre szoruló családok számára vonatkozólag, hogy ez adatokhoz képest esetleg további segélyt utavivonyozhasson ki az egyesület pénztárából.

— **Kecskeméthy büntése.** Szekesfehérvárról táviratozzák, hogy Péter János géplakatos, ki állítólag a megszökött Kecskeméthynek büntése, három hét óta családjával együtt eltűnt. Azt hiszik, hogy Amerikába szöktek.

— **Vasuti szerencsétlenség.** A Frankfurter Zeitung szerint a zürich-müncheni éjjeli gyorsvonat közvetlenül a st.-gallen állomás előtt kiskilott. A mozdony felborult és két személykocsi összezúzódott. Öt ember megsértült. Az anyagi kár igen nagy.

— **Revolver és hozomány.** Girsch Henrik 60éves magánzó nemrégiben feleségül adta leányát Dörfler Ferenc kereskedőhöz, akinek a Zöldfa-utca 13. szám alatt van virágzó fűszerüzlete. Az após és a vő között egy ideig barátságos volt a viszony, ami azonban nem tartott sokáig, mert Dörfler követelte a hozományt, amit az após neki a házassága előtt ígért. Eleinte szép szóval kérte a hozományt ki fizetését, később azonban már fenyegette is az apósát, hogy otthagyja a feleségét, ha nem fizeti ki az ígért hozományt. Így tartott ez egy darabig s a vagyoni differencia egyre ellenségesebb tette a viszonyt az após és a vő között. Ez a sok perpatvar nagyon elkésertette az öreg Girschet, úgy hogy arra határozta magát, hogy a vejét lelővi, aztán pedig önmagát is elpusztítja. Ma estefél, mielőtt az üzletet bezárta volna, revolvert tett a zsebébe és úgy ment el a vejéhez. Egy kis szóváltás után előkapta a hatlövetű forgópisztolyt és rálőtte a vejére. A golyó szerencsére oelt tévesztett s az üzlet alkalmazottak hamarosan ártalmatlanná tették az elkésereget öreg embert, még mielőtt a fegyverrel önmagában is kárt tehetett volna. Az öreg Girschet bevitték a rendőrségre, ahol elmondta tettének indokait s azután előzetes letartóztatásba helyezték.

— **Helyregegyezés.** Felkértek bennünket annak a kijelentésére, hogy az a verzió, mintha özvegy Dunik Vilmosné, a kassai parketgyár tulajdonosja ügytelenségének oka borszespekulációra volna visszavezethető, teljesen alaptalan. A szerencsétlen urinó ideges betegsége miatt lett öngyilkos.

— **Zendülés egy községben.** Sepsiszentgyörgyi tudósítónk jelenti, hogy Lemenhényben a nép a tagosítások miatt zavargásban tört ki. 300 főnyi néptömeg megszállta az utcákat és szét akarta rombolni a tagosítást kérők házeit. A csendőrség azonban szétzavarta a zavargókat. A vizsgálat megindult s kiderült, hogy a zavargást álhírek okozták.

— **Halálozás.** Wittner Antal községi tanító és lapszerkesztő e hó 10-én Közsegen szívszélhűdéssel elhunyt. Több történelmi munkát, különösen monografiákat írt.

Kohn Márk magánzó hatvanhét éves korában meghalt Balassa-Gyarmaton. Az elhunytat, akit vármegyei közszereplése és jótékonyága folytán széles körben tiszteltek, tegnap kísérték nagy részvét mellett örök nyugalomra.

— **Öngyilkos házmester.** Nemrégiben súlyos gyanuok alapján letartóztatták Horváth Lajos paksi születésű kocsáriót, aki a Zöldfa-utca 14. számú házban házmester volt. Április 15-én reggel ugyanis Horváth feleségét gyanus körülmények között holtan találták. A boncolás azonban az asszony halála okául szívszélhűdést konstatait, amely Horváthot felmentette a hitves öngyilkosság gyanúja alól. Az ügyészség szabadon bocsátotta a házmeestet. Ma reggel Horváth az alsórákosi réteken, a rákosi rendező-pályaudvaron fellelőtte magát és meghalt. Zsebében megtalálták az ügyészség beszüntelt határozatát és mellette egy levelet, amelyben a házmeester azt írja, hogy a feleségét nem gyilkolta meg, csak megijesztette és ennek következtében kapott szívszélhűdést. A levél Kramer Ádámnak. Hársfa-utca 42. szám alá volt címezve.

— **Logett színház.** Piemontból, Alessandriából jelentik, hogy az éjszaka egy órakor kigyulladt a színház épülete. Bár gyorsan érkezett segítség, a színház nem lehetett megmenteni s az egész épület elpusztult.

— **Vizenjáró bioikli.** Benesik János polgári asztalosmester holnap — vasárnap — délelőtt 10 órakor mutatja be a saját találmányu vizenjáró bioiklijét, a Margit-szigeten levő Neptun csónakázó-egyesület telepéből. A holnapi próbán, a kereskedelemügyi minisztérium megbízásából, a technológiai muzeum igazgatósága is képviselve lesz.

— **Öngyilkos kaszíróné.** Temesvárott öngyilkossági kísérletet követett el Szeifert Iona nagyváradi születésű kávéházi kaszíróné. Egy ollóval nyakán mély sebet ejtett és a kórházba szállították. Szeifert Iona két évvel ezelőtt nagyobb összeget örökölt és ezt a pénzt egy temesvári magánhivatalnok házassági ígérrel kialsolta tőle.

— **Betörés egy királyi nyaralóban.** Athénből jelentik, hogy a királyi tatajóni Dekelia-villájában előkövetett lopás szerzőit öt csendőr személyében ki nyomozták. Ez az öt csendőr volt megbízva a villa őrzésével. A csendőröket letartóztatták és a lopott tárgyakat, amelyek között több nagyobb értékű emléktárgyat volt, megtalálták náluk.

— **Rendéri hírek.** Pasa László kocsis ma reggel az Alsó-erdősor és Kerepesi-út sarkán nekijött Sulez Gyula uszágördő kocsisának s az összeütközés olyan neves volt, hogy Sulez leesett a bakról s a gyarázkódást szenvedett. A Rókuszba vitték. — A rendőrség letartóztatta Stelezer József 15 éves csavargót, aki rendszeresen űzte a házak térférső helyén elhelyezett ólom-

csövek lopását. — **Farkas Imre** napszámos tegnap este a Család-utca 34. számú ház előtt fölelőtte magát. Elveteszélyes sebével a Rókusz-kórházba vitték. — Szécs Sándor cipész felesége a Sárkány-utca 5. számú házban marólgutot ivott. A Szent István-kórházban ápolják.

— **Rendkívüli cikkek elárústása** most hétfőn, kedden és szerdán a Párisi Nagy Aruház férfi divat-osztályában következnek; lásd a hírdetést. E cikkek föltűnő olcsóságuk dacára distingváltak és a legjobb uri közönségnek ajánlhatók.

— **Ös-Budavára** kapui néhány nap mulva, e hó 17-én ismét megnyitnak a szórakozni vágyók ezrei előtt. Friedmann igazgató minden tekintetben célszerű és megiepo átalakításnak vetette alá az egész területet. Gyönyörű göröriet építetett, melyről remek kiállítás nyílik az egész mulatóhelyre; a meeset előtt páratlan fontaine lumineuse lesz mely a párisi világkiállításról való. Ami a nagy variété idej programját illeti, annál nagyobbobbéri Budapesten még soha sem volt látható. Friedmann, a táradhatatlan munkásságu igazgató költséget és áradáságot nem kimélve személyesen szerződtette a világ legújabbabb specialitásait. Ezek között elsőrangú nagy látványosság lesz a Prandi-tesztvérek világűrű antocheszínháza mely a párisi világkiállítás orgja egy nagy-szerű látványos darabban bemutatni. Lesz a szabad területen légtornász; utcai énekesek és táncosok is élenkíteni fogják a főváros kedves mu atóhelyét. A Foltes Caprice kitűnő társulata és sok más szórakozás teszi majd ismét a székely-őváros lakosságának találkozó helyévé a városigeti tündérvárosot, melynek bérletjegyei saját irodájában és több városi tőzsdében e hó 15-éig válhatók.

(x) **Togo-négek az Állatkertben.** Egy harminc személyből álló csoport, mely 24 leány- és asszonyból, 3 férfi és 3 gyermekből áll, érkezett nyugati Afrikából és mátlól fogva látható az Állatkertben, hazájuk szokásai, táncai és énekei bemutatása mellett. Különösen figyelemreméltó az arikai faju, ugyszintén a különösen berendezett arikai konyha.

(x) **Osztályorsjegyek** vevőket a Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság mai hírdetésére különöme figyelemeltetjük.

A svéd király mint költő.

— II. Oszkár versköete. —

Budapest, május 10.

II. Oszkár, a svédék és norvégék királya nemcsak nagy műbarát és az irodalom lelkes pártolója, hanem maga is kiváló tehetséggel megáldott költő. Birodalmában nemcsak azért olvasdák és dicsőítik a költeményeit, mert koronás király, hanem mert a versei valóban szépek és igazi költői talentum alkotásai. Eddig a nagy európai nemzetek csak hallomásból tudták II. Oszkáról, hogy poéta, most azonban a király-költő francia nyelvre fordított versgyűjteményt bocsátott közre s ezzel kiállt a kritika ítélőszéke elé, mint bármely más koronátlan poéta. A verskötet Párisban jelent meg, Nilsson könyvkiadónál. A poemátok Magnus Synnestrédt fordította franciára, az illusztrációkat pedig Hagberg Ágost skandináv festő készítette a könyvhöz.

Az érdekes verskötet egyik hangulatos darabját, mely a Balti-tengerről szóló ciklusból való, itt adjuk — a francia fordítás nyomán — magyar fordításban:

A Balti-tenger.

Azur istenség, mely évezredek óta
Csapkodott a skandináv partokat,
Melynek hulláma felcsapong a légtér,
S a nagy sziklákon dörögve megszakad,
Míg jégpáncél alatt feszül a hátad,
Hadd énekelem el a te notádat!
Mily szép vagy, mikor tavasz nyíllatán,
Szellők suhannak hullámodon végig,
És alkonyatkor játszik rajt a nap
Lángszikrák szörva tükrüdtől az égig!
Mily hó-osipkét hord, part felé ha támad
Sziklatörő, vadul zengő hullámod!

S ha a vihar reitettő ostarát
Szíréneidnek homlokára csapja,
S az égig zúg fel reitettő danát
A hullámoknak lázongó csapatja,
Úgy érzem: dobogó szívemnek támad
Sziklatörő, vadul zengő hullámod!

Úgy érzem, hogy a hullám eldanolja
A boldogságot, melylyel vígan játszunk,
Es elstűvölő stét éjelen
Megannyi komor, vigasztalan gyászunk
Kacagó dal néha meg síró bánat
Sziklatörő, vadul zengő hullámod!

Feléd siet a bator, hős hajós,
Néki a tenger legfőbb szerelme,
Családi hajlék könyvét elefelejté,
Hogy ingó gályán vízi útra kelne.
Hívó szózzattal a lelkére támad
Sziklatörő, vadul zengő hullámod.

Hadd énekelem meg hajjad hatalmát,

(A rémület Párisban.)

Páris, május 10.

Folyton óriási tömegek állják körül a gyarmatügyi minisztériumot és aggóva lesik a Martinique-érkező híreket. Ezekre rug azoknak a száma, kiknek hozzátartozói vannak a szigeten. Mint-hogy azonban a kábelösszeköttetés a szigettel megrekedt, ma delutánig nem érkezhetnek újabb hírek. A várakozók között szivettépő jelenetek játszódtak le. A gyarmatügyi minisztérium épületén gyász-zászló leng.

(A francia kormány.)

Páris, május 10.

Az Elysée-palotában tartott mai minisztertanács a Martinique szigetén történt katasztrófával foglalkozott. Decrais gyarmatügyi miniszter megértesítette azt a jelentést, hogy St. Pierre városa teljesen elpusztult. A pénzügyminiszter felhatalmazta, hogy kellő pénzsegélyt bocsásson rendelkezésére. Egy hivatalnok holnap Brestből állami hajóval 500,000 frank készpénzt visz a szigetre. A guadeloupei kormányzó felhatalmazta a szükséges kiadások megtételére. A minisztertanács elhatározta, hogy a gyász jeléül az összes középületeken három napon át féltáborra ereszeék a lobogókat. Végül megbízták Decrais gyarmatügyi minisztert, hogy Martinique főkormányzójának táviratilag fejezze ki Franciaországnak a katasztrófa fölött érzett fájdalmát.

Páris, május 10.

Loubet elnök az összes államfőktől táviratokat kapott, melyekben a martiniquei katasztrófa alkalmából részvételüket fejezik ki.

(A többi vulkán is működni kezd.)

London, május 10.

Az angol gyarmatügyi hivatal a Déli Antillák angol kormányzójától több táviratot kapott, amelyből kitűnik, hogy a vulkánikus kitörések a szomszéd szigetekben is megkezdődtek. San-Domingo-szigetén az összes tűzhányók kitörték. A kikötőkből az összes hajók menekülnek és nem tudták teljesíteni a sziget lakóinak kérelmét, hogy őket a pusztulás környékéről elszállítsák. A szigeten az összes forgalom szünetel. St-Vincent-szigeten is nagyon aggnak, mert a Souffière is izzó látát kezd hányani. A szigeten majdnem szakadatlan a föld-rengés. A tűzhányó fölött óriás füstfelhő gomolyodik. A lakosság rémülve menekül. A kormányzó intézkedett, hogy a menekülők eleséget kapjanak.

Mint egy Reuter-távirat Barbadosból jelenti, a Saint-Vincenten történt kitörés következtében egész Barbados hűvelyknyi magasságú hamuréteg fűdi. A hamu még egyre hull.

London, május 10.

A Reuter-ügynökség jelenti: A barbadosi kormányzótól a következő távirat érkezett: Snaufriében és St. Vincennes szigetén tegnap erős vulkánkitörés volt. Barbadosban delután 3 órakor ágyulónéhöz hasonló dörgés hallatszott. Delután 5 órakor sötétség támadt és mennydörgésszerű moraj hallatszott. Ugyanakkor hamueső támadt, amely késő estig tartott. Barbados ma reggel hűvelyknyi vastagságú porréteggel volt borítva. A barbadosi kormányzó táviratot küldött a Windward-szigetesoport főszigetének kormányzójához, amelyben minden lehető segítségét felajánlta neki. Dominica sziget kormányzója ezt táviratozta Chamberlain gyarmatügyi miniszternek: Martinique szigetén iszonyú vulkánkitörés. Nagy nyomor. A végrehajtótanács jóváhagyásával rögtön 100 font sterling értékű élelmiszereket küldtem. Itt semmi baj.

London, május 10.

Nagy a veszedelem St-Vincennesben, ahol a kráter kezd óta tüzes látát vet ki. A Kis-Antillák kormányzójának távirata jelenti, hogy eddigleg 30 embert temetett el a láva. A kormányzó távirata megemlíti, hogy ez a tüzes látat nagy tömegekben hömpölyög. Az amerikai lapok külön gőzösködön tudósítokat küldtek ki, de a hajóknak a partról vissza kellett fordulniuk, mert a légénység nem akart kikötni.

London, május 10.

Nyugatindiai utazók megjósolják, hogy a martiniquei katasztrófa következtében s azzal összefüggésben három héten belül Jamaika körül pusztító vihar lesz. Más vidékekről is hírek érkeznek vulkánok kitöréséről, amelyek a martiniquei

katasztrófával függnek össze. Guatemala több vidékén április 18-án föld-rengés volt, amely körülbelül 1000 embert ölt meg. Ez a jelentés csak ma érkezett ide.

Texasban az olajforrások kiapadtak.

(Az elpusztult város.)

Saint-Pierre, Martinique, a francia gyarmatszigeet egyik legnagyobb városa, 25,000 lakossal, kis öböl mellett feküdt, kitűnő kikötővel és virágzó forgalommal. A várost 1865-ben alapították. Az utcák szűkek, házai magasak. A La Mouillage nevű városnegyedben különösen a passzátszelek idején igen rossz közegészségügyi állapotok uralkodnak. A város püspöki székhely, volt gyönyörű katedrálja, a sémináriuma, város-háza, színháza, tébolydája, kórháza, főújszerkeje stb. St-Pierreben született Beauharnais Josefín, Napoleon első felesége.

Martinique szigete, amelynek legszebb városát pusztította el a katasztrófa, egyike a legfontosabb irancia gyarmatoknak a nyugati Indiánokon. A klíma forró és nedves, tehát egészségtelen az európaiakra nézve. A sziget lakossága 180,000-re rug, ezek közül 10,000 fehér, 135,000 mulat és néger, továbbá indusok és kínaiak.

Érdekes a mondája a Pelé-hegynek, amely a várost elpusztította. A hova-mitológia szerint Pelé, a Vulkanok szüz istenasszonyának a világ kezdetétől fogva toladók udvarlója, Tama-puá, egy íélig emberből, íélig disznóból álló rengeteg szörnyeteg, aki nem hagy neki békét. A sarokba szorított istennő valamelyik vulkánba menekül, többnyire a Kerwa kráterbe, ahonnan a hamut, látát és tüzes szikladarabokat addig dobálja Tama-puára, míg el nem kergeti. Ugy kell lenni, hogy a szörnyeteg e hó hetedikén Martinique virányain lepte meg az egyedül bolyongó istennőt, aki éktelen haragra lobbanva futott föl a szintén Pelé nevű tűzhányóba s meghuzódván az 1650 méter magas hegy kráterében, a tűz isteneivel együtt elkeseredetten dobálta Tama-puára a hamut és tüzes sziklákat. Haragja rettenetes lehetett. A hamu elárasztotta a sziget felét, a láva eltemette St-Pierre kikötővárosát oly alaposan, hogy még a tornyai sem látszanak ki s a pompézó változtatott kikötőbe belefutásztotta az ott állomásozó összes hajókat, emberestől együtt. Irlózatok kataklizma lehetett, valóságos istenítélet. A hamufelhőtől elborult az ég, menekülni nem tudott senki s a tüzes láva, mely aradatként rohant le a hegyről a városba s a kikötőbe, pár perc alatt megölte St-Pierre egész lakosságát.

(Nevezetesebb cupriók.)

A st-pierre-i rettenetes katasztrófa emlékeztet arra a keletázsiai szörnyű cuprióra, amely a Pik Perbuatan kitörésével Krakatoa szigetén 1883-ban történt. A sziget nagyobbik része a tengerbe szűlyedt. Jáva szigetén a 45 kráternek több, mint egyharmada teljes működésben volt. A kráterek hatalmas tömeg követ, látát, sző valóságos sziklákat dobtak ki magukból, pusztulást és halált okozva mindenütt, ahová erejük elhatolt. Ugyanakkor a tenger is morajlani és formj kezdett. Bataviában körülbelül 20,000 kínai pusztult el, Anjerban 800 európai és amerikai. Bantamban 1200 ember full vízbe. Sarang szigetén egyetlen lélek sem menekült meg. Tamerang városát egy lávaömlés lakosainak felével elsöpörte. Az összes halottak számát akkoriban mintegy 75,000-re tették.

Százmillios szédelgés.

Budapest, május 10.

A legtitokzatosabb s egyszersmind legnagyobb szerű szédelgés, mely a Tichborne-per óta a világot foglalkoztatta, kétségkívül az, melyet a napokban lepleztek le Párisban. Husz év óta iparkodott a bíróság, hogy e titokzatos, méreteiben óriási szédelgésről leránta a leplet s e helyett minden lépés, melyet ez ügyben a bíróság tett, csak elősegítette egy sikerekben páratlan szédelgőnő üzemelt. A jövő idők Pitavalja Humbert Teréz asszony nevét ugyan nem fogja diesérettel említeni, de el fogja ismerni, hogy soha jogászilag képzeletlen asszony nem értett ahhoz ugy, hogy miként kell belehatolni a polgári perrendtartás legtitkosabb rejtekeibe s miként kell az eljárás legridegebb szabályait ugy elforgatni, hogy az mindig az igazságtalan ügy szolgálatában álljon. Valóban, száz bűnügyi regény írójának fantáziája s husz agyafurt ügyvéd fogásai nem elegendők ama fogások, intrikák kitalálásához, melyek együttvéve alkotják a Humbert-Crawford-észetet, mely szinte megrendítette a francia pénzüpiacot s amely ma egyetlen nagy beszéd tárgya egész Párisnak.

(A láthatatlan báró.)

1883-ban valahol meghalt báró Crawford Róbert Henrik. Senki sem tudott róla egyebet, mint azt, hogy

élt, hogy eltűnt, meghalt s hogy száz millió franknál többet hagyott hátra. Vagyona — így állította Humbertné asszony — kizárólag ingó értékekből állott. Az elhunytak nem háza, sem butora nem volt, vagyona értékpapirokból és készpénzből állott. A legérdekesebb különöcsk egyike lehetett ez az ember, akiről senki sem tudta, hogy mivel és hogyan szerezte meg rettenetesen nagy vagyonát. Oly egyszerűen és oly észrevétlenül élt, hogy senki személyesen nem ismerte. A világon nem volt ismeretlenebb ember ennél a bárónál s most mégis az egész világ csak ő róla beszél. Igaz ugyan, hogy ma sem tudja senki, hogy báró Crawford hol van eltemetve s hogy hol hunyta örök álomra szeméit. Annyi bizonyos, hogy halála előtt végrendeletet s hogy testamentumát Nizzában írta 1877-ben, szeptember hatodikán. Ebben a végrendeletben örökösül egy vidéki lányt, Daurignac Teréz nevezte meg. Teréz, aki most már száz millió frank ura lett, megváltoztatta egyszerű polgári nevét s így lett D'Aurignac kisasszony, akinek nemsokára kérője is akadt Humbert Frigyes ügyvéd személyében, akinek atya igen előkelő politikai állástöltöttbe. Így lett Teréz-dől Humbert Teréz született D'Aurignac urhőgy. Nagyon jól értett ahhoz, hogy miként vonja magára az előkelő világ figyelmét s hogy báró Crawford millióit egy kissé forgalomba hozza, az Avenue de la Grande Armeen pompás palotát vásárolt hitelbe, majd Melun mellett fejedelmi kastélyt és Narbonne mellett birtokot vetett. Az elődök nagy árakat szabtak s nem sürgözték a fizetést.

(Ujjab láthatatlan bárók.)

Egy napon két ur jelentkezett Humbertné asszonynál. Így beszéte legalább Humbertné. Az egyik így szólt:

— En vagyok Crawford Róbert.

A másik így:

— En pedig Crawford Henrik.

— És mit kívánnak, uraim? — kérdezte Humbertné.

— Asszonyom! Mi báró Crawford unokafivérei vagyunk s azért jöttünk, hogy vagyótányk végrendeletének érvényt szerezzünk. Ön azt hiszi, hogy ön az egyetlen örökös. Mi azonban felmutatjuk önnek a végrendeletet, melyből kitűnik, hogy a báró Nizzában, 1877-ben, szeptember hatodikán így végrendeleteit: „Azt akarom, hogy vagyonom három részre oszlassék. Az egyik részt D'Aurignac Mária-nak, egy harmadrész Crawford Henrik és ugyancsak egy harmad Crawford Róbert unokaöcsémnek jusszon. Két unokaöcsémnek kötelezem, hogy a hagyatékából akkora tóké tegyenek le, hogy abból D'Aurignac Teréznek élete fogytáig, havonként 30,000 márkát fizethessenek.

Ezt beszéte Humbertné s megmagyarázta, hogy föltűnt neki a második végrendelet kelete, mely ugyanaz volt, mint az első. A második végrendeletben említett D'Aurignac Mária Humbertné asszony testvérhuga.

Az a kérdés ezek után, hogy melyik végrendelet volt az igazi. A báró egy helyen, egy napon két, egyaránt teljesen ellenkező végrendeletet írt. Valóban nehéz kérdés volt, szerencsére azonban nem volt szükség arra, hogy megoldják. A két Crawford, a két derék és önzetlen Crawford ugyanis a következő kijelentést tette:

— Asszonyom, mi nem törődünk a pénzzel. Harminthárom és egynegyed millióval mi, akiknek fejünkön kétszáz millió vagyunk van, mitsem törődünk. De tudjuk, hogy elhalt nagybátyánk egyetlen vágya az volt, hogy egyikünk vegye feleségül az őnővérét, Mária kisasszonyt.

— Oh — felelt Teréz asszony — hisz hűgom még kiskorú. Csak tizenhét hónap múlva éri el nagykorúságát.

— Várunk addig — felelt a két Crawford. — A kisasszony választ majd közlünk. Addig is csak egy kérdésünk van s ez az, hogy a vagyont zár alá kell helyezni.

Ebbe Humbertné is beleegyezett s ő lett a vagyón örözje. Az értékpapirokra a Crawfordok is a D'Aurignacok is ráfűtötték a pecsétet s így lepecsételve öríte őket Humbertné.

(A milliók kölcsönök.)

A tizenhét hónap gyorsan mulik, de ez alatt az idő alatt igen sok adósságot lehet csinálni s Humbertné csinált is bőségesen. Ki ne adott volna olyan asszonynak, akinek szekrényében pecsétes őrizet alatt százmillió irankja volt. Végre is elmúlt a tizenhét hónap s a hitelezők is megjelentek.

— Istenem — mondta nekik Humbertné — a leányzivet senki sem ismerheti. Hűgom még nem határozott. De el kell ismernem, hogy a két Crawford nemesen viselkedett. Egyszeriben lemondtak a jussukról s csak fejünkön három millió frank végkielégítést kértek.

Humbertné asszony ezt az állítást okiratokkal is igazolta, ami természetesen nagy örömet okozott a hitelezőknek.

Eddig a szédülés meglehetősen egyszerű. Ami azonban ezután következik, az páratlan a világtörténelemben.

Mindenki előtt hihetetlen hangzanék, ha azt állítanánk, hogy senki sem gondolt arra hogy Humbertné asszonynak talán nincs is öröksége. A hitelezők csakugyan kezdtek kételkedni a százmillió létezésében, sőt a kétszer kétszázmillió Crawfordban is. A két Crawfordnak tehát meg kellett jelennie a világ előtt. Meg is jelentek, még pedig a törvényszék előtt s pört indítottak Humbertné ellen, melylyel nyilatkozatuk érvénytelenítését kívánták. Azt állították, hogy az írásbeli szerződés mellett szóbeli megállapodásuk is volt Humbertnével, mely szerint a fiatalabb Crawfordnak feleségül adják Mária kisasszonyt.

(Pör a milliókért.)

Ezen az alapon indult meg a pör, melynek folyamán Humbertné egyetlen egyszer sem mulasztotta el, hogy a jogorvoslatok minden fajtáját alkalmazásba vegye, úgy hogy szerény asszony száz milliót rejtgetett szekrényében, de hozzányulnia nem volt szabad, ha csak zárórestet nem akart elkövetni.

(A kárvalottak.)

Szerencsére akadtak jólelkű bankárok, akik a kilenvennégy millióra szívesen hiteleztek Humbertnének, aki így nem egészen husz év alatt negyven millió frankot tudott kicsalni Franciaország legelőkelőbb hitelezőitől és nagyiparosaitól. A legnagyobb tételekkel, összesen husz millióval három nagyiparos és két gyémántkereskedő van érdekelve. Ezekon kívül a következők adtak hitelt Humbertné pokolian kiesült tervének:

Girard és társa, elbenfi bankár	6,200,000 frank
Lefèvre	4,200,000 „
Credit foncier de France	1,050,000 „
Paul Bernard bankár	1,600,000 „
Dumoret ékszerész	1,800,000 „
Brugiére	2,600,000 „
Oppenheimer régiségkereskedő	1,700,000 „
Cattani bankár	1,050,000 „
Société Générale	600,000 „
Crédit Industriel	600,000 „
Gabriel Lévy ügynök	900,000 „
Seminario Frères bankár	600,000 „
Ayle Idoux gyáros	900,000 „
Damas Narbonneban	600,000 „
Salvador Cahn, Rue Chaussée d'Antin	250,000 „
Branielli birtokos	800,000 „
Kros-Merenville	260,000 „

Ezek azok az emberek, akik husz év óta szórják a milliókat Humbertné lábai alá. A nacionalista lapok azt állítják, hogy Humbertné a Banque de Francenak is tartozott két és fél millióval. De ezt az összeget Humbertné visszafizette.

Mit csinált Humbertné evvel a tengerenyi pénzzel? Kastélyokat és uradalmakat vett. Gyémántmészéket vásárolt s Afrikában hercegséget. Bankokat, játékony egyleteket, biztosító társulatokat alapított s megnyerte ezekhez a pápa áldását.

Végre is figyelmesekké lettek a hatóságok. Waldeck-Boussau már évekel ezelőtt ki akarta nyitni a kinosesládát. Ma pedig a polgári bíróság lebirhatatlanul érdeklődik a milliók iránt. Két szerencsétlen hitelező, Girard és Bernard Pál bankár, öngyilkos lett. Dumoret ékszerész eltűnt Párisból. A hitelezők, miután Crawfordék összes beadványait visszautasította a bíróság, végre is pénzt követeltek. Humbertné újabb pörök kieselésén fáradozott, ami nagy nyugtalanságot keltett a hitelezők közt. Az egyik, nyomorult 130.000 frank hitelezője, követelte a zár alá helyezett kincs közjegyzői leltározását. Humbertné asszony nem ellenkezett. A bíróság tehát elhatározta, hogy végre bepillant a milliók szekrénybe.

(A láda titka.)

A bíróság küldöttsége tegnap indult a titokzatos kincsek megszemlélésére. Mielőtt a palotához jutottak volna, Humbertné lakásán tűz ütött ki, mely elhamvasztással fenyegette az egész palotát, a kincset tartalmazó ládával együtt. Am a tüstölők eljötték a tüzet, mielőtt nagyobb bajt okozhatott volna. Ünnepléses komolysággal fönyitották tehát a ládát és találtak benne — egy üres ékszerdobozt s egy csomó levélborítékot. A százmillió épp úgy nyomtalanul eltűnt, mint a — Humbertné-háaspár és az állítólagos örökös-társak: a Crawfordok. A párisi rendőrség természetesen most tüvetszi az egész világot és keresi a szökevényeket, akik ellen a bíróság elogatási parancsot adott ki. Egy ma érkezett párisi távirat pedig azt hozza hírül, hogy a rendőrség ma leirtóztatta

Parmentier havrei ügyvédet, aki az állítólagos Crawford testvéreket képviselte.

A bíróság még nem állapította meg, hogy Parmentier ügyvéd összejártszott-e a Humbert párral.

Páris, május 10.

Azt a közjegyzőt Ruen Dumortból, aki a Humbert-ügyben kompromittálva van, ma délután itt leirtóztatták.

(A politika.)

A nagystílusú család, mely valósággal megrendítette a francia pénzügyet, természetesen akcióra készült a politikai pártokat is, melyek iparkodtak a kormány ellen kiháználni azt a bizalmatlanságot, mely a bíróságok ellen felbújt. Lemaitre tegnap egy választói gyűlésen beszélt az esetről s a köztársaságok tette felelőssé a dologért. A Gaulois Waldeck-Boussau okolja, hogy ámbár három év óta gyanakodott Humbertnékre, mégis csak most lehetett leleplezni a családokat.

FŐVÁROS.

(*) A koronázási jubileumi díjak. Ma délután zárt ülésben tárgyalta a közgyűlésből kiküldött bizottság a Ferenc József koronázási jubileum-díjról szóló alapító-okirat tervezetét, amelyet Bárczy tanácsos mutatott be. Az okirat-tervezet főbb elvei a következők:

A részletesen megállapított alapítványi díjakat a székesfőváros közgyűlése, bizottsági javaslat alapján itéli oda. A javaslatot a bizottság esetről-esetre minden pályázat kihirdetésekor a tanács alakítja meg, kizárólag a törvényhatósági bizottság tagjai részéről. A bizottság, a közoktatásügyi osztály vezetőjének előklésével, hét tagból áll. A bizottság minden egyes díjra csak egy jelöltet ajánlhat s a főváros közgyűlése csak a bizottság jelöltjének ítélheti oda a díjat.

Az okirat-tervezet részletes szabályokat tartalmaz arra nézve, hogy az egyes szakok szerint a díjak kiadásán miket kell szem előtt tartani. A tervezet szerint hat szakbeli jutalom lesz: tudományos és szépirodalmi képzőművészeti, műépítészeti, zenészi, kereskedelmi és ipari szak.

A bizottság behatóan megvitatta a tervezetet s a tagok részéről fölmerült indítványokat. A bizottság javaslata közelébb a tanács elő kerül.

(*) Az állandó vízvezeték bizottság ma délután ülést tartott Közvetlő Gyula alpolgármester előklése mellett. A vízvezeték igazgatóság jelentése szerint, a balparti vízmű második részét alkotó munkálatok, a dunai kerti parvonalon és ezzel szemben a szentendrei sziget parvonalon, az idei gyöngye tél követeleiben annyira előrehaladtak, hogy március hónap végén már csak inkább a végső rendezések maradtak hátra. A pesti szakasz új 23 kutja már üzemben van, míg a szigetbeli 22 új kutat csak közelébb veszik használatba, talán már két-három hét multan. Ha ez megtörténik, remélhető, hogy minden vízszolgáltató zavar megszűnik.

Emmer Kornél kérdéseére Kajtinger igazgató előadta hogy a víz vizsgálása olyan pontos és nagy arányu, amilyennél jobb sem Londonban, sem más nagy városban nincs. Az ellenőrzés szintén figyelmes és szigorú. Ami azt illeti, hogy a vízvezeték mű most már végleges, vagy sem, az igazgató annak ad kifejezést, hogy a lakosság mai számához képest igenis véglegesnek mondhatók a vízművek. Természetesen, hogy a lélekszám szaporodásával, például, ha Budapest lakossága eléri az egymilliót, akkor a vízműveket ismét nagyobbitani kell; ámde akkor majd ez a munkát a meglévő vízműnek legkisebb megzavaratlanság nélkül mehet végbe.

Emmer Kornél tudomásul vette a fölvilágosítást de ismétli, hogy a hanyag háztulajdonosok ellen a legszigorubb eljárással kell élni s esetleg a neveiket publikálni.

A víz javulására vonatkozólag, dr. Schermann Adolf tisztelőiörök azt adta elő, hogy az igen örvendetes fokon áll. Amióta a meaterséges szűrőket megszüntették, a tüsz esetek száma a minimumra szállt le úgy, hogy egy-egy hónapban legföljebb 6—10 fordul elő a főváros területén, de ezek közt is ott vannak a vidékről érkezett betegek. Ez tehát olyan kedvező állapot, amilyen alig van a kontinens más városában.

Végül tudomásul vette a bizottság az arról szóló jelentést, hogy a 18.000 köbméter tartalommal bíró Gellérthegyi vízmedence még ez év folyamán elkészül s ezzel is nagyban javulni fog a vízszolgáltatás.

(*) A főváros a konverzióban. A koronajáradék konverziójában a főváros is részt vett. Az arvaséknél közel három millió értékű olyan értékpapír volt, amelyet konvertálni kell. Félmillió korona értékű papírt más, nagyobb kamatozásu papírra cserélték ki, 2,448.000 korona értékű papírt pedig koronajáradéokra. A főváros központi pénztára külön konvertált 126.000 korona értékű papírt és a kauciókból 124.000 koronát.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** Ambrus Zoltánné. Sokan emlékezünk arra a téli estére, amikor Ambrus Zoltánné a Várszínházban először lépett operai közönség és kritika elé. Mignon meghatóan szegényes ruháskájában, mely ragyogó fiatal tehetség! A siker, amelyet az új énekesnő

aratott, jóval túlhaladta a rendes színházi sikerek színvonalát. Szinte ünnepléses hangulatban hívták újra meg újra a lámpák elé Ambrus Zoltánnét, akiben új, igazi tehetséget ismertek fel, művészetünk jövőjének egyik legszebb reményesége. Másnap a saját egyhangulag, minden kivétel nélkül ratifikálta a közönség ítéletét. Vizsontlatásra az Operaházban! — hangzott mindenfelől. Ma este történt meg ez a vizsontlatás: Ambrus Zoltánné — ismét Mignon meghatóan szegényes ruháskájában — fölépelt a M. k. Operaház színpadán, azon a helyen, a hová nemes tehetsége való és ahol rá szükség van. Poétikus Mignonját ismerjük és méltattuk, — ma este már csak arról volt szó, mint tölti be organuma az óriási oszarnokot, amelynek akusztikájával egyelőre különben sem ismerős. Csudásan tömör, nemesen szózatoss hangja diadalmasan érvényesült, ez a széles és terjedelmes organum, amelynek középső és alsó regisztere sőtében a tisztelet, felső regisztere pedig erőlyes drámai szóprán. Énektechnikája — Malecnyák jeles iskolájára vall — pompás készültséget mutat, noha a koloratúrák részekben itt-ott észre lehetett venni az első fellépéssel járó izgalmat, valamint egyszerű az intonálásnál is. Különböző tagoltak, szervelesen épek, ugyszólván példaszzerűek a művésznő énekmondatai, valamint kifogástalan szövegkifejtése. Sikerét már a románcall állapította meg, amely után az egész közönség, mint egy ember, szinte tüntető tapsviharral ünneplte a művésznőt. Gyönyörű érvényesült lényes, meleg hangja és bensőséges előadása a feske-duettben, a styrenneban és a nemesen előadott imában. Meglepő volt Ambrus Zoltánné néhány drámai kitérő játékában és énekeiben; tekintettel hangjának drámai természetére, nem lehetetlen, hogy — különben sokoldalú — tehetsége első sorban erre a szerepkörre utalja. Elismeréssel és bizalommal üdvözöljük az Operaházban ezt a rendkívül tehetséget, aki intézetünk művészi tartalmának meggazdagodását jelenti; mert a mai siker után kétségtelen, hogy a művésznőt szerződésben fogják. — A többi szereposztás a régi volt. Gyurú dicseréltel kell megemlékeznünk Blätterbauer Gizelláról, a ragyogó megjelenésű Phyllineről, akinek megerősült hangján észre se venni hosszabb betegegyes nyomát, továbbá Beck Vilmosról, kitűnő baritonistánkról, akinek Lottharója egy nyr nemességben és mélységben. Az előadás egyik díszes a karok összevágó és finoman árnyalt produkciója volt.

(G.)

** Alszeagy jubileuma. A M. kir. Operaház egész személyzete nagyban készülődik tőrendezője, Alszeagy Kálmán 30 éves rendezői jubileumának megünneplésére. A tagok díszes emléktárgyat adnak át Alszeagynak előadás közben a színpadon beszéd kíséretében.

** Hírek a Nemzeti Színházról. Shakespeare Vízkeresztjét, mely már harmadéve nem került színpadra, hét-ön, e hónap 12-én adják újra a Nemzeti Színházban. Sziget József régi szerepét Büfien Tóbiást Gyenes László játssza; a többi szereplők a korábbiak maradnak. Viola — R. Ráthóti M. Olírea — Hegyesi M. Malvolio — Gabányi. Bohóc — Vizári. A hét folyamán, csütörtökön lejuttják új betanulással és szereposztással Sardoou Fernandé című színművet, amely 1871. március havában került utóijára színpadra. — Pénteken ismétlik az előadást. — A mult héten nagy sikerrel lejuttított Constantin abbét holnap vasárnap másodsor s szombaton harmadszor adják elő. Jövő vasárnap pedig az Ember tragédiája kerül színpadra.

** Hírek a Vigszínházról. A Vigszínház esti előadásainak műsorát a jövő héten is kizárólag As órnagy ur, Mars és Kéroul bohózata tölti ki. A pártját ritkító sikerű darab április hónap 23-án került bemutatásra és azóta minden este adták, mult csütörtökön pedig délután is játszották. Ugyancsak kétszer adják holnap, vasárnap is. Az órnagy ur iflyformán a jövő héten éri meg a huszonötödik előadás jubileumát. A színház művészi személyzete, amint már említettük. Az órnagy ur sikere folytán különös nagy gondallal készült a közelebbi újdonságokra, melyek közül A polgármester már kétszer járja, hogy mikor ejtik sorát; az X asszony című bohózzal pedig szintén majdnem teljesen elkészülték.

** A Nemzeti Színház utolsó délutáni előadása. A Nemzeti Színház holnap, vasárnap, Kaméliás hölgy előadásával bejelezi az évadbeli délutáni előadásait. Az utolsó délutáni előadást a színház munkasoztályának nyugdíjaztató jávára tartják meg.

** Hírek a Népszínházról. A Népszínház igazgatója eredeti kínai muzsikáról gondoskodott új látványos darabja számára. Ez a Jules Verne darab ugyanis — mint a címe (Egy kínai vizsontlatásai Kínában) is mutatja — Kínában játszik; szereplői egytől-egyik kínaiak s a nóták, amelyeket énekelnek, a táncok, amelyeket lejtenek, hangulatos kínai melódiák. Itt említjük meg azt is, hogy a darabhoz új gépezetek is készültek, hogy a színpadi csodák annál hatósabban érvényesülhessenek. A darab szerzői Márkus Géza és Faragó Jenő. — Az új

című operett a jövő héten ötször megy Pálmay Ilka vendégjátékával. Hétfői előadásán Cascarett szerepét ismét Hegyi Aranka fogja játszani. — A jövő héten, pénteken mutatja be a Népszínház Gécsy István legújabb népszínművét *A régi szeretőt*. A darab teljesen új kiállításban kerül színre. Különösen híven mutatja be a Népszínház az előforduló kékinges, lobogós csikós-ruhákat, melyek Gécsy István eredeti debreczeni festményei szerint készülnek, valamint a második felvonásban előforduló eskikötényeket, vasalóval (főzőfőly) és nádkunyhóval. Igen kedves szerepe van a darabban *Blahának*, melyet nagy szeretettel próbál, kivül nagyobb szerephez jutottak *Kápolnai Irén*, *Szirmai Imre*, *Raskó Géza*, *Németh*, *Tollagi*, *Ujvári* és *Szabó Antal*. A népszínműhöz *Hüvös Iván* írt zenét. A bemutatott előadásához a premiére-bérlet a Népszínház-utca felőli elővetélti pénztárnál kedden délig megvált-hatják a most lejáró premiére-bérletben élvezett jegyeiket, azontul azonban az összes jegyek a közönség rendelkezésére állanak.

Az országos dalosünnep. A temesvári országos dalosünnepre nagyon talynak az előkészületek. Az országos dalosözlettség választmánya *Lung György* városi tanácsos elnöklésével ma döntött a dalosünnep alkalmából férfiakra kiírt pályázat sorsa fölött. Összesen 47 pályamű érkezett be. Ezek közül öt jutalomban, hat pedig díszrebben részesült. A jutalmazott művek közül választják ki a közös versenydarabot. A szerzők neveit magukban rejtő jellegű leveleket a legközelebbi választmányi ülésen bontják föl.

Az Uránia magyar tudományos színház igazgatósága *Molnár* Viktor miniszteri tanácsos elnöklése alatt tagsági ülést tartott. *Szema Tamás* igazgató jelentést tett a színház anyagi és erkölcsi eredményeiről. A gyűlés folyamán felolvasták a bécsi Uránia-Színház igazgatóságának levelét, amelyben felajánlja a csepeviszonyt az előadandó darabokra nézve. Nevezetesen pedig arra kéri a magyar Urániát, hogy a *Hűség*, a *Tánc Spanyolország*, és a *XIX. század* című darabokat engedje át a nyári idényre Bécsnek. Az igazgatóság azt a határozatot hozta, hogy a csepeviszonyba nem megy bele, mert a bécsi Uránia nem adhat egyenértékű darabokat, hanem készségeken át engedi saját darabjait a bécsi Urániának.

Miss Duncan újabb estéi. A bájos kaliforniai táncosnő közelebb magához kérte az Uránia igazgatóját s így szólott hozzá: „Táncoltam Budapest gazdag közönségének, most azt óhajtánam, hogy művészemmel mindenki megismerkedjék. Nyújtsom alkalmat arra, hogy ezt az óhaját megvalósíthassam!” A színház igazgatója eleget tesz a művésznő kérésének s ennek következtében miss Duncan nagyon mérsékelt emelt helyiárok mellett még négy estén, május 14-ikén, 15-ikén, 16-ikán és 17-ikén táncolni fog az Uránia színpadán. Programját teljesen új számokból állítja össze s belezésül a *Pygmalion* és *Gaitha* című rövid színművet is bemutatja. Amelyek nagy sikereket aratott a párisi előkelő szalonokban. Miss Duncan előadásának új ciklusára már most elfogad előjegyzéseket az Uránia pénztára.

Az Uránia színház jövő heti műsora a következő: Vasárnap délután 4 órakor mérsékelt helyiárakkal *Monte-Carlo* és *a Riviera*. Este 7/8 órakor: *A sport*. Hétfőn: *A sport*. Kedden: *A sport*. Szerdán, csütörtökön, pénteken és szombaton: *Miss Duncan felépít*.

Vidéki színházat. Az újvidéki színházban tegnap volt juttatójátéka a társulat jeles primadonájának, *Székely Szerényének*. A színházat megtöltő közönség tapssal fogadta kedvenőt, tisztelői pedig ajándékokkal és virágadományokkal kedveskedtek neki. Az illu művésznő Lotty ezredeseinek 10 női szerepét játszotta és pompásan előadott dalait, ügyes táncát meg kellett ismételnie.

Legújabb zeneművek kaphatják *Szilágyi Béla* könyv- és zeneműkereskedésében, Budapest, Károlyi utca 26. — Operák és operettek zongorára szövegezték: *Bizet Carmen* 10.— K., *Wagner Tristan* és *isole* 9.60 K., *Fliegender Holländer* 7.20 K., *Tamhäuser* 9.60 K., *Verdi Aida* 9.60 K., *Troubadour* 3.60 K., *Traviata* 4.80 K., *Offenbach Hoffmann* meséi 10.— K., *Fledermaus* 5.40, *San-Toy* 5.40 K., *Görög rabszolga*, *Geisha*, *Cirkusz-élet*, *Szerenese csillaga*, *Casino Girl* egyenként 6.— K., *Florodora*, *Kis szökevény*, *Postás fiu*, *New-York szépe* egyenként 7.— K. Operettek magyar szöveggel 2 füzetben: *Katalin*, *Hoffmann meséi*, *Kis szökevény*, *New-York szépe*, *Pifne* füzetenként 3.— K., *Mader Szerelmi kaland*, *Trefás ballet* 2 füzet 6.— K., *Egy görbe nap*, *énekbeszélgetés* 3.— K., *Der Kellermeister* 2 füzet német szöveggel 6.— K., *Das süsse Mädel* 2 füzet 6 K., *Weinberger*, *Das gewisse Etwas*, *potpourri* 3.60 K., *Frau Luna* 3.— K., *Tarka Színpad műsorából: Van-e tehetségem?* 2.— K., *Vén kocsis dala* 3.— K., *A dífóra romána* 1.50 K., *Tekintetes ur* 1.60 K., *Legkedveltebb kuplók: Drah'n* ma um 1.80 K., *Meine Lily* (Lotty ezredeseiből) 1.50 K., *Du mein Girl* 1.80 K.; ugyanez magyar szöveggel 2 K., *Zsuzsi-kuplók* 2.— K., *Die Haselnuss* 2.40 K., *Der lustige Ehemann* 2.40 K., *Luna-Walzer* 2.40 K., *Das gewisse Etwas*, *Walzer* 2.40 K., *Madame Sans-Gêne* 1.80 K. Legújabb 101 magyar népdal 3.— K. Könyv- és zenemű-jegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Állandó verők kedvezményben részesülnek.

Operaelőadás a Telefon Hírmondóban. A Telefon Hírmondó ma este előzetesnek szórakoztatására a nagy kir. Operaház előadást fogja közvetíteni. A hadifogyó, *Goldmerek* rég nem adott operája kerül előadásra, s utána a Szerelmi kaland ballet, melynek zenéje szintén hall-

ható lesz a Hírmondón keresztül. Az opera előadásának közvetítése után még 11 óráig cigányzenét közvetít a Telefon Hírmondó az Emke- és az Elhte-kávéházból.

Rang és mód.

— Repriz a Nemzeti Színházban. —

Budapest, május 10.

Születésének nyolcvanadik évfordulóját *Szigeti József* nem érte meg. A Nemzeti Színház ünnepelte meg helyette ezt a nevezetes dátumot ma este, a *Rang és mód* színrehozatalal.

Es mintha *Szigeti József* ma csakugyan föltámadt volna. Nem láttuk hatalmas, robusztus termetét, nem láttuk a jószágos arcait és kedélytől sugárzó szeméit, és mégis ő mozgott előttünk egész este a nemzeti színpadon, az ő egészséges, tiszta lelke társáigott velünk folytonosan.

Szigeti József önmagát inkarnálta *Bannai Gerő*-ben. Bele tette mindazt, ami természetének a lényege volt. Indulatos, hirtelen lobbant, aki akaratát nagy erővel viszi keresztül azokkal szemben, akik ellentmondanak neki, akik makacsossággal, vagy dőllyfel közelednek hozzá, de jószággal és szeretettel oda vihetjük, ahová nekünk tetszik. A becsületről való elfogása rendkívül szigorú, mert egész élete becsületes munkában telt és lelke palástján nincs egy szemernyi folt, józannal gondolkodó fején soha egy rossz gondolat nem suhant keresztül, — de meg tud bocsátani azoknak, akik tévedtek, főlháborodásán áttetszik az evangéliumi szelidség kiengesztelő lénye és modorának a nyerségből a legédesebb humor szeretetreméltósága mosolyog ránk. A családnak ő a leje, ő az a patriarcho, akinek mindenki engedelmekdni tartozik, ő az a zsarnok, aki mindenkinek parancsol, aki senkitől se tőr ellenmondást, — és ezt a zsarnokot mégis egy gyöngye asszony vezeti, irányozza tisztán a szív erejével és a tapintatos asszonyi ész finomságával. A türelemmel, jószággal, nemes lélekkel párosult asszonyi diplomáciának ezt a győzelmet teljes szívünkkel élvezük, de *Bannai Gerőt* mégsem tartjuk komikusnak, mert nagyon kedves és nemes arra, hogy nevetésünk tárgya lehessen, — mert nehez, indulatos, de becsületes és tiszteltemelő természetű voltaképp nem a furiang, hanem a szeretet győzedelmeskedik és ez a didal nem neveléses, hanem megható. A férjnek és a feleségnek ez a szembeállítás, a férfi és az asszony természetének ez a küzdelme olyan bájos, hogy párját alig találjuk a drámairodalomban. Amnyi humor, annyi kedély, olyan őseredelit naivitás nyilatkozik meg benne, hogy ez a nagy és sugárzó belső melegség teljesen elrejteti velünk a technikai hiányokat; nem vágyakozunk a finom, megépő eszközökkel, lényeg virtuozitással dolgozó modern színműrök művészetére; nem érezzük, hogy a szerző minden rafinément nélkül hozza színpadra egy tulságosan egyszerű mese keretében a maga morális tanulságait. Ez a darab olyan erős és naiv, olyan igaz és természetes, amilyen volt maga *Szigeti József*. Ezért játszott velünk ma este az a jóleső illúzió, hogy *Szigeti József* támadt föl a színpadon. *Bannai Gerő* képét és tisztas magyar ruháját *Szacsavay* vette magára, de a szerepnek minden szavából *Szigeti József* lelke és egyénisége szólt a közönséghez.

A mai repriz ünnepi előadás-számába ment. Nemcsak a halott szerző emléke tette azzá. Ünnepp volt az élő *Prielle Kornélia* játéka is Erzébet asszony szerepében. *Bannai Gerő*, a felejtethetlen lény, már a föld alatt nyugszik, de itt maradt még a gondviselés kegyelméből a felesége. — most már igazán pártatlan asszony; az utolsó abból a nagy gardából, ahová *Szigeti József* tartozott. A közönség percekig tartó tapssal fogadta ezt a csodálatos művésznőt, amikor örökifju arcaival megjelent a színpadon. Ábitattal nézte minden mozdulatát, visszafojtott lélekzettel hallgatta halk hangját, a finom csengését és dörgő tapsba tört ki nemcsak a felvonások végén, hanem egy-egy megjegyzése, egy-egy felülmulhatalan gráciával hangsúlyozott mondása után is.

Az első és a második felvonás közt pedig a pályatársak részesítették gyönyörű ovációban. A Nemzeti Színház valamennyi tagja körülvette *Prielle Kornéliát*, aki a lebecsültot függöny előtt egy karoszekben foglalt helyet és valamennyien egy-egy gyöngyvirággal átlont piros rózsát hullattak a nagy művésznő feke kötényébe. Szébb volt ez az ováció minden szónoklatnál. Maga *Prielle Kornélia* is csak ennyit mondott a maga ünnepi művész-familijának: *Kicsi az én kötényem a ti rózsáitok befogadására; de a szívbennem élfertek mindnyáján!* Újházi Edétől származott az ünneplésnek ez a gyöngéd, poétikus gondolata. A boldog mester a színpadra gyűlt kritikusoknak is adott egy-egy rózsaszálát és így a színészekkel együtt a kritika is meghódott a művésznő előtt, akinek a játéka csakugyan felül áll minden gáncson, minden kritikán.

Prielle Kornélia felséges játéka egymagában megérdemelné, hogy a közönség tóduljon a színházba, amikor *Szigeti József* darabját adják. A harmadik felvonásban, ahol indulatos lértjét végtelen bájjal és gyöngédséggel lecsillapítja és a tönkrojtott *Bannai-családot* megmenti a romlásból, könnyeket osalt mindenkinek a szemébe. A művészet legnemesebb eszközeivel hatott. Gyönyörűség és studium volt megfigyelni minden szavát, minden mozdulatát, játéknak minden apró részletét.

Szacsavay Bannai Gerő fölről szintén meleg díszretrél szólhatunk. Az alak karakterét kitünően eltalálta és nemcsak a komoly, masszív vonásokat emelte ki imponáló erővel, hanem a szív jószágát, a humor nyájás derűjét is átcsillagította erős, megkapó játéknak. A két főszereplő mellé teljes sikerrel csatlakozott *Gál*, mint *Bannai Gábor*, *Mihályfi*, mint *Bannai Sándor*, *Náday Béla*, mint a fiatal *Oszkár báró*. *Újházi Gerő*ja éppenséggel nagyszerű alakítás. A magánának bizonyos fajtáját lehetetlen több igazsággal és szellemmel megjátszani. Az egész színház tapsviharral honorálta ezt a remek jellemzést. *Maróthy Margit* rendkívül szép és intelligens volt a nagyvágyó *Clarisre* szerepében és *Török Irma* *Bannai Gábor* leányát játszotta éppen annyi mély, poétikus érzéssel, mint természetes, vonzó naivsággal.

A. E.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

Az új Shakespeare.

Budapest, május 10.

Vajjon Shakespeare összes színműveinek új, formára pompás, árra csodálatosan olesó, magyar kiadásánál a könyvek kulturális hatásáról kollé szólnunk a magyar olvasó közönségnek s azt kell e jóslatunknak, hogy az irodalmi izlés fejlődése és egy új, könnyen hozzáférhető Shakespeare közt okvetlenül összefüggés fog-e támadni, avagy, mert itt a színművek örökkévaló mintáiról van szó, azt várhatjuk a tőlük, hogy üdvös hatással lesznek a megrongált színpadi izlésre? Lehetetlen, hogy csupán az legyen egy Shakespeare-kiadás hatása, hogy a könyvtárak polcain eszentul egy gyűjteményes vállalattal több lesz s hogy a paradés szoba díszei most már meg fognak szaporodni az örökké divatos Shakespearevel? Amint a Franklin-Társulat *Romekiról* azt reméltük, hogy az a nemzeti érzésre lesz kedvező hatással, úgy várjuk most az új Shakespeare-kiadástól, hogy az általános emberi érzések erős fejlesztője és támogatója lesz.

Üdvös hatása a színpadi izlés fejlődésére semmiképpen sem fog elmaradni. S erre a hatásra talán sohasem volt nagyobb szükség, mint ma, amikor szinte feledésbe látszik menni az a fölfogás, hogy a vallásnak és a törvénynek nincs erősebb szövetségese a színpadnál, amelyen bűn és erény, nyomor és boldogság, bölcsesség és butaság ezerféle változatban vonul el az emberek előtt s ahol a gondviselés talányai oldódnak meg, az emberi szív a szenvedélyek kinpadján legtitkosabb vágyait gyónja meg s ahol a győzhetetlen igazság aratja diadalait. Ahol a világi törvény megszűnik, ott kezdődik a színpad igazsága. Ha az igazságosság megvakul, a színpad veszi át a kardiót és a mérleget. A képzelet és történelem egész birodalma, mult és jövő rendelkezésre áll. Vakmerő bünsöket, akik rég porladoznak már, a költséges erejével föl lehet támasztani s tanulságképpen végig lehet kergetni őket az életben. Gyönyögt borzadály végig az emberekben s mindenki a jó lelkiismeret békecsége után fog vágyódni, ha *Lady Macbethet* látja, aki *Arabia* minden füszerét hiába hordja össze, hogy kezé-ről eltávolítsa a vérszagot.

A színpadi izlés erősen megváltozott s egész iskola alakult, amely már nyíltan hirdeti, hogy ott a tanításnak nincs helye s mivel a tömegek különben sem szeretnek tanulni, természetes, hogy ennek az iskolának mindig hü szövetségese lesz a közönség, mindaddig, míg azt fogékonyrá nem lehet tenni a színpad és a dráma magasabb és igazabb rendeltetése iránt. Erre pedig jobb eszközt Shakespeare-nél találni nem lehet.

Nemcsak az írók, festők, szobrászok, színészek csinálnak művészetet. Mindenütt Európában segítettek benne a könyvkiadók is. S a kultuszolgálat terén szerzett érdemek elismerésében nem volnánk igazságosak, ha most nem hangsúlyoznánk, hogy a *Franklin-Társulat* milyen nagy szolgálatot teljesít most is Shakespeare színműveinek kiadásával, melynek hatását csak egy irányban próbáltuk megvilágítani.

Az új Shakespeare-kiadás a nemzetnek köszült. Azoknak a milliőknak tehát, akik nem luxust keresnek a könyvekben, hanem táplálékot. Ezért olesó a kiadás és ezért van olyan ára, melyet a középosztály minden tagja áldozat nélkül

adhat meg. A kiadók tekintettel voltak arra, hogy a színművek beosztása által az egész anyagot könnyebben áttekinthetővé tegyék. Nem követték sem a Kisfaludy-féle, sem a Csiky-féle régi kiadások rendszerét, vagy inkább nem estek amazok rendszertelenségének hibájába. Ebben a kiadásban a tragédiák tárgykör szerint vannak elosztva úgy, hogy az első két kötetbe jutottak a szerelem tragédiái, mint *Romeo és Julia*, *Cimbelina*, *Othello*, majd ugyancsak a szerelmi tragédiák közül az angol tárgyak: *Machbeth*, *Lear király* és *Hamlet*. A második kötetben a görög és római tragédiák történeti sorrendben nyertek elhelyezést *Troilus-tól — Tüüs Andromachusig*. Ugyancsak történeti egymásutánban van elhelyezve a harmadik és negyedik kötet tartalma, a történeti színművek anyaga. Az ötödik kötetben a vigjátékok, keletkezésük sorrendjében, a hatodikban pedig a regényes színművek. Ez az osztályozás nemcsak az áttekinthetést könnyíti meg, de módot nyújt arra, hogy Shakespeare költségeinek változásait, fejlődését folyton szemmel tarthassa az olvasó s hogy az egyes történeti korszakok képeit világosan láthassa.

A fordítás munkájában természetesen új alig van. Ami kevés mégis található, az javításokra szorított. Egyébökön ezekre a javításokra is elegendő kis mértékben volt szükség, hisz Shakespeare-fordítók közt van *Arany János*, *Arany László*, *Acz Zsigmond*, *Greguss Agost*, *György Vilmos*, *Lehr Zsigmond*, *Lévay József*, *Rákosi Jenő*, *Petőfi*, *Szigligeti*, *Szász Károly* és *Vörösmarty*. Az új kiadásban tehát nem volt szükség egyéb pótlásokra, mint azokra, melyeket a fordítók egyenlőre a Csiky-féle kiadás számára tett s arra a néhány javításra, mely a kiadás óta esett meg. Fordítás dolgában tehát a magyar Shakespeare nem marad el a külföldi nevezetes fordítások mögött, sőt azokat sok tekintetben fölül is méri.

Az új Shakespeare-nek egy nagyon értékes része, mely kétségkívül megbecsülhetetlennek fog bizonyulni a használatban s ez a szövegmagyarozat. E magyarozatok és tanulmányok, melyek dr. *Vomovich Géza* tollát díszelik, első sorban mértékletességükkel tűnnek ki. Nem a Shakespeare-magyarozók értelmező dühe vezette ezt a kommentárt s nyoma sincs annak az áldatlan szenvedélynek, amelyet akadémiások szoktak kifejezni, mikor mindent megmagyaráznak, ami érthető s semmit abból, ami érthetetlen. A magyarozatok nem magyarázzák agyon a szöveget s csak olyan helyeken van jegyzet a szöveg alatt, ahol az elkerülhetetlen volt. Jegyzetek helyett három szép tanulmány van a kiadáshoz fűzve. Az első szóvá teszi Shakespeare viszonyát forrásaihoz, jellemzői módját s a tragikumról való fölfogását fejteti. *Romeo és Julia* példáját bemutatja a mesék vándorlását és Shakespeare alakító készségét, melylyel a kész moséhez nyúl. Szólvéréről, stíljéről, jellemző erejéről néhány rövid, de érdekes példában. *Hamletet* és *Horatiót*, *Laertest* és *Othello*t idézve. A történelmi darabokról szóló cikkeken külön választja a történet és Shakespeare III. Richardját, a történet és monda *Learjé*t s így hüvelykezi ki Shakespeare alakító erejét s ismerteti hatásos technikáját a korabeli színpaddal kapcsolatban. A vigjátékoknál humoráról szól, a regényes színművek közül különösen a *Velencei kalmárral* és a *Viharral*, Shakespeare utolsó színművével foglalkozik hosszasan.

A cikkeken kívül az I. kötetben ott van Shakespeare életrajza, röviden feltüntetve az életkorokkal járó hangulati különbségeket ebben a nagy életben. Kerüli a kétes adatok emlegetését, de szervesen csoportosítja a hiteleseket.

A cikk végén Shakespeare darbjainak időrend szerint való felsorolása következik s néhány tájékoztató szó a kötetek beosztásáról.

Még a kiállításról kell néhány szót szólnunk. Az új Shakespeare, épp úgy, mint a Magyar Remekírók, valóságos diadala a magyar könyvnyomtatás mesterségének. A modern műipari izléssel készült könyvtábla mögött, kitűnő papíron, éles, komoly betűkkel szedett sorok állanak. Hiányzik belőlük minden indokolatlan cifra, de megvan bennük minden okadatolt csín. Nemesek könyvtárisz ez a könyv, de formájánál fogva is hivatott arra, hogy kézbe vegyék, forgassák és használják. A díszes Shakespearek, melyek a szalon-asztalokon ragyognak, nem fogják kiállani a versenyt ezzel a kiadással, mely élen dolgában fölülmúlja amazt s a mellett komoly könyv, mely egyenesen követeli, hogy elolvassák. Az első kötet címlapja élé *Droeshut* metszete van *Hirsch Nelly* rajzolta meg Shakespeare areképét, avval a finomsággal, izléssel s nemes gonddal, mely *Hirsch Nelly* jellemzi s amely már oly sok dícsőség részesévé tette.

MŰVÉSZET.

□ **Műkiállítás Győzött.** A győri művészeti kiállítást vasárnap délelőtt 11 órákor nyitják meg ün-

nepélyesen. *Wlassics Gyula* közoktatásügyi miniszter, aki hivatalos teendői közt nem vehet részt a megnyitó ünnepélyen, képviselőlelben *Monár Viktor* miniszteri tanácsost küldötte ki.

□ **A turinai tárlat.** Turinból táviratolozzák: A modern dekoratív művészet nemzetközi kiállítását ma nyitották meg a király és a királyné, a savoyai hercegek és hercegnők. *Zanardelli* miniszterelnök, több miniszter, *Marchand* francia tábornok, valamennyi hatóság, a külföldi művészeti egyesületek képviselői és számos meghívott vendég jelenlétében. Az *asotai herceg* mint a kiállítás első beszédét mondott, amelyben az összes nemzetek részvételéből kiindulva azt hangsúlyozta, hogy a kiállítás újabb bizonyossága annak a soha nem tagadott szeretetnek, amelyet a külföldi szép Itáliánk, minden művészet magasztos anyja iránt érez. A herceg a király nevében köszönetet mondott az egyes nemzetek képviselőinek és megbízottjainak azért, hogy lelkesedésükkel és erejükkel támogatták az olaszok táradozásait. Ezek a nemzetek — ugymond — nemes testvéreknek bizonyultak, akik meghajolnak Olaszország régi költői felsőbbsege előtt, amely egyike Olaszország legdicsőségesebb vívmányainak és biztatón, buzdítón hat a jövőre nézve. A herceg beszédét nagy tetszéssel fogadták. Utána a közoktatásügyi miniszter, majd a turinói és a római polgármester beszélt. A beszédük után a királyi pár és a királyi család tagjai megnézték az egész kiállítást és bámulatuknak adták kifejezést az olasz és a külföldi dekoratív művészet kiálló remekei előtt. A királyi párt mindenütt lelkes ovációkban részesítették.

EGYESÜLETEK.

(A Magántisztviselők Országos Nyugdíjnyújtó társasága) tegnapi tartotta *Weisz Berthold* országgyűlési képviselő elnöke alatt VIII-ik évi rendes közgyűlést.

Az elnök megnyitó beszéde után előterjesztett évi jelentésből kitűnik, hogy 1901. végével a díjtartalék 1.447.607-80 koronát tett ki, ebből az 1091. évi gyarapodás 24.785-07 korona. A külön tartalékaira félretett összegek az 1901. év végén 186.175-60 koronát tesz ki, mely összegből az 1901. évről 30.106-25 korona esik. A jelentésből kitűnik, hogy a várható teher az egyesület vagyonából bőséges fedezetet nyer. Az igazgatósági jelentés végül a hazai sajnónak és a kereskedelmi és iparkamaráknak az elmúlt évben tanúsított jóindulatú támogatásukért köszönetet tejezi ki. A közgyűlés a telt indíványokhoz hozzájárulván, a felmentvényeket megadta és az igazgatóságnak, a felügyelő-bizottságnak, mind pedig a tisztikárnak az elért szép eredményekért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. A megüresedett elnöki tisztségre a közgyűlés az egyelőre eddigi burgó elnökét *Weisz Berthold* országgyűlési képviselőt, az alelnöki tisztségre pedig dr. *Imrédy Kálmán* a kisbirtokosok főhatalmát szavazta.

(A budapesti önkéntes mentőegyesület) holnap délelőtt 12 órákor tartja rendes évi közgyűlést. A választmány ezutal is terjedelmes jelentésben számol be, amely hű képét adja a derék egyesület múlt évi áldásos tevékenységének.

SPORT.

Budapesti löversenyek.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, május 10.

Csókosszony leveretése a Kancadijban volt a mai nap szenzációja. Istállója is csaknem bizonyosra vette a kiváló telivér győzelmét, de hivat busra változtatta *Vig*, Mr. *Lincoln* lova, a verseny tőli favoritja. Így hatalmasan és nagy stílusban győzött, hogy valószínűleg megnyeri a bécsi kancadiját is s nyereségét ezzel vagy 50.000 koronát fognak kitenni.

Ily hozományval a gyönyörű kanca nem is megvetendő partthi!

A nők közt is ingadozók és szépségesek, pláne a kétévesek bakfiskorában. Így gróf *Festetics T.* pajkos kis kancája, *Agnes* tizenöt kollegáját, kik többnyire az erősebb nemhez tartoznak, szorította sarkokba s erős küzdelem után éppen csak fitos kis orrával érkezett be elsőnek. Multkori futása nem volt ily biztató. Lám, sokkal házasabb és hibebb *Orgona*, a a turf minden viharban lehet számítani s barátait soha sem eszja meg. Igaz, hogy míg a multkor 55-szörös pénzt fizetett ma alig háromszorosát, de éppen ez bizonyítja realitását és jeles tulajdonságait.

Különbön hűvös volt odakünn, csak éppen a meleg finishek teték tűrhetővé az atmoszférát. A versenyek eredménye a következők:

I. **Duna-handicap.** Díj 2000 korona, távolság 2400 méter. Báró *Königswarter H. Sempér* idem-je (Adams) első, *Carmin* (Slack) második, *Arkhogy*

(Bulford S.) harmadik. Azután: *Diadal*, *Catcher*, *Várnagy*, *Glory*, *Montezuma*, *Verita*, *Contremineur* és *Szételő*. Totalizátor: I. 50; II. 50; III. 50; 124.

II. **Háromévesek államdíja.** Gróf *Degenfeld Imre Lodon*-ja (Tara) első, *Olympias* (Bulford S.) második, *Mediateur* (Baines) harmadik. Azután: *Pázmán*, *Picador*, *Bonbon*, *Lumpaciús* II. Totalizátor: I. 50; II. 50; III. 50; 200.

III. **Kanca-díj.** Díj 20.000 korona a győztesnek, 8000 korona a másodiknak, 1500 korona a harmadiknak. Távolság 2.000 méter. Mr. *Lincoln Vigje* (Slack) első Csókosszony (Van Dusen) második, *Vestal Virgin* (Adams) harmadik, azután: *Kiss mo.* *Tubereuse*, *Blockade*, *Babám*, *Erinna*, *Tótova* és *Fanny*. Totalizátor: I. 50; II. 50; III. 50; 98.

IV. **Kétévesek eladóversenye.** Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter. Egyedi *L. Orgonája* (Gray) első *Reineclaudé* (Wilson) második, *Jelissava* (Slack) harmadik, azután: *Azóé*, *Embrocation*, *Gaz*, *Abzug*, *Colibri*, *Doboka* *Bojtár*. Totalizátor: I. 50; II. 50; III. 50; 592.

V. **Eladók versenye.** Távolság 1000 méter. Díj 2000 korona. Mr. C. Wood *Sebeso* (Bonta) első, *Fabr*' dahn (Martinkovics) második, *Geri* (Vetter) harmadik. Azután *Autocrat*, *Kiesi*, *Philister*, *Benozo*. Totalizátor: I. 50; II. 50; III. 50; 291.

VI. **Kétévesek versenye.** Távolság 900 méter. Díj 3000 korona. Gróf *Festetics T. Agnese* (Bonta) első, *Serenade* (Van Dusen) második, *Türelnes* (Wetherel) harmadik. Azután: *Marchause*, *G. dur*, *Lehel*, *Lator* II., *Heidenschuss*, *Tapioca*, *Strauss*, *Julian*, *Kis bügre*, *Náci*, *Futótz*, *Jocresse*, *Lili*. Totalizátor: I. 50; II. 50; III. 50; 146.

VII. **Weiter-handicap.** Díj 3000 korona, távolság 1400 méter. Gróf *Batnyány Elemér Jászka* (Huxtable) első, *Olga* (Russel) második, *Hajdu* (C eminson) harmadik. Azután *Praterstern*, *Saver Campilli*, *Sparra-fucile*, *Minta*. Totalizátor: I. 50; II. 50; III. 50; 122.

A *Király-díj*! Hány hatalmas finis hűződik már ehhez a névhez. Minden tavasz legnagyobb izgalma a budapesti versenyeket ez marad s a győztes nevet márványtáblába vési *Mercur*, a kereskedők, tolvajok és löversenyek istene. A holnapi küzdelem a következő nagyságokat üdvözölheti az 1800 méteres startoszlopánál:

36 Hazafi	51	lovagolja	Van Dusen
46 Marathon	57	"	Adams
46 Durban	59 1/2	"	Barker
36 Bakony	48	"	Huxtable
56 Façon	59	"	Hesp
46 Nero	59 1/2	"	Taral
36 Kunibert	49 1/2	"	Bulford S.
36 Gloria	43	"	Southey
36 Ka' Gall	51	"	Cleminson
36 Gyalár	51	"	Gray
36 Mayor	48	"	Micnaels
36 Arriviste	48	"	Bonta

Hazafi a verseny favoritja s tegnapielőtti futása után itéve, alighanem meg is telet a beléje vetett bizalomnak. *Dyer*, *Van Dusen*, *Blaskovich Ernő*! Ez a három név már csaknem kész győzelem. Annyi bizonyos, hogy a népszerűség teljes s ha a győzelem megtele a közhangulatnak, *Hazafi* elsőnek vágat be. Végre 124.000 korona olag csinos jutalom!

A győzelemben azonban beleszóllhat *Marathon*, *Kunibert* és *Gyalár* is, melynek istállója ugyan teljesen jórman kívül van, de a mén mult évi fiásai olyan lényesek, hogy második helyre őt jelöljük.

I. *Hig Leicestershire* — *Paraplu*.

II. *Don Diego* — *Karmester*.

III. *Hazafi* — *Gyalár*.

IV. *Dreher* ist. — *Festetic* ist.

V. *Förge* — *Orchidee*.

VI. *Cherry Blossom* — *Taszkó*.

VII. *Gyopár* — *Tubicdm*.

* **Bécs-Budapest ellen.** A Műgyvetemi Football Club holnap, vasárnap délután következő csapatát állítja ki a Wiener Athletiksport Club ellen: *Ujváry* kapuvédő, *Réti*, *Durand* hátvéd, *Kákós*, *Loránd*, *Friedrich* fedezetek, *Nagy*, *Wampo*, *Niessner* II., *Bartl*, *Niessner* I. csatfő. A mérkőzés d. u. 4 1/2 órákor kezdődik a margitszigeti sporttelep szép pályáján. A rendező egyesület ez uton is figyelmezteti a közönséget, hogy a rendezés, nem telemet helyi árakban a sziget beépődji is bennefoglatatik.

* **Kempton Park Jubilee Stakes.** Ma volt Kempton Parkban a fogadó közönségnek egy kedveso versenye, a Jubilee handicap. Győztes lett a kevéssé fogadott *Royal George* az egyik favorit *Vallians* előtt. Harmadik *Revenne*.

* **A budapesti löversenyek eredményét** mindazok, akik nem mehetnek ki a versenyterre, a Telefon Hírmondó után tudhatják meg leghamarabb, mert a Hírmondó két futamkint, az egyes versenyek lefutása után azonnal részletes tudósítást olvastat fel a versenyek eredményéről. A löversenyeredmények felolvasására kétszeres riadójellet hívja fel az előzőtök figyelmét a Telefon Hírmondó.

TÖRVÉNYSZEK.

§§ A király-utcai dráma. Két héttel ezelőtt történt, hogy Róth Dávid 20 éves magánzó Kálmán nevű technikus fiát két lövéssel súlyosan megsebesítette, aztán pedig önmagát lötte fölé. A két életveszélyesen sérült embert a mentők a kórházba vitték. A gondos orvosi ápolásnak sikerült mindkettőt megmenteni az élet számára. Az aggyagján tettének okául azt hozta fel, hogy fia megőrült s a közeli napokban már be kellett volna szállítani őt a tébolydába. A fiát rajongásig szerető apa sehogysem tudta elviselni azt, hogy fia a tébolydába kerüljön. Ezért határozta el magát arra, hogy előbb fiát lövi agyon, aztán pedig önmagát. Az elmebeteg fia a lövés következtében elszenvetett rázkódtatás folytán emlékező tehetőségét visszanyerte a kórházban s kezelőorvosai véleménye alapján most már reménye lehet arra, hogy gyógyíthatatlannak jelzett elmebajából is ki fog mihamarább gyógyulni. A kir. ügyészség az aggyagján Róth Dávid ellen a btkv. 278. §-ába ütköző gyilkosság büntetének kísérlete miatt kérte a vizsgálat elrendelését s Saly vizsgálóbíró helyt adva e kérelemnek, elrendelte Róth Dávidnak előzetes letartóztatását. A beteg ember, aki jelenleg a rabkórházban tölti napjait, e határozat ellen védője dr. Fried Vilmos által felebbezett a törvényszék védtanácsához, mely tegnap tartott ülésében helyt adott vizsgálóbíró határozatának s a vizsgálati fogságot továbbra is fenntartandónak mondotta ki ugyan, de megjegyezte, ha a kórházban szünlődő fia életben maradása teljesen bizonyos lesz, akkor a védőnek újabb hasontartalmu kérelmének helyt adhat.

Nyilttér.

SZOLYVAI ásványvíz.

Előrendő szakfelrak vegyelmzése alapján Híhlon tartalmi főve kiváló hatású kőszén-, vese-, hólyag bajoknál ugyancsak gyomor-, torok-, tüdő-, gége-bántalmaknál.

Erőtelj tulajdonságait évek óta megismerjék a paisokban.

Vasmentes! Könnyen emészthető! Csirmentes!

Borról igen üdítő ital!

Megrendelhető:

Uradalmi ásványvizek bérlőségénél Szolyván (Bereg megye).

Budapesti főraktár: VII., Huszár-utca 5.

Prospectus kívánatra ingyen és bérmentve.

Fájdalmas, kínos és kellemetlen, ha teste bárhol viszket vagy sűrűsödő vagy bőrkéreges vagy kipálított és kisebesedett. Mindenem bajok teljes megszüntetésére elég egy tégely

Erényi-féle „Ichtio-Salicyl“-t venni.

Szagtalan utasítással. Ár 3 korona!

Kapható és szétküldi Diána-gyógyszerár, Budapest, Károly-körút 5. szám (Dob-utca sarkán).

VIZGYÖGYINTÉZET.

Külön ur- és nő-osztályok a Szt.-Lukácsfürdőben, vizgyógykezelés, hideg-meleghőkezelés, masszázs, gyógytorna, napfürdő, szép és előkelő berendezés, Aliandó orvosi felügyelet. Prospektust ingyen küld a Szt.-Lukácsfürdő Budapeston.

SOMATOSE (oldódó húsfehérnye)

orvosi szaktekintélyek véleménye szerint „tápkészítmények ideálja“ betegeknél és gyengéknek.

Idegeket és izmokat erősíti.

Gyógygyszerházakban és gyűgőgyangkereskedésekben.

Minden hölgy

Használja a P. Boyer párisi (Boulevard Strasbourg 19.) gyógyszerész „Oudiniatice“ vizét, melyvel a haját ha bedorzosljuk, természetes hullámos (ondulós) lesz. A haj mindaddig megmarad hullámosig, míg a fejet meg nem moszuk. Föllegetes a haját utána által rongálni. Szépséges illamőr levél. Egy üveg Ár 2 korona. — Magyarországi főraktár és szétküldési hely:

Vanicsek Gyula Budapest, Üllői-ut 21. sz.

Nyilatkozat.

A nagyváradi szomorú kimenetelű párbajból kifolyólag az ahhoz fűzött kommentárokkal szemben, kötelességemnek tartom kijelenteni, miszerint Pallay Lajos ur soha családi benső ügyembe nem avatkozott, soha sem feleségem, sem fiam ellen családi tekintetben egyetlen szót nem mondott, s csakis mint régi felkért ügyvédem, anyagi érdekeimet védte jogtalan támadások ellen. — Valótlanként tehát mindazon híresztelések, mintha fiam bármelyike ellen tett bármennyi jogeljárás az ő rábeszélésére történt volna. — Nagyvárad, 1902. május hó 5. Veszélyesítve Adolf. Előttünk: Varga Imre, Hartmann Lipót, mint tanúk.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosító-társaság.

A társaság vagyona:

1898. dec. 31-én	1,437,913,603	frank
1899. „ 31-én	1,563,961,000	„
1900. „ 31-én	1,687,840,168	„
1901. „ 31-én	1,828,181,200	„

Magyarországi vezérigazgatóság:
Budapest, IV., Károly-körút 26.

Természetes forrómeleg kénves források, iszapfürdők, iszapborogatások, szunyany-masszage. Vizgyógyintézet, Villanyfürdők, gőzfürdők, kő- és kádifürdők, gyógyviz-szórók. Olcsó és gondos ellátás. Cusz, kőszény, ideg-, borbájak stb. felől kimerítő prospectust küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő igazgatóságára, Buda.

I-ső rangu cég az építési szakmából

ügyes, megbízható, reprezentálni képes hivatalnokot keres a helyi piac számára, aki az építőmesterek és építési vállalkozók körében ismeretséggel bír és a ki ezen szakmában ma eredményesen működött. Ajánlatok a fizetési igények megjelölésével, bizonyítványmásokkal ellátva „G. T. 8785“ alatt Haasenstein és Vogler céghez, Budapest, Dorottya-u. 9. intézendők.

MATTONI-FÉLE

GISSHÜBLER

legújabb ásványvíz

SAVANYU-KÚT

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK.

Bécs, május 10. A hadsereg rendeleti közlönyének ma megjnt száma jelenti: Ö felsége Ötös főhercegnek a *Szent István-rend nagykeresztjét* adományozta.

Berlin, május 10. A *Berliner Tageblatt* jelentése szerint Julius Grosse a Garda-tón kirándulás közben meghalt.

Az új class hadügyminiszter.

Róma, május 10. A király, hir szerint, *Otolengi* vezérőrnagynak ajánlotta föl a hadügyi tárcát. Ortolengi, aki zsidó vallásu, eddig mint hadtestparancsnok működött Génuban.

Megőafolt merénylathir.

Róma, május 10. Az esti lapok élénk sőt háborodással cáfolják meg azt a teljesen alaptalan hirt, hogy *Torinóban merénylathir* történtek el a király ellen. A hir teljesen alaptalan kacska.

A görög panama.

Páris, május 10. A Havas-ügnökség jelenti Athénból: *Eftaxiasz*, a *Theotokisz* kormány minisztere két közjegyzőileg hitelesített okmányt tesz közzé, amelyekben kimutatja, hogy Buduris volt miniszter más egyenkkel mint üzletársaival együtt a Lokride bánynak 3 millió drachmáért való eladását tárgyalta. *Eftaxiasz* avval vádolja továbbá előbbi kollegáit, hogy egy másik bányát *Buduris* nővérének engedték át. Az *Eftaxiasz* elleni pör, melynek leleplezése élénk szenzációt keltenek, júniusban kerül tárgyalásra.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, május 10. (A *Budaepsti Napló* telefon-jelentése.) Az Egyesült-Államokban a kedvező időjárás következtében az irányzat lanyhává változott. Európában a hideg idő nem okozott károkat. Az itteni piacra sem volt hátrányos befolyással a szokatlannul hideg idő s az aratási kilátások sem rosszab-

bodtak. Ma a hangulat a nagy esőzés következtében valamivel szilárdult, de május-juniusra buza 8.90 korona, 10 filléryi heti hanyatlást mutatott. Buza észre 8.05 (5 fillér) állott magasabban, mint a múlt szombaton, rozs május-juniusra 7.42 és észre 7.03 (12 fillér), zab május-juniusra 7.42 (25 fillér), észre 6.18-6.20 (2 fillér), tengeri máj.-jun. 5.25 (5 fillér), július-augusztusra 5.30 korona, (3 fillérel) állott magasabban, mint 8 nap előtt. Repce augusztus-szeptemberre 12.20-12.30 korona. (10 fillért vesztett.) Eladatott buza 2000 mm. 78-5 kg. 8.70 korona Komáromból. 79-77 kg. déli vasuti 8.95 korona 3 hónapra Szent-Jánosról, 79 kg. 8.75 korona Szarvasról, 78-5 kg. 9.08 korona Nagy-Szombatból, 78 kg. 8.80 korona Érsekújvárról. Rozs 5 fillérel szilárdabb. Első rendű 7.10 korona Páparól, 7.20 korona Egerből, 7.10 korona Szarvasról, 7.25 korona Surányból. Tengeri 5.35 korona. 5-5 7/8 fillérel szilárdabb. Zab 25-80 fillérel drágább. Liszt nem javult. Korpa üzletetlen.

New-York, május 10. Az értéktőzsde gyöngén indult, engedő árnyalamokkal, mert a spekuláció a bányamunkásokhoz intézett rendeletre, hogy sztrájkba lépjenek és a váratlanul kedvezőtlen bankkimentásra előadásokat eszközöltek. Később a piac kissé javult, mert mérsékelt árnyalamok mellett jobb vétel-kezd mutatkozott. Zárlat állandó. Részvényforgalom 290.000 b.

New-York, május 10. (Terménytőzsde.) (Zárlat.)

Gyapot: New Yorkban helyben 9 3/4 (9 1/4). Májusra 9.27 (9.32). Augusztusra 8.87 (8.95). New-Orleansban helyben 9 1/2 (9 1/2). — *Petroleum*: Stand white New-Yorkban 7.40 (7.40). Stand white Philadelphianban 7.35 (7.35). Refined in Cases 8.50 (8.50). Credit Balances at Oil City 1.20 (1.20). — *Zsír*: Western steam 10.65 (10.65). Rohe és Brothers 10.80 (10.80). — *Tengeri irányzata* szilárd. — Májusra 67 7/8 (67 1/4), Júliusra 67 1/8 (66 3/4). — Szept-re 66. — (65 1/2). *Buza* irányzata szilárd. — Píros oszi helyben 89 1/2 (88 1/2). Májusra 81 1/2 (80 1/2). Júliusra 81. — (80 1/2). Szept-re 79 3/4 (78 1/2). Dec-re 80 1/2 (80 1/2). Gabona szállítási díja Liverpoolba 1 1/2 (1 1/2). — *Kávé*: fair Rio 7. sz. 5 1/2 (5 1/2). Májusra 4.95 (4.90). Augusztusra 5.20 (5.15). — *Liszt*: Spring Wheat clears 2.90 (2.90). — *Cukor*: 3. — (3. —). — *Ős*: 28.50 (28.90). — *Réz*: 11.90-11.90 (—, —, —). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, május 10. (Terménytőzsde.) (Zárlat.)

Buza irányzata állandó. — Májusra 74 1/2 (74 1/2). — Júliusra 74 1/2 (74 1/2). — *Tengeri irányzata* engedő. — Szept-re 60 1/2 (60 1/2). — *Zsír*: Májusra 10.25 (10.82). — Szept-re 10.25 (10.82). — *Szalonna* short clear 10.15 (10.15). — *Sertéshús*: Májusra 17.20 (17.30). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÖZGAZDASÁG.

A magyar konvertóra vonatkozólag a Magyar Távirati Iroda a következő kommunikét küldi: Az eddig beérkezett jelentések alapján a konvertálás alá eső összegekből nyolovanöt százalék került konvertálásra. Ez az eredmény annál öröndetesebb, mert az említett százalékarány kiserelésre kerülő értékek összes kategóriáján között egyenlően oszlik meg. Különösen kiemelendő ez a körülmény az arany-cimletekre nézve, amelyeknek német, hollandiai és francia birtokosai a koronajádekre felajánlott kiserelést — amint ez a fennemlített számból kitünik — készséggel fogadták. Dacára az Ausztriában több oldalról nyilvánult kísérletnek, hogy a konverzió útjába akadályokat górdítsenek, ott is tetemes összegeket jelentettek be kiserelésre.

A tőzsdetanács ma délután 5 órakor Kornfeld Zsigmond főrendiházi tag elnöklöte által teljes ülést tartott. A tanács elhatározta, hogy Láng Lajosnál kereskedelemügyi miniszterrel történt kinevezetése alkalmából az elnökség vezetésével küldöttségileg fogtisztelegni. Azután a tanács a folyó ügyeket intézte el.

Az Osztrák-Magyar Bank budapesti igazgatósága három új bankmellékelynek, és pedig Iglón, Keszthelyen és Rozsnyón leendő felállítását határozta el és egyuttal megbizta az ügyletok ellátásáért Iglón (Kassai Bankkerület) a „Szepes-Iglói Takaré- és Hitelintézet“, Keszthelyen (Nagykanizsai Bankkerület), a „Keszthelyi Takarékpénztár Részvénytársulat“, Rozsnyón (Miskolci Bankkerület), a „Rozsnyói Takarékpénztár és Zálogházi Részvénytársaság“ bizta meg. A három új mellékely május 15-én kezd meg működését.

A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének intéző-bizottsága tegnap dr. Chorin Ferenc elnöklésével ülést tartott, amelyen bevégezte a szervezés előmunkálatait, A szövetség alakuló közgyűlése május 29-én lesz.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Vasárnap, 1902. május hó 11-én.

A hadi fogoly.
Opera két felvonásban. Zenéjét szerezte Goldmark Károly. Szövegét írta Schlicht Ernő. Fordította Radó Antal.

Személyek:
Achilles Takács Hírnök Ney B.
Agamemnon Mihályi Thetis Semsey M.
Priamus Várady Briseis Diósy H. B.
Automedon Kertész Főpap Fekete.
Idáus Kiss B.

Utána:
Szerelmi kaland.
Tréfás ballet 4 képben. Szövegét írta Regél Henrik. Zenéjét szerezte Mader Raoul.
Kezdeté 7 1/2 órakor.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
Vasárnap, 1902. május hó 11-én.

Délután 2 1/2 órakor mérsékelt helyekkel:
A kaméliás hölgy.
Dráma 5 felvonásban. Írta: Ifj. Dumas Sándor, fordította Szemere Attila.

Személyek:
Duval A. Mihályi Varrille Gyenes
Duval G. Szacsavay Az orvos Mészáros
Rieux Császár Arthur Faludi
Saint Gaudens Gabányi Valentin Narcisz
Gustave Nádai B. Jean Deák
Giray Hetényi Gauthier M. Márkus

Este:
Constantin abbé.
Vígjáték 3 felvonásban. Írta Halévy, Cremieux és Decourcelle. Fordította Paulay.

Személyek:
Constantin Ujházi Scottné Láncey
Raynaud Mihályi Miss Bettina Ligeti
Lavandens Horváth Lavardansó Lendvayné
De Larnac Hetényi Paulina Vizvári
Bernard Gabányi

Kezdeté 7 1/2 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Vasárnap, 1902. május hó 11-én.

Jótekonycélú előadás a karszemélyzet javára, Szoyer Ilonka, Fedák Sári és Ujházi Éde felleptével.

I.
New-York szépe.
Fia Fedák Gray Szoyer

II.
A gésák
vagy: Egy Japan teaház története.
Mimóza Fedák Molly Szoyer

III.
A miniszter előszobájában.
Este:
Lotti ezredesei.
Énekes bohózat 2 felvonásban. Írta Rudyard Stone. Fordította Faragó Odón. A dalok versszövegét írta Mérei Adolf.

Személyek:
Ton Dawentry Sziklai Barley Szilágyi
Harriet Sziklainé Mister Morray Láposi
Jean Dickson Boross Mister Bibb Kalocsay
Kitty Almási I. Miss Káta Sellő
Ramajana Ráthonyi Esmeralda Iványiné
Lotti Fedák Elsie Tomcsányi

Kezdeté 7 1/2 órakor.

Színházjegyek, az Opera, Nemzeti- és Magyar színház összes előadásaira kaphatók és előjegyezhetők: **Bárd Ferenc és Testv.** zeneműkereskedésében Kossuth Lajos-u. 4. (Telefon 656) és Andrássy-ut 2. (Telefon 25-13) sz. a.

Állatkert
mától fogva látható egy

togo-néger-csoport,
melyből 35 személyből, 24 leány és asszony, 8 férfi és 3 gyermek. Az együtthez és utolsó csoport, mely a vidékre úton van. Bemutatják hazai szokásaikat és életmódjukat, nemzeti táncukat és éneküket. Naponta 4 és 6 órakor. Ünnepe: vasárnap 3 óráig keddre folyton előadás. Különösen figyelemreméltó az **afrikai falu és afrikai konyha.**
Belépő-díj, mint rendszeren 30 kr.

ŐS BUDAVÁRA!
Teljesen és pompásan átalakítva.
Ünnepélyes megnyitás május 17.
Bérléjegyek urak részére 6 forintért, hölgyek és katonatisztek részére 4 forintért máris kaphatók a vállalat irodájában (Városliget) és a t. közönség kényelmére Weisz A.-féle Károly-kört 26. sz., Szántó M.-féle Keoskeméti-utca 15. sz. és a Kerepesi-ut 50. sz., Andrássy-ut 38. sz., Andrássy-ut 84. sz., Erzsébet-kört 39. sz., Erzsébet-tér 18. szám alatti dohánytőzsdékben.

© Bérléjegyek csakis május 15-ig válthatók. ©
Egyetlen porcellángyár Budapesten.

Saját gyártmány
porcellán- és majolika dísz- és használati-tárgyak
csekély gyártási hibával, rendkívül olcsó áron kaphatók

FISCHER EMIL
os. és kir. udvarf. szállító, porcellán- és majolika-gyárosnál,
Budapest, IV., Bécsi-utca 3. szám,

Egyetlen porcellángyár Budapesten.

Petánovits
METROPOLE-SZALLÓJA
A téli kertben ma
Pongrácz Lajos Kolozsvártól
kitünő zenekara játszik.

Széppiszei-terület
Wein Károly és Tsai
vázsony- és asztalnemű-gyárosok
Budapesti főtelephely: IV. Károly körút 11. sz. a.
Ájándéka: (12. kerület) - Városliget-utca 8. sz. a.
törzse, asztalnemű, törzshöz
vázsonyterület. Minden db. szárazkőbe vágó
szarvazó árát ezen a helyen láthatóképpen el
nyúló szarvazó
KÉNY ZSÉNY

Az
Országos Takarékszövetkezet
üzletheziségeit
Budapest, Erzsébet-kört 29. szám alá
tette át. Minden 1 kor. heti befizetés után 2-200 koronás kölcsönöket ad; a hozzá benyújtott hitelkérvényeket mindenkor 3-4 nap alatt, de legkésőbb egy héten belül elintézi és kifizeti. Tárcaelőleket 10% törlesztés mellett nyújt uton lezárolt és betáblázásokra is kölcsönöket nyújt.
Telefon 20-33. Telefon 20-33.
Irodai órák: 9-12, 3-6.
ELEK BERNÁT,
ügyviv. igazg.

ARNHEIM S. J.
os. és kir. udv. szállító
BUDAPEST
Gyár:
IX. ker., Soroksári-ut 92.
Városi iroda és mintaraktár:
V. ker., Erzsébet-tér 17.

Tűz-, esés- és betörésmentes pánccél- és okmányszekrények

Pánccél-szobák Safe-deposit berendezések a legújabb szabadalmazott szerkezetben biztonsági jótállással.

Bel- és külföldi hatóságok és elsőrendű pénztintézetek szállítója.

Szállított munkák:
A magyar szent korona megőrzésére szolgáló pánccél-szoba (kis várak).
Az új országház pánccél-szobája.
Budapest székes főváros mindkét pánccél-szobája.
Első hazai Takarékpénztár Egyesület.
Pesti Magyar Keresk. Bank.
Magyar Agrár és Járdekbank.
Belvárosi Takarékpénztár. (a király bérházában) stb. stb.
ALAPITTATOTT 1833.

Butorok
Elsőmért kitűnő fényképező készülékek
Lechner szab-személya, reflex-camera, kodakok, Géz- és Steinheil-objektívumokkal is, fénylátervek, tervező-készülékek iskolai és magánhasználatra. Szárító-lemez, másoló-papír és mindenféle vegyszer állandóan friss minőségben. - Utatvényművek Lechner fényképezési lapjából a „Phot. Mittheilung”-ból, valamint árjegyzéket ingyen küld.

R. LECHNER (Wih. Müller)
os. és kir. udv. fényképezési cikkek keresk. Fényképezési készülékek gyára. - Második intézet amatőrök részére. Bécs, Graben 31.

összes lakberendezési tárgyak legjobban beszereshetők
POLLÁK N. IGNÁC
bútorkereskedőnél
Budapest, VI. Teréz-kört 23. sz. hitelesítve vevőknek.
részletfizetésre is.
Szállítás vidékre is. Kis árjegyzék ingyen, nagy árjegyzék 40 fillért.

Színházak heti műsora.

	M. Kir. Operaház	Nemzeti színház	Vt. színház	Népszínház	Magyar színház	Fővárosi Nyári színház
Hétfő	Nincs előadás	Vizkereszt	Az őrnagy ur	Az izé	Herkules munkái	Rip van Winkle
Kedd	A bolygó hollandi	A nők barátja	Az őrnagy ur	Az izé	Szevillai fodrász	Sulamit
Szerda	Borura derű Jancsi és Juliska Babatündér	Rang és mód	Az őrnagy ur	Az izé	Szevillai fodrász	Quasimodo
Csütörtök	Az álarcos bál	Fernando	Az őrnagy ur	Az izé	Szevillai fodrász	A cornevillei harango
Péntek	Nincs előadás	Fernando	Az őrnagy ur	A régi szerető	Szevillai fodrász	A kertészleány
Szombat	A nürnbergi mester dalnokok	Constantin abbé	Az őrnagy ur	A régi szerető	Szevillai fodrász	Boccaccio
d. n. Vasárnap este	Hoffmann meséi	Ember tragédiája	Az őrnagy ur	A régi szerető	Szevillai fodrász	Boccaccio

A legújabb tavaszi modell öltönyöket, felöltöket készít műtermében, a legfinomabb angol szövetekből olcsó árban, úgy készpénz, mint előnyös

részletfizetés
mellett.
Kerekes Fülöp angol uri-ruhatem
VI., Akácfa-u. 65.
Kívánatra szakembert mintákkal házhoz küldök.

Diszes ingaórák
5 évi jótállás mellett
részletfizetésre
kaphatók
Polgár Kálmán
órá- és ékszer-üzletében
Budapest, Erzsébet-kört 29. sz.
Videkre árjegyzék bérmentve.

RITKA ALKALOM!

Hétfőn, május 12-én

3000 mtr. legfinomabb angol tiszta gyapju-szövet, 120 ctm. széles mtr.-ként . . . **75** kr., ezelőtti ár 3 ft.
2000 mtr. szép fehér faconné-batizste, mtr.-ként **19** kr., ezelőtti ár 52 kr.

Eddig el nem ért! Nagy szenzáció! Konkurencia nélkül!

Lessner Gusztáv

áruházában

BUDAPEST. V., Bécsi-utca 8. sz. BUDAPEST.

DÓCZI M.

cipősz

Budapest legmegbízhatóbb legnagyobb és legolcsóbb cipő-raktára

Kerepesi-út 10.
Gombos fűz. v. cugos lakk-cipő, férfi 4, női. — 2.50
Férfi v. női bokszcipő fűző 3.50
Fűz. v. cugos orosz lakkból férfi 3.50, női — 3.50
Lakk rugóta férfi 3.50, női 2.50
Férfi v. női cugos cipő — 3.50
Lakk angol cipő — 2.50
Egy csatos 2.50, kereszt-csatos — 2.50
Fehér v. rózsaszínű cipő 1.50
Férfi kényes cipő — 2.50
Arjgyűzők csomagolás, szállítással ingyen. Vidékre 10 forint felírással. Nem tejszó árát becserelek

NÉHÁNY SZÓ a TITKOS BETEGSÉGEKRŐL.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedvei meg vannak fertőzve és a ki fiatalkori könyvelmőség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Itt a legfőbb ideje, hogy ezen szörnyű állapot megszünjék. Kell lenni valakinek, a ki a fiataliságot a neki életéről jókarral, tisztán és becsülettel felvilágosítja, kell lenni valakinek, a kinek az emberek titkos bajait bátran, tartózkodás nélkül és bizalommal elmondhassák. De nem elég ám ezen bajokat bárkinek elpanaszolni, hanem olyan lelkismeretes specialista orvoshoz kell fordulni, a ki a neki életre vonatkozó jó tanácsokat tud adni és aki az esetleg már megfáradt bajokot is tud segíteni, akkor majd megszűnik a titkos betegségek létezése.

Ilyen magasosn hivatású és erre való Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista országos hírv. intézet (Budapest, VII. Kerepesi-út 10), a hol a legnagyobb titoktartás mellett kaphat mindenki (ugy férfi, mint nő) a neki életéről felvilágosítást, a hol a beteg vére és testnedvei megvizsgáltnak, idegei megerősödnek, az egész szervezet megszabadul a koranyagoktól, lelki kínjai megszűntnek. Ezen intézet a benne alkalmazott és sok ezer betegre bizonyos és teljes eredménnyel használt gyógymódnál fogva a monarkiaiban uttörő és egyedülálló. A mindennapi foglalkozás megvárása nélkül, biztos sikerrel alaposan és gyorsan gyógyítamár sok év óta Dr. Palócz az ő speciális gyógymódjával még a legelhagyottabb esetekben is a bujakkóros sebeket, hughyag-, hólyag-, ideg- és hátergő-bajokat, az önfertőzés és szifilisz utóbjait, magömlést, elgyengült férfierőt (impotenciát), aranyert, bér-betegségeket és a női nemű szervek minden betegségét. Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. Ha valaki bármilyen kál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szívesen adnak leveleire kimerítő, titoktartó választ (a levelekre csak válaszbeléget kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket elögitik, vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet gyógyszeréről is gódoskodik. A rendezelő Dr. Palócz önmaga és egyedül végzi naponta délelőtt 9 órától délután 6 óráig (vasárnap d. u. 4 óráig).

Cím: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista, Budapest, VII. Kerepesi-út 10.

A nekünk bemutatott számtalan megbízható, hiteltel közönséget folytán ezen nagyérdemű órára fennálló rendező-intézet a legmegelőzhető ajánlható.

Rendező-intézet Budapest, Andrássy-út 24. az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hugyvesfolyásokat és sebeket, az önfertőzést utóbjait, az elgyengült férfierőt, magömlést, a bujakkóros utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást, bármilyen nyire ártalmat is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a megtartandó egyik főokozója és bér-betegségeket gyógyít új gyógymóddal, bizonyos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülészet-tudós, volt császári, kir. oszt. főorvos.
RENDEL: naponta d. u. 10 óráig egész délután 4 óráig, este 7 óráig és délután.
Díjazott leveleire legnagyobb figyelemmel válaszolnak és gyógyászerokről is gódoskolvá lesz.
Nőknél külön váróterem.
Ugyanott megjelenti és a szerzője: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető **NEPÁZKÉRI ÚJÍTÁTO** (már a 10-ik kiadásban megjelent) a nemű betegségek és az azok okozó gyógykezeléséhez című könyv, volt ára 2.50 és 3.00 kr., most csak 90 kr. 2 könyv jól becsomagolva lesz ártólárú, 1 ft. beküldés mellett bérmentve vagy 90 kr. utánvét mellett.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

BUDAPEST, Váci-körút 63. szám

Által a legújításosabb áruk mellett ajánlatnak:

Locomobil és göcseplőgép-készletek 2 1/2, egész 12 lóerőig, szalmakaszalók, járgány-cséplőgépek, lóheré-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, „COLUMBIA-DRILL” legjobb sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, repavágók, kukorica-morszók, daráló, örtő-malmok, egyetemes acél-ekők, 2- és 3-vaas ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

A 14958. számú „Hirdető készülék”

c. magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesítése céljából magyar gyárosokkal összekötöttet keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad — Felvilágosítás nyerve!

Kalmár J. mérnök, hites szabóműves ügyvivő íródjában
Budapestben, VII., Kerepesi-út 44. szám

Használt és új ajtók, ablakok, vasredőnyök felvasalva, befalázásra tökéletesen elkészítve, olcsón kapható

Eisler Arminnál VI., Nagymező-utca 66.

Kerékpárok

mélyen leszállított árban 8 és 10 fűrészes, kerékpár-alkatrészeket 30 száználök árleszállítással szállítunk.

1200 rendt. kék gumi fűt 5.50 és fűt 4.—	Angol aszerget fűt 3.25 és fűt 2.25
1200 rendt. bélső gumi fűt 3.— és fűt 2.—	Teleskop pumpa fűt 1.40 és fűt 1.15
Acetylen lámpa forint 3.25 és forint 2.—	Fogazatos párja 40 és 34 kr.
Calcium Carbide kg. fr. —.85	Kéllő vagyá nípivel 05 és 04 kr.
Olaj lámpa fűt 1.35 és fűt 1.—	Keréktűt csavagó fűt 1.15
1 pár kitűző pedál fűt 3.— és fűt 2.40	Francia kulcs 50 és 38 kr.
Kitűző angol csavagó fűt —.75, —.50 és 85 kr.	

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan. — Nagy árjegyzék ingyen.

LÁNG JAKAB és FIA

az Angol Helicon Premier kerékpárak főraktára
Budapestben, József-körút 41. és fiók-üzlet Rottenbiller-u. 1.

Javításokat, szanocizást és nikkelezéseket olcsón és szakszerűen csinálunk. — az áruk kitűnőségéről felelősséget vállalunk és nem tetszés esetén a pénzt visszaküldjük.

A haj újránövése! Nincs többé kopaszág!

Egy emeltéreműtő aszer, mely férfiak, nőknek és gyermeknek egyaránt gyönyörű haját kölcsönöz. Megakadályozza a hajhullást, megerősíti a korpa, varas, poréneses fejet és sűrűsíti, hosszúra növeszti, valamint megerősíti és segít a hajot. A korán megkezdett haj festés nélküli visszazajlás eredeti színe. A kopasz fejre a haj, valamint a szőndékek és szőnpillák újránövését juttatja. Amerikában „Lovaerin” nevű astat egy szert találtak föl, mely tisztán növényekből lesz készítve, nem kell ennek háználattól óvakodni, mert még a legfinomabb fejbőrnek sem ártalmas.

Nincs semmi ok arra, hogy Önnek vagy gyermekeknek ritka és eszenővőz hajnöve legyen. Az egészséges hajra, mint védőre, egy telen mint nyáron szükséges van az egészséges hajnöve nélkül úgy a gyermeknek, mint a felnőtnek folyton ki vannak őrve megbűlések.

Az anya vagy gyermekek betegsége gyakran paralizálja a hajot és övek mutatnak, míg a természet ezt a hibát pótolja. De ki tekinthetnek ezen csodálatos aszer tulajdonosának, akkor, midőn nekünk közebb érdeket és ezer bizonyított levél van, melyek oly egyértelmű eredményt, kiknek szavahiteltőségéhez kétség nem fér.

A bérlet. „Medicinisches-Chirurgisches Centralblatt” orvos szaklap 1901. dec. 27-án megjelent 62. száma egy föltűntet kélt cikket közöl, melyben konkrét esetekben mutatja be dr. Kulcsik ismert bérlet orvosnak a Lovacrinat. Kétszázötven és ezer ember eredményt. Dr. Kulcsik érdeklődésű közléseivel világosan kitűnik, hogy a Lovacrin a legkitűnőbb és megbízhatóbb öszer kopaszág, hajhullás és korpa ellen.

Nincs mentég többé a korpa, a hajhullás, a kopaszág, mint azt a fönti kép mutatja.

Néhány orvos véleménye:

A „Lovaerin” írt hat esetben sebűrbe (koparkopás), ötfiumvian (hajhullás)nál kitűnő szolgálatot tett a mindig azon lesek, hogy alkalmas esetben megint alkalmazták. Mindencetre kérek nekem még 3 üveg Lovacrin-t küldeni.

Dr. Ladislav Zourek, orvos, Lemberg.

Az én Által beküldött „Lovaerin”-nal 4 esetben 100% -os kopaszág, 100% -os beteges hajhullásnál igen kedvező eredményt érttem el és szívesen gyakorlatilag mindig ajánlom fognom.

Dr. Karos József, orvos Budapestben.

Felvilágosítást a „Lovaerin” a föbbesze alkalmazgatás és igazmondóan ölműködés, hogy az nekem koparkopásnál és hasonló állapotoknál igen jó szolgálatot tett, minek folytán azt tovább ajánlom fognom.

Dr. Garner Lajos orvos, Lébény.

A „Lovaerin”-nal mostandán igit meg vagyok elégedve. Először azt, hogy egy hajnövesztő-szerhez bizalmam nagyon az aszínborrbe hatást észleltem és előbb kopasz helyeken kis hajnak újránövését találtam. Hazámban ajánlom fognom.

Az én eredményem nem változik, a „Lovaerin”-nál nagyon meg vagyok elégedve. A fejőrt enyhén és örölelően tisztítja a melletti a hajnak aszporodása felismerhető. Az első hatást magamon tapasztaltam és nagyon örültem a csudásnak eredménynek.

Dr. Krist Ferenc orvos, Tamasvá.

Az Ön kívánásának szívesen eleget teszek és bizonyítom, hogy a „Lovaerin” nagyon sok sebűrbe (koparkopás) eseteknél kitűnő szolgálatot tett, nevezetesen kezdő hajhullásnál.

Dr. Korn Gyula orvos, Kolozsvár.

Mivel a „Lovaerin” arra szolgál, hogy idősebb személyeknél a koparkopás, hajhullás és a kopaszág elkerültesse meg, minden anyának fontos tudniával, hogy létezik egy csodálatos, mely a kis kedvezőnek remek hatást eredményez.

Egy nagy üveg „Lovaerin” ára, több hátra elégséges, 5 kor., 3 üveg 12 kor., 6 üveg 20 kor. Széküldés utánvétel vagy a pénz, 3 üveg beküldése mellett — az európai raktár Által.

M. Feith, Wien, VII., Mariahilferstrasse 38.
Raktár Budapest részére: Petróvics Miklós drogeriárta-ban, IV., Bécsi-utca 2.

HIRTELEEK

A hirdetésre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válaszra szükséges bélyegyet kell mellékelni. Tudakozódszámát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket kérszint iródnakban és eredeti vagy másolatban a következő fiókban lehet adni:

Breuer nővérek dohányüzeméje Teréz-körút 54. szám alatt.

Deutsch Miksané Andrássy-út 88.

Eckstein Bernát hirdetői iroda V. ker., Fő-utca 4. szám.

Engelmann Mór győrsajtonyomda IV. ker., Kálvin-tér 2. szám.

Franké Pál könyvkereskedése IV. ker., Gróf Cziráky-féle palota. Kossuth Lajos-utca. Kigly-tér, (Koronaház-utca sarkán).

Fischer J. D. hirdetői iroda IV. ker., Gerőczy-utca 1.

Goldberger A. V. hirdetői iroda IV. ker., Váci-utca 17. szám.

Goldner Jozsef Andrássy-út 60.

Geldruber Mór könyvkereskedése II. ker., Fő-utca 17. szám.

Haasenstein és Vogler hirdetői iroda V. ker., Dorottya-utca 9. szám.

Jambrikovits dohányüzeméje Kerespesti-út 56. (Kerespesti-áptól).

Kernberg Rozália dohányüzeméje VIII. ker., Múzeum-útról 18.

Leopold Gyula hirdetői iroda VII. ker., Erzsébet-körút 4. I. em.

Mosse Rudolf hirdetői iroda Ferenciek-tér 3.

Moze Antal hirdetői iroda IV. ker., Ekt-út 9. szám.

Nemetsek A. J. újság-árudaja IV. ker., Petőfi-tér 3. szám.

IV. ker. Nagel Ottó könyvkereskedése Múzeum-körút 5. sz. (Nemetsek sarkán).

Rohonczy Hona dohányüzeméje II. ker., Andrássy-út 48. szám.

Sikráy Samu hirdetői iroda V. ker., Váci-körút 33. szám.

Sopronyi V. dohányüzeméje VIII. ker., Kerespesti-út 1. szám.

Szabó Mór dohányüzeméje IV. ker., Kezavár-utca 14. szám.

Schwarz József hirdetői iroda V. ker., Marokói-utca 4. szám.

Schönwald Ferenc dohányüzeméje Ferenc-körút 32. szám.

Tenczer Gyula hirdetői iroda IV. ker., Szerviz-utca 3. szám.

Toldi Lajos könyvkereskedése II. ker., Fő-utca 2. szám.

Weitzenfeld Jakab Király-utca 1.

Zlizer és König szemüvegykereskedése VI. ker., Andrássy-út 4. szám. Művelődési körök, melyek is csak 6 óráig működnek, már másnap megkezdik a Budapesti Naplóban.

Sólyom Magda. Igérettel ajánlatot nyújtunk. Milyen káprázatos 7 leány, akit keddig szives érdeklődés, "Bölcsője." 12316

Érintetlen vettem át, később, adni hátrahagyom, de a jövőre, szerelők, hi lesznek utolsó lehetelméig, de míg a L. kezinté közt hem lesz, nem szabaddal, azon lesz, hogy láthatosan Ludovikát.

Értos orru csinos, elegáns megjelenésű művelni és kedves leány, megfelelő hozományával óhajt férjhez menni. Ajánlatok és megkérdezések a "Bölcsője" felületére. 12316

Egy 40 éves izraeli, csinos, tevékeny öngyógyász, ki csekély költséggel is rendelkezik, egy hasonló korú és vallású tisztességes, szíves érdeklődés, már másnap megkezdik a Budapesti Naplóban. 12316

Egy 40 éves izraeli, csinos, tevékeny öngyógyász, ki csekély költséggel is rendelkezik, egy hasonló korú és vallású tisztességes, szíves érdeklődés, már másnap megkezdik a Budapesti Naplóban. 12316

Egy 40 éves izraeli, csinos, tevékeny öngyógyász, ki csekély költséggel is rendelkezik, egy hasonló korú és vallású tisztességes, szíves érdeklődés, már másnap megkezdik a Budapesti Naplóban. 12316

Egy 40 éves izraeli, csinos, tevékeny öngyógyász, ki csekély költséggel is rendelkezik, egy hasonló korú és vallású tisztességes, szíves érdeklődés, már másnap megkezdik a Budapesti Naplóban. 12316

Egy 40 éves izraeli, csinos, tevékeny öngyógyász, ki csekély költséggel is rendelkezik, egy hasonló korú és vallású tisztességes, szíves érdeklődés, már másnap megkezdik a Budapesti Naplóban. 12316

Egy 40 éves izraeli, csinos, tevékeny öngyógyász, ki csekély költséggel is rendelkezik, egy hasonló korú és vallású tisztességes, szíves érdeklődés, már másnap megkezdik a Budapesti Naplóban. 12316

Egy 40 éves izraeli, csinos, tevékeny öngyógyász, ki csekély költséggel is rendelkezik, egy hasonló korú és vallású tisztességes, szíves érdeklődés, már másnap megkezdik a Budapesti Naplóban. 12316

Egy 40 éves izraeli, csinos, tevékeny öngyógyász, ki csekély költséggel is rendelkezik, egy hasonló korú és vallású tisztességes, szíves érdeklődés, már másnap megkezdik a Budapesti Naplóban. 12316

Egy 40 éves izraeli, csinos, tevékeny öngyógyász, ki csekély költséggel is rendelkezik, egy hasonló korú és vallású tisztességes, szíves érdeklődés, már másnap megkezdik a Budapesti Naplóban. 12316

Egy 40 éves izraeli, csinos, tevékeny öngyógyász, ki csekély költséggel is rendelkezik, egy hasonló korú és vallású tisztességes, szíves érdeklődés, már másnap megkezdik a Budapesti Naplóban. 12316

Egy 40 éves izraeli, csinos, tevékeny öngyógyász, ki csekély költséggel is rendelkezik, egy hasonló korú és vallású tisztességes, szíves érdeklődés, már másnap megkezdik a Budapesti Naplóban. 12316

Egy 40 éves izraeli, csinos, tevékeny öngyógyász, ki csekély költséggel is rendelkezik, egy hasonló korú és vallású tisztességes, szíves érdeklődés, már másnap megkezdik a Budapesti Naplóban. 12316

Helyi újságok kiváló szakértelemmel egy helyből előszedve, népszerű nagyközönségű, irók és gyárak látogatására azonnali felvitelű. Csak az előszedést szakértők kitérő ajánlatok. "Helyi újságok" jelleg alatt a lap kiadóhivatalához. 12320

Előszedő nevelés német származú, de kitűnően franciául beszélő, akiknek igen előző hásközlő kitérő ajánlatok vannak. Alkalmat keres, akár a fővárosban, akár a vidéken. Tanít franciá és német nyelvet. Felvétel: tanítványok stb. Cim: Dió Margaretha, Budapest, VI. Gyár-utca 18. Hóme utca. 4291

Német szobalány ki a varrásban is járatos azonnali felvitelű. Kigly-utca 5. I. em. 4290

Megvételre keresek egy italméretű (korcsmát) ahen nem magas házból és meg kell értenem a járóval. Csak a. Cs. A. J. jelleg alatt a kiadóhivatalhoz intézendők. 4298

KINÁLAT. Intelligens fiatal ember, ki magyarul, németül is értes, a következőképpen: a) a fűrészfűrészes, b) a szőlőszőlőszőlő, c) a szőlőszőlőszőlő, d) a szőlőszőlőszőlő, e) a szőlőszőlőszőlő, f) a szőlőszőlőszőlő, g) a szőlőszőlőszőlő, h) a szőlőszőlőszőlő, i) a szőlőszőlőszőlő, j) a szőlőszőlőszőlő, k) a szőlőszőlőszőlő, l) a szőlőszőlőszőlő, m) a szőlőszőlőszőlő, n) a szőlőszőlőszőlő, o) a szőlőszőlőszőlő, p) a szőlőszőlőszőlő, q) a szőlőszőlőszőlő, r) a szőlőszőlőszőlő, s) a szőlőszőlőszőlő, t) a szőlőszőlőszőlő, u) a szőlőszőlőszőlő, v) a szőlőszőlőszőlő, w) a szőlőszőlőszőlő, x) a szőlőszőlőszőlő, y) a szőlőszőlőszőlő, z) a szőlőszőlőszőlő.

Legmagasabb pénzügyi tanácsadó, közgazdász, kereskedelmi tanácsadó, ügyvéd, közjegyző, közokmány- és iratok-író. 12323

Bámulatos olasz fűrészfűrészes és kőszőlőszőlőszőlő, a következőképpen: a) a fűrészfűrészes, b) a kőszőlőszőlőszőlő, c) a fűrészfűrészes, d) a kőszőlőszőlőszőlő, e) a fűrészfűrészes, f) a kőszőlőszőlőszőlő, g) a fűrészfűrészes, h) a kőszőlőszőlőszőlő, i) a fűrészfűrészes, j) a kőszőlőszőlőszőlő, k) a fűrészfűrészes, l) a kőszőlőszőlőszőlő, m) a fűrészfűrészes, n) a kőszőlőszőlőszőlő, o) a fűrészfűrészes, p) a kőszőlőszőlőszőlő, q) a fűrészfűrészes, r) a kőszőlőszőlőszőlő, s) a fűrészfűrészes, t) a kőszőlőszőlőszőlő, u) a fűrészfűrészes, v) a kőszőlőszőlőszőlő, w) a fűrészfűrészes, x) a kőszőlőszőlőszőlő, y) a fűrészfűrészes, z) a kőszőlőszőlőszőlő.

Hölgyeknek segélyi és tanácsadó nyújtó. Kérem, hogy a következőképpen: a) a segélyi, b) a tanácsadó, c) a segélyi, d) a tanácsadó, e) a segélyi, f) a tanácsadó, g) a segélyi, h) a tanácsadó, i) a segélyi, j) a tanácsadó, k) a segélyi, l) a tanácsadó, m) a segélyi, n) a tanácsadó, o) a segélyi, p) a tanácsadó, q) a segélyi, r) a tanácsadó, s) a segélyi, t) a tanácsadó, u) a segélyi, v) a tanácsadó, w) a segélyi, x) a tanácsadó, y) a segélyi, z) a tanácsadó.

Fűrészfűrészes ki fűrészfűrészes és kőszőlőszőlőszőlő, a következőképpen: a) a fűrészfűrészes, b) a kőszőlőszőlőszőlő, c) a fűrészfűrészes, d) a kőszőlőszőlőszőlő, e) a fűrészfűrészes, f) a kőszőlőszőlőszőlő, g) a fűrészfűrészes, h) a kőszőlőszőlőszőlő, i) a fűrészfűrészes, j) a kőszőlőszőlőszőlő, k) a fűrészfűrészes, l) a kőszőlőszőlőszőlő, m) a fűrészfűrészes, n) a kőszőlőszőlőszőlő, o) a fűrészfűrészes, p) a kőszőlőszőlőszőlő, q) a fűrészfűrészes, r) a kőszőlőszőlőszőlő, s) a fűrészfűrészes, t) a kőszőlőszőlőszőlő, u) a fűrészfűrészes, v) a kőszőlőszőlőszőlő, w) a fűrészfűrészes, x) a kőszőlőszőlőszőlő, y) a fűrészfűrészes, z) a kőszőlőszőlőszőlő.

Eladó Butor. Egy hálo, matt, faragott butor, elhelyezésre kész. Csak a. Cs. A. J. jelleg alatt a kiadóhivatalhoz. 4292

Nemzeti zenéd végeztet elmozdított óhajt megismerkedni a következőképpen: a) a nemzeti zenéd, b) a nemzeti zenéd, c) a nemzeti zenéd, d) a nemzeti zenéd, e) a nemzeti zenéd, f) a nemzeti zenéd, g) a nemzeti zenéd, h) a nemzeti zenéd, i) a nemzeti zenéd, j) a nemzeti zenéd, k) a nemzeti zenéd, l) a nemzeti zenéd, m) a nemzeti zenéd, n) a nemzeti zenéd, o) a nemzeti zenéd, p) a nemzeti zenéd, q) a nemzeti zenéd, r) a nemzeti zenéd, s) a nemzeti zenéd, t) a nemzeti zenéd, u) a nemzeti zenéd, v) a nemzeti zenéd, w) a nemzeti zenéd, x) a nemzeti zenéd, y) a nemzeti zenéd, z) a nemzeti zenéd.

Eladó olasz fűrészfűrészes és kőszőlőszőlőszőlő, a következőképpen: a) a fűrészfűrészes, b) a kőszőlőszőlőszőlő, c) a fűrészfűrészes, d) a kőszőlőszőlőszőlő, e) a fűrészfűrészes, f) a kőszőlőszőlőszőlő, g) a fűrészfűrészes, h) a kőszőlőszőlőszőlő, i) a fűrészfűrészes, j) a kőszőlőszőlőszőlő, k) a fűrészfűrészes, l) a kőszőlőszőlőszőlő, m) a fűrészfűrészes, n) a kőszőlőszőlőszőlő, o) a fűrészfűrészes, p) a kőszőlőszőlőszőlő, q) a fűrészfűrészes, r) a kőszőlőszőlőszőlő, s) a fűrészfűrészes, t) a kőszőlőszőlőszőlő, u) a fűrészfűrészes, v) a kőszőlőszőlőszőlő, w) a fűrészfűrészes, x) a kőszőlőszőlőszőlő, y) a fűrészfűrészes, z) a kőszőlőszőlőszőlő.

Elegáns szövet, baltai, szövet blonzok 30 król, selyem blonzok 2 frtól Kerespesti-út 9a. udvarban Singer. 12295

Vasárnapok kapuzat, kizsákolat, drothálókereskedés, vasszerkezetek stb. Teljeskörűen felszerelt, a következőképpen: a) a vasárnapok, b) a vasárnapok, c) a vasárnapok, d) a vasárnapok, e) a vasárnapok, f) a vasárnapok, g) a vasárnapok, h) a vasárnapok, i) a vasárnapok, j) a vasárnapok, k) a vasárnapok, l) a vasárnapok, m) a vasárnapok, n) a vasárnapok, o) a vasárnapok, p) a vasárnapok, q) a vasárnapok, r) a vasárnapok, s) a vasárnapok, t) a vasárnapok, u) a vasárnapok, v) a vasárnapok, w) a vasárnapok, x) a vasárnapok, y) a vasárnapok, z) a vasárnapok.

Villa teljesen berendezett három szobával, verandával és konyhával, árnyas díszkerttel, Rófföldön, a következőképpen: a) a villa, b) a villa, c) a villa, d) a villa, e) a villa, f) a villa, g) a villa, h) a villa, i) a villa, j) a villa, k) a villa, l) a villa, m) a villa, n) a villa, o) a villa, p) a villa, q) a villa, r) a villa, s) a villa, t) a villa, u) a villa, v) a villa, w) a villa, x) a villa, y) a villa, z) a villa.

Eladó újság Egy nagyobb újság városonban, a következőképpen: a) a újság, b) a újság, c) a újság, d) a újság, e) a újság, f) a újság, g) a újság, h) a újság, i) a újság, j) a újság, k) a újság, l) a újság, m) a újság, n) a újság, o) a újság, p) a újság, q) a újság, r) a újság, s) a újság, t) a újság, u) a újság, v) a újság, w) a újság, x) a újság, y) a újság, z) a újság.

Cimbalom pedálos olasz olado. Kerespesti-út 49. I. emelet 38. 12304

Bécsi szobnő előszedő szalonok jól művelődött, a következőképpen: a) a bécsi szobnő, b) a bécsi szobnő, c) a bécsi szobnő, d) a bécsi szobnő, e) a bécsi szobnő, f) a bécsi szobnő, g) a bécsi szobnő, h) a bécsi szobnő, i) a bécsi szobnő, j) a bécsi szobnő, k) a bécsi szobnő, l) a bécsi szobnő, m) a bécsi szobnő, n) a bécsi szobnő, o) a bécsi szobnő, p) a bécsi szobnő, q) a bécsi szobnő, r) a bécsi szobnő, s) a bécsi szobnő, t) a bécsi szobnő, u) a bécsi szobnő, v) a bécsi szobnő, w) a bécsi szobnő, x) a bécsi szobnő, y) a bécsi szobnő, z) a bécsi szobnő.

Eladó Miskolc legelőnőben helyén egy nagyforgalmú dohányüzeméje, a következőképpen: a) a eladó, b) a eladó, c) a eladó, d) a eladó, e) a eladó, f) a eladó, g) a eladó, h) a eladó, i) a eladó, j) a eladó, k) a eladó, l) a eladó, m) a eladó, n) a eladó, o) a eladó, p) a eladó, q) a eladó, r) a eladó, s) a eladó, t) a eladó, u) a eladó, v) a eladó, w) a eladó, x) a eladó, y) a eladó, z) a eladó.

Cimbalom pedálos olasz olado. Kerespesti-út 49. I. emelet 38. 12304

Bécsi szobnő előszedő szalonok jól művelődött, a következőképpen: a) a bécsi szobnő, b) a bécsi szobnő, c) a bécsi szobnő, d) a bécsi szobnő, e) a bécsi szobnő, f) a bécsi szobnő, g) a bécsi szobnő, h) a bécsi szobnő, i) a bécsi szobnő, j) a bécsi szobnő, k) a bécsi szobnő, l) a bécsi szobnő, m) a bécsi szobnő, n) a bécsi szobnő, o) a bécsi szobnő, p) a bécsi szobnő, q) a bécsi szobnő, r) a bécsi szobnő, s) a bécsi szobnő, t) a bécsi szobnő, u) a bécsi szobnő, v) a bécsi szobnő, w) a bécsi szobnő, x) a bécsi szobnő, y) a bécsi szobnő, z) a bécsi szobnő.

Eladó Miskolc legelőnőben helyén egy nagyforgalmú dohányüzeméje, a következőképpen: a) a eladó, b) a eladó, c) a eladó, d) a eladó, e) a eladó, f) a eladó, g) a eladó, h) a eladó, i) a eladó, j) a eladó, k) a eladó, l) a eladó, m) a eladó, n) a eladó, o) a eladó, p) a eladó, q) a eladó, r) a eladó, s) a eladó, t) a eladó, u) a eladó, v) a eladó, w) a eladó, x) a eladó, y) a eladó, z) a eladó.

Cimbalom pedálos olasz olado. Kerespesti-út 49. I. emelet 38. 12304

Bécsi szobnő előszedő szalonok jól művelődött, a következőképpen: a) a bécsi szobnő, b) a bécsi szobnő, c) a bécsi szobnő, d) a bécsi szobnő, e) a bécsi szobnő, f) a bécsi szobnő, g) a bécsi szobnő, h) a bécsi szobnő, i) a bécsi szobnő, j) a bécsi szobnő, k) a bécsi szobnő, l) a bécsi szobnő, m) a bécsi szobnő, n) a bécsi szobnő, o) a bécsi szobnő, p) a bécsi szobnő, q) a bécsi szobnő, r) a bécsi szobnő, s) a bécsi szobnő, t) a bécsi szobnő, u) a bécsi szobnő, v) a bécsi szobnő, w) a bécsi szobnő, x) a bécsi szobnő, y) a bécsi szobnő, z) a bécsi szobnő.

Eladó Miskolc legelőnőben helyén egy nagyforgalmú dohányüzeméje, a következőképpen: a) a eladó, b) a eladó, c) a eladó, d) a eladó, e) a eladó, f) a eladó, g) a eladó, h) a eladó, i) a eladó, j) a eladó, k) a eladó, l) a eladó, m) a eladó, n) a eladó, o) a eladó, p) a eladó, q) a eladó, r) a eladó, s) a eladó, t) a eladó, u) a eladó, v) a eladó, w) a eladó, x) a eladó, y) a eladó, z) a eladó.

Cimbalom pedálos olasz olado. Kerespesti-út 49. I. emelet 38. 12304

Bécsi szobnő előszedő szalonok jól művelődött, a következőképpen: a) a bécsi szobnő, b) a bécsi szobnő, c) a bécsi szobnő, d) a bécsi szobnő, e) a bécsi szobnő, f) a bécsi szobnő, g) a bécsi szobnő, h) a bécsi szobnő, i) a bécsi szobnő, j) a bécsi szobnő, k) a bécsi szobnő, l) a bécsi szobnő, m) a bécsi szobnő, n) a bécsi szobnő, o) a bécsi szobnő, p) a bécsi szobnő, q) a bécsi szobnő, r) a bécsi szobnő, s) a bécsi szobnő, t) a bécsi szobnő, u) a bécsi szobnő, v) a bécsi szobnő, w) a bécsi szobnő, x) a bécsi szobnő, y) a bécsi szobnő, z) a bécsi szobnő.

Eladó Miskolc legelőnőben helyén egy nagyforgalmú dohányüzeméje, a következőképpen: a) a eladó, b) a eladó, c) a eladó, d) a eladó, e) a eladó, f) a eladó, g) a eladó, h) a eladó, i) a eladó, j) a eladó, k) a eladó, l) a eladó, m) a eladó, n) a eladó, o) a eladó, p) a eladó, q) a eladó, r) a eladó, s) a eladó, t) a eladó, u) a eladó, v) a eladó, w) a eladó, x) a eladó, y) a eladó, z) a eladó.

Cimbalom pedálos olasz olado. Kerespesti-út 49. I. emelet 38. 12304

Bécsi szobnő előszedő szalonok jól művelődött, a következőképpen: a) a bécsi szobnő, b) a bécsi szobnő, c) a bécsi szobnő, d) a bécsi szobnő, e) a bécsi szobnő, f) a bécsi szobnő, g) a bécsi szobnő, h) a bécsi szobnő, i) a bécsi szobnő, j) a bécsi szobnő, k) a bécsi szobnő, l) a bécsi szobnő, m) a bécsi szobnő, n) a bécsi szobnő, o) a bécsi szobnő, p) a bécsi szobnő, q) a bécsi szobnő, r) a bécsi szobnő, s) a bécsi szobnő, t) a bécsi szobnő, u) a bécsi szobnő, v) a bécsi szobnő, w) a bécsi szobnő, x) a bécsi szobnő, y) a bécsi szobnő, z) a bécsi szobnő.

Eladó Miskolc legelőnőben helyén egy nagyforgalmú dohányüzeméje, a következőképpen: a) a eladó, b) a eladó, c) a eladó, d) a eladó, e) a eladó, f) a eladó, g) a eladó, h) a eladó, i) a eladó, j) a eladó, k) a eladó, l) a eladó, m) a eladó, n) a eladó, o) a eladó, p) a eladó, q) a eladó, r) a eladó, s) a eladó, t) a eladó, u) a eladó, v) a eladó, w) a eladó, x) a eladó, y) a eladó, z) a eladó.

Cimbalom pedálos olasz olado. Kerespesti-út 49. I. emelet 38. 12304

Bécsi szobnő előszedő szalonok jól művelődött, a következőképpen: a) a bécsi szobnő, b) a bécsi szobnő, c) a bécsi szobnő, d) a bécsi szobnő, e) a bécsi szobnő, f) a bécsi szobnő, g) a bécsi szobnő, h) a bécsi szobnő, i) a bécsi szobnő, j) a bécsi szobnő, k) a bécsi szobnő, l) a bécsi szobnő, m) a bécsi szobnő, n) a bécsi szobnő, o) a bécsi szobnő, p) a bécsi szobnő, q) a bécsi szobnő, r) a bécsi szobnő, s) a bécsi szobnő, t) a bécsi szobnő, u) a bécsi szobnő, v) a bécsi szobnő, w) a bécsi szobnő, x) a bécsi szobnő, y) a bécsi szobnő, z) a bécsi szobnő.

Eladó Miskolc legelőnőben helyén egy nagyforgalmú dohányüzeméje, a következőképpen: a) a eladó, b) a eladó, c) a eladó, d) a eladó, e) a eladó, f) a eladó, g) a eladó, h) a eladó, i) a eladó, j) a eladó, k) a eladó, l) a eladó, m) a eladó, n) a eladó, o) a eladó, p) a eladó, q) a eladó, r) a eladó, s) a eladó, t) a eladó, u) a eladó, v) a eladó, w) a eladó, x) a eladó, y) a eladó, z) a eladó.

Cimbalom pedálos olasz olado. Kerespesti-út 49. I. emelet 38. 12304

Bécsi szobnő előszedő szalonok jól művelődött, a következőképpen: a) a bécsi szobnő, b) a bécsi szobnő, c) a bécsi szobnő, d) a bécsi szobnő, e) a bécsi szobnő, f) a bécsi szobnő, g) a bécsi szobnő, h) a bécsi szobnő, i) a bécsi szobnő, j) a bécsi szobnő, k) a bécsi szobnő, l) a bécsi szobnő, m) a bécsi szobnő, n) a bécsi szobnő, o) a bécsi szobnő, p) a bécsi szobnő, q) a bécsi szobnő, r) a bécsi szobnő, s) a bécsi szobnő, t) a bécsi szobnő, u) a bécsi szobnő, v) a bécsi szobnő, w) a bécsi szobnő, x) a bécsi szobnő, y) a bécsi szobnő, z) a bécsi szobnő.

Eladó Miskolc legelőnőben helyén egy nagyforgalmú dohányüzeméje, a következőképpen: a) a eladó, b) a eladó, c) a eladó, d) a eladó, e) a eladó, f) a eladó, g) a eladó, h) a eladó, i) a eladó, j) a eladó, k) a eladó, l) a eladó, m) a eladó, n) a eladó, o) a eladó, p) a eladó, q) a eladó, r) a eladó, s) a eladó, t) a eladó, u) a eladó, v) a eladó, w) a eladó, x) a eladó, y) a eladó, z) a eladó.

Cimbalom pedálos olasz olado. Kerespesti-út 49. I. emelet 38. 12304

Bécsi szobnő előszedő szalonok jól művelődött, a következőképpen: a) a bécsi szobnő, b) a bécsi szobnő, c) a bécsi szobnő, d) a bécsi szobnő, e) a bécsi szobnő, f) a bécsi szobnő, g) a bécsi szobnő, h) a bécsi szobnő, i) a bécsi szobnő, j) a bécsi szobnő, k) a bécsi szobnő, l) a bécsi szobnő, m) a bécsi szobnő, n) a bécsi szobnő, o) a bécsi szobnő, p) a bécsi szobnő, q) a bécsi szobnő, r) a bécsi szobnő, s) a bécsi szobnő, t) a bécsi szobnő, u) a bécsi szobnő, v) a bécsi szobnő, w) a bécsi szobnő, x) a bécsi szobnő, y) a bécsi szobnő, z) a bécsi szobnő.

Eladó Miskolc legelőnőben helyén egy nagyforgalmú dohányüzeméje, a következőképpen: a) a eladó, b) a eladó, c) a eladó, d) a eladó, e) a eladó, f) a eladó, g) a eladó, h) a eladó, i) a eladó, j) a eladó, k) a eladó, l) a eladó, m) a eladó, n) a eladó, o) a eladó, p) a eladó, q) a eladó, r) a eladó, s) a eladó, t) a eladó, u) a eladó, v) a eladó, w) a eladó, x) a eladó, y) a eladó, z) a eladó.

M E S E.

Pupos Jankó.

Egyszer egy nyáron a Jankó apja s ennek a négy gyereke arattak az uraság földjén s estére alkonyulva az idő, lefeküdtek a fűbe egymás mellé s olyan jóízűen elaludtak, hogy a király se jobban az ő selyempaplanos ágyában. Amint aludtak, egyszer csak egy kigyó bedugta fejét a legöregebbik fiu fülébe s így szólt hozzá:

— Ha megengeded, hogy egy pupot rakjak a szép, egyenes hátadra, minden állatnak meg fogod érteni a nyelvét.

— Még a király koronájáért se engedem! — felelt a fiu álomban, mire a kigyó tovább susogott a fülébe:

— De nagyon boldogokká tehetnéd ezáltal a testvéreidet. Gazdagokká, hatalmasokká lennének.

— S én is gazdag és hatalmas lennék? — kérdezte az alvó fiu.

— Te nem lennél egyik sem, csak elégedett lennél, amiért boldogok tetteid a testvéreidet.

— Kösönöm én az ilyen boldogságot! — szólt haragosan az alvó fiu. — Én dolgozom, mint egy igásló s a testvéreim a lábukat lóbalják és pántlikás fánkot egyenek, én meg száraz kenyert rágjak s még hozzá egy pupot is cipeljek a hátamon! Nem kérek belőle.

Nem szólt erre egyebet a kigyó és tovább csuszott a szép, puha fűben s a másik fiuhoz érve, ennek a fülébe is bedugta fejét, de ez is csak azt felelte neki, amit a bátyja s a kigyó ismét továbbcsuszott, a harmadik testvér füléhez, innen a negyedikhez, a legkisebb fiuhoz, Jankóhoz.

Jankó volt testvérei között a legszebb fiu, pedig a többiek is szép legények voltak, de azért Jankó minden gondolkodás nélkül elvállalta a pupot, hogy azáltal a szegény testvéreinek segíthessen.

Reggelre kelve mindegyik fiu elfelejtette az álmát s ugyancsak nagyot néztek és szörnyűkődtek, amint a szép Jankót egy nagy puppal a hátán meglátták. És nemcsak ők, de az egész aratónépség csodálkozott és szörnyűkődött, de Jankó nem törődött ezzel, tovább is csak jókedvvel aratgató s őszszel aztán, mikor már nem volt semmiféle mezei munka, hazamentek valamennyien a kis kunyhójukba, ahol már várta őket az édesanyjuk s a három kis apró leánytestvérük.

Ekkor a négy fiu, hogy ne egyik otthon hiába a kenyeret, elindult szolgálatot keresni s valamennyi talált, csak a pupos Jankónak nem akadt. Őt sehol se fogadták fel, s nagyszomorúan hazament. Otthon rossz szemmel fogadták, az anyja, apja, a testvérei kiesufolták, pupos tevének nevezték s Jankónak egy csepp jó dolga sem volt odahaza, sőt mindennap rosszabb; az ólba vetettek neki ágat, harmadnapos karimáskását adtak neki enni s egyedüli öröme az volt szegény fejének, hogy éjjel hallgatta az ólban az egerek beszélgetéseit.

Egy éjszaka különösen érdekes dologról beszélgettek az egerek. Az egyik egér lakodalomról jött haza a vizegerektől s nem győzött eleget beszélni arról a tündérvárosról, ami a víz alatt van. Hogy ott a házak kalácsból vannak, a tetőjük sonkával van zsindelyezve, az ablakok cukorból vannak rajta, a patakokban csokoládé foly, az erdőben a fák szalámi-jegenyék, az utcák mandulazemekkel vannak kiköveztve, a rózsabokrokon csirkecombok nyílnak — szóval, a lakodalmas egér két óra hosszat mindig erről a csodavárosról beszélt.

— Hej, — gondolta magában Jankó — ha én egyszer oda mehetnék és csirkecomb-rózsát szagolhatnék! — S megkérdezte az értőtől, hogy: hát ember soha sem jár ott?

— Nem ám, — mondta az egér — mert csak olyan három leánytestvér juthat oda, akik egy-nyugyan órában születtek.

— Akkor az én három hugom eljuthat oda — gondolta Jankó — mert ők egy-nyugyan órában születtek. — S másnap azonnal hozzáfogott egy csónak készítéséhez s mikor elkészült, a három kis leányt beleültette s amint ezek nagy csodálkozva ültek a csónakban a vizen, hirtelen két fehér hatyu merült fel a habokból s a másik peroben eltűntek a csónakkal, de egy félóra se telt bele, már ismét megjelentek a vizen, s a csónak sülyedéig meg volt rakva zsindely sonkával, kalács-házfállal, szalámi-jegenyefákkal és mindenféle drága enivalókkal.

Bezzeg nagy becsben lett egyszerre Jankó mindenki előtt, a híre elszéledt a faluban s az apja anyja olyan jó módban éltek, mint valami kiskirályok és majd hogy nem a tenyerükön hordták Jankót.

Hanem Jankó a többi testvérei sorsán is segíteni akart s elindult, őket felkeresni. Valahol

a kilencedik faluban talált rá a Pista bátyjára, Ferire a huszadik faluban s Jánosra éppen a jég-hegy mellett.

Egyik fiuról se lehetett volna mondani, hogy térdig járnak a rózsák között, olyan jó dolguk lenne s éppen az Isten küldte hozzájuk Jankót, mert ugyancsak nagy szükség volt rájuk.

Pista egy gazdag juhásznál szolgált s a juhász azt mondta Pistának, aki megkérte ez egyetlen leánya kezét, hogy csak úgy adja hozzá a lányát, ha a király három aranyzóró báránya közül az egyiket elhozza neki. Csakhogy erre a kívánságra Pista szomorúan rázogatta a fejét, mert az tisztára lehetetlen kívánság volt. Egy egész ezred katonaság őrizte a három bárányt éjjel-nappal, de ami mindenkinek lehetetlenség lett volna, Jankó azt játszva megtette.

Elment a hegyek közé, felkereste a sasot, ezt megkérte, hogy hozná el neki a király három aranybáránya közül az egyiket s másnap már ott volt a drága bárány a juhász udvarán s három nap múlva Pista megtartotta a lakodalmát a gazdag juhász leányával.

Jankó most a Feri bátyjához ment, aki egy bolondos, de nagyon gazdag öregasszonynál szolgált. Erről az öreg asszonyról mindenki tudta, hogy szeszestendő óta azért gyűjt kincset-kincsre, hogy azt annak adja, aki elhozza neki azt a tyukot, aki akkor tojást tojik, mint százötven tojás együttvéve.

Jankónak ez is könnyen ment. Tyuknyelven megkérdezte a legelső tyuktól, akit talált s ez megmondta neki. Csak egy rókát kellett megkérnie, hogy tul az üveghegyen, az óriások tyukjai közül hozzon egyet s így ez is meglett és Feriből olyan gazdag ember lett, amilyen több se volt az országban.

Most még János volt hátra, a jéghegy mellett. Ez egy elátkozott hercegnél szolgált, akinek a leánya jégroszabokorra volt fagyva már nagyon hosszú időnk óta, s aki felolvasztotta volna ezt a jégvirágot, az feleségül kapta volna a hercegisasszonyt.

— Majd erről is teszünk — gondolta János s megkért egy galambot, hogy szólna a többieknek s a háromszáz fehér galamb jönne el ide a hercegi palotába.

Három nap se telt bele, eljött a háromszáz galamb, rászálltak a jégroszafára s addig melengelték szárnyukkal a rózsafát, amíg az elolvadt s az elolvadt vizesöppekből egy gyönyörűséges szép leány lett, akit a boldog János feleségül kapott.

Most már ismét hazaindult pupos Jankó s hazakereszt a szülői háza. Itt elbeszélte, hogy milyen boldogok lettek a bátyjai s este a sok fáradozás után lefeküdt és elaludt. Amint elaludt, a kigyó ismét megjelent s kérdezte tőle, hogy a maga számára minő kívánsága lenne?

— Nincsen egyéb, — mondta Jankó — mint hogy szabadíts meg a pupontól, kedves jó kigyó, hogy szagálhassak és magam kereshessem meg a kenyeremet.

Es másnap reggel, amint felébredt Jankó, ismét a szép, egyenes hátú fiu volt s hiába marasztották szóval, könyvvel a szülői, elment szolgálatot keresni s télen szolgált, nyáron napszamba járt s olyan boldogul élt mindennapi munkásságában, amilyen boldog egy sem volt a gazdag és hatalmas testvérei közül.

Luce Terka.

KÜLÖNFÉLÉK.

Dalaim.

Törédék-dalokba,
Tördelem a lelkem,
Néhány sorba fojtva
Szilaj, vad kerszemem.

Bennük sir az élet,
Amelyet nem éltem,
Százszor semmivé lett
Csapongó reményem.

Fájdalomnak, kinnak,
Mély, örvénylő árja,
Legyűrt vágyaimnak
Lángra vert hulláma.

S benn sárnak az órák,
Átvonaglott percek,
Virágok és rózsák,
Amit mások szedtek.

Ifjúság, mely elszállt,
Mit nem kérek vissza,
Panaszos kancul hányt
Koldus alimizsna.

S bennük sir az átok,
Mely kísérte léptem
S az én megalázott,
Levert büszkeségem.

A könny, mely tengerrel
Éríté el lelkem,
A guny és vád, melylyel
Önrmagam illetem.

Csüggedés, lemondás,
Gyász az életharcon,
Vereségem, sok száz
Siralmas kudarcom.

De e tört daloknak,
Sötét, vad járába,
Mintha egy t kkorrdnak
Tisztább hangja játszna.

Tiszta, csengő, éles,
Telve szívmeleggel;
Mely sebet nem té, des;
Békít, kiengesztel.

Egy hang ott a hurban,
Félig diadalmi,
Hogy embernek tudtam
Eddig megmaradni.

Veszelei Károly.

+ Lord Rosslyn és az előleg. Lord Rosslynról, akiről nemrégiben mint a montecarlói bank szétrobbantójáról volt szó, újabb dolgokat jegyez fel a krónika. Lord Rosslyn a legváltozatosabb életpályával dicsekedhetik. Először elpusztított egy nagy vagyont s tönkrement, aztán színész, szerkesztő lett, de hetilapjával kudarcot vallott. Akkor lement Dél-Afrikába haditudósítónak, ott elöngt a boerek, s Pretória bevételét néhány nappal korábban jelentette angol lapjának az eset megtörténte előtt. A montecarlói kirándulás, ugy látszik, nem sikerült. Pretóriában, noha nem volt tiszt, huszonöt font sterling előleget kapott a kormánytól, amely minden hadifoglyoknak ennyit fizetett Hay amerikai konzul közvetítésével 1900-ban. A hadügyminisztérium később a Daily Mailtől, amelynek a lord a tudósítója volt, ez összeg visszatérítését kívánta. A lap értesítette erről a lordot, a hadügyminisztériummal egy kis levelezést folytatott a dologban, aminek az lett a következménye, hogy a hadügyminisztérium visszaszerzhette annak tartotta az előleget. Ezzel azonban Rosslyn lord nem volt még megelégedve, eszébe jutott neki, hogy ő tagja a felsőháznak és mint ilyen meg is jelent a minap a felsőházban és ott interpellációban kérdezte meg a kormánytól az összes pretóriai foglyok nevében, vajjon az az összeg, amelyet ők kaptak, ajándék-e vagy előleg. Raglan lord, a hadügyminisztérium második állami titkára felvilágosította, hogy a hadifoglyokból a kormánynak semmi haszna nincsen, azoknak nem szolgálat jutalmakat és senki sem gondolhatott arra, hogy a nekik küldött pénz ajándék. A 8170 font sterlingből, amelyet Pretóriába küldöttek, 7976 fontot vissza is térítettek és a 194 font között, amit a kormány be nem hajthatott, van az a huszonöt font is, amit a nemes lord kapott előlegül. Lansdowne, a volt hadügyminiszter akták alapján még behatóbban tárgyalta a dolgot s azt az óhaját fejezte ki, hogy a huszonöt font visszatérítessék.

— Akkor még nem ismertük olyan jól a mi emberünket — tette hozzá Lansdowne.

Rosslyn lord minderre azzal felel, hogy a hadügyminisztérium viselkedése botrányos és ő továbbra is csak arra fogja bízni a Daily Mailt, hogy azt a pénzt, amelyet különben nagyon hálás, ne fizesse vissza. Lansdowne szólt még fel, tudatván, hogy a minisztérium jogtanácsosának véleménye szerint ezért a pénzért nem érdemes pórt indítani.

— Csak azt csudálom — mondotta még — hogy a nemes lord ide jön még a lordok házába és kijelenti, hogy sikerült neki megtartani egy pénzüsszeget, amelyhez semmi morális jogaim nincsen.

Lord Rosslyn utólagra lökte, odavágtott néhány igazlatot mondatot, felkapta írásait s azt hagyta a lordok házá.

+ Koronás muzsikusok. Sir Walter Parratt, VII. Edvárd király zenemestere, az Union of Graduates in Music egy lakomáján érdekes előadást tartott koronás személyiségekről, akik zenével foglalkoztak. Szóltott I. Richardról, majd II. Lajosról, aki dilettáns volt a zene terén és tudta, mik az ő zenei képességeinek a határa. VIII. Henrik tehetséges muzsikus volt, de a koronás muzsikusok között mindenesetre Nagy Frigyeset kell említeni első helyen. Az elhunyt Viktória királynő izlése internacionális és eklektikus volt, mert hét év alatt az udvari hangversenyek programján angol, német, cseh, dán, norvég és olasz komponisták művei szerepeltek. A királynő férje Mendelssohnt és Wagnert pártolta és a filharmonikusok hangversenyei számára Schubert-zenét választott ki, amelyet először adtak elő Angolországban. Viktória királynő a Händel-zenét szerette, bizonyára azért, mert fiatalkorában sokat hallott felőle. Edvárd király sokat buzgókodott a Royal College of Music meg-

alapítása érdekében, s Alexandra királyné kiválóan zenél és nagyon szereti az operákat és másféle zenelőadásokat.

— **A színházi főpróba körül.** A párisi színházigazgatók Sardou égisze alatt elhatározták, hogy bezúntatják a főpróbákat. Most két tábor áll egymással szemben. Az egyik részen az igazgatók állanak és a szerzők nagy része, a másikon a kritikusok s a kiváncsiak nagy tömege. A direktorok és szerzők argumentumaival szemben így érvelnek a kritikusok:

— Ha a premierek éjjelutáni tartanak, hogyan írjunk mi egy óra alatt ismertetőt és véleményt az új darabról? Hisz ez az idő arra is kevés, hogy 200 sort leírasson valaki!

A kérdés nem új és a kérdés körül való vitázás sem mai keletű. Már 1887-ben nagy harca volt Sardouknak a „Gil Blas”-val egy indikáció miatt, amelyet a nevezett lap a Tosca bemutatása előtt követt el. Amiket akkor Sardou a bíróság elé terjesztett beadványában elmondott, az előadások vádirat volt a főpróba ellen. Kijelenti benne, hogy a költőnek kizárólagos tulajdonjoga van a darabhoz addig, amíg a publikum elé nem kerül. Ha a főpróba nyilvános — ugymond — akkor a premierek esetében a nagy megerőltetéstől egészen ki van merülve a színész. Ezután a kritika ellen fordult: „Ezek a másnapi kritikák amelyeket a „Gil Blas” jogosnak mond, legkárosabb kínvései a jelenlegi újságitársak... S ha mindjárt nem is volna igazunk, szükséges az, hogy saját érdekeink megkafosításával elősegítsük az újságok munkáját, amelynek nincs más célja, mint hogy ezzel olvasóik számát növeljék?” Brioux és Feydeau is ezen a nézeten voltak, azután Dumas fils még hozzátette:

— A főpróba nem más, mint a szerző gondolatának megrablása. Az „információ kötelessége” üres szóbeszéd, amit az újságitrók találtak ki.

Dumas ezután megrajzolja a premiere-közönség képét: 150 barát, 250 ellenség, 1000 közömbös, akik a darab sorsa fölött ítélkeznek. Ahhoz már tehetetlen a kritika, — ugymond — hogy egy rossz darabot műsoron tartson, vagy egy szépet elbuktasson.

A színházigazgatók közül különösen Sarah Bernhardt erősíti meg Sardou és Dumas véleményét.

— A főpróba — mondja a tragika — szörnyű rossz szokás. Sehol a világon nem lehet találni ezt. (Ebben nyilván téved a művésznő.) Ez nem más, mint ellenünk szervezett rablás. A Renaissance-színház megnyitáskor be akartam zárni a kapukat, nem a kritikusok előtt, hanem a nagyszámú kíváncsiak előtt, akik követik őket. Azzal feleltek erre, hogy bojkottálni akarták a színházat. Kénytelen voltam engedni, de csakis az erőszak előtt engedtem. Dacára annak, hogy legyőztem, ismétlem most is, hogy a főpróba rettenetes rossz szokás, belérés ez, amelynek a toll a fegyvere.

Az igazgatók és szerzők mozgalma nagy erőre kapott Sarcey támogatásával. A híres kritikus heteken át folytatott harcot a főpróba ellen a Temps hasábjain. Sarcey ellen az egész kritika állást foglalt akkor, de ezek sem kívánták a teljes nyilvánosságot, csupán a 37 újságitró számára kérték a főpróbát, akiknek másnapra bírálatot kellett írniok. Most is csak ezt kívánják s a színházak bajsosan fogják kiérthetni e kívánság elől, ha százszor is elhatározzák maguk között, hogy a főpróbát bezúntatják.

KÖZGAZDASÁG.

Védekezés a munkanélküliség ellen.

Budapest, május 10.

A munkátalanságnak, ennek a nagy társadalmi betegségnek orvosszereiről szól Gelléri Mór-nak, az *Országos Iparegyesület* nagyrédemű igazgatójának legújabb munkája. A közgazdasági és szociológiai irodalom e kitűnő művelőjét, aki már régebben, rendszeresen foglalkozik a munkátalanság kérdésével, s e tanulmányozás révén irodalmunkat nem egy alapvető munkával gazdagította, a nemzetközi törvényes munkásvédelmi egyesület magyarországi osztagja e kérdés előadójaul kérte fel, s ennek a felkérésnek tesz eleget most kiadott alapos és érdekes dolgozatával, amelyet a következőkben ismertettünk:

Mielőtt konkrét javaslatot megteszi, pragmatikusan foglalkozik a szerző a munkanélküliség ellen való védekezés eddigi történetével; sző a védekezés legújabb formáiról (az utastogadókrol, leányfogadókról, ellátó állomásokról, munkágyarmatokról); ismerteti a munkanélküliség ellen való biztosítás intézményének fejlődését a különböző államokban; megemlékszik egyebül kísérletekről; sző a foglalkoztató műhelyekről, a takarékosági kényszerről, s végül a különböző rész-

ről felmerült javaslatok tárgyilagosa ismertetése után a következőkben foglalja össze a maga javaslatait:

I. Legelső sorban minden oly nagyobb ipari válság idején, amely nagyobb mérvű munkanélküliséget von maga után, *közmunkákról* u. n. *szükségmunkákról* kell gondoskodnunk és e tekintetben odahatni, hogy elsősorban az állam, másodsorban a község, harmadsorban a társadalom is teljesítse kötelességeit.

II. Szervezni kell egyidejűleg a munkanélküzettség ügyét országosan és pedig olyormán, hogy az ország összes ipari gécpontjaitól a munkanélküzettség állandó kapcsolatban legyen a központtal, a végből, hogy a felesleges munkaerők oda tereltessek, ahol azok elhelyezhetők s e végből esetleg a levezendő munkaerők kedvezményes vagy teljesen ingyenes elszállítása (vasutón vagy hajón) volna előbaveendő.

III. Munkanélküliség torlódása esetén a nálunk feltűnően nagy számban előforduló idegen állambeli munkásokkal mellőzni kellene és első sorban a hazai munkaerők érvényesítésére törekedni s e tekintetben esetleg messzebbmenő intézkedéseket is tognatosítani.

IV. Tervbe kell venni nálunk is a munkanélküliek biztosításának intézményét.

Két mód kínálkozik reá. Vagy a *szakszervezetek* útján, vagy a *betegsegélyező pénztárakkal* kapcsolatban.

A *szakszervezetek* azért látszanak erre alkalmasnak, mert egyes iparágak szerint vannak szervezve, tehát igen jól ismerik a körükbe tartozó munkásokat. Visszaélés tehát a szakszervezetek szigorú ellenőrzése mellett ritkábban fordulna elő. Amde két nagy hátránya van a dolognak. Az első, a kisebb az, hogy félni lehet a szakszervezetek elhatárolódásától és ebből olykorog esetleg terrorisztikus magatartásaiól a munkaadókkaival szemben.

A nagyobb baj azonban az, hogy a szakszervezetnek nem tagja minden szakbeli munkás, szervezetik nem terjed ki az egész vidékre s végre nehézségs volna a biztosítási apparátusnak általuk való kezelése és megfelelő ellenőrzése.

Sokkal tetszősebb a másik mód, t. i. a *betegsegélyező pénztárakkal* kapcsolatos munkanélküliség ellen való biztosítás, mert a mai törvény szerint is minden munkás köteles valamely segélypénztárhoz tartozni. A betegsegélyező pénztárak 1899. évi eredményeiről megjelent hivatalos kimutatás szerint 1893-ben 600 ezer munkás tartozott a pénztárakhoz, melyeknek évi bevételei 9,873,000 K., kiadásai 8,378,000 koronát tettek kerekcszámban.

A munkások heti hozzájárulása, a fővárosi mértékét véve alapul, hozzávetőleges számitás szerint átlag 36 fillért tettek s minden ily 36 fillér után az illető munkaadó 12 fillért fizetett. Ha már most feltesztük, hogy minden munkás hetenkint még 10 fillért fizet a munkanélküliség esetére való biztosítási járulék címén és minden illetékes munkaadó ezt a maga részéről 5 fillérrel megtoldja, 600,000 munkás után évenként 4,680,000 korona állana rendelkezésre. Az új törvény szerint egy biztosítási központ létesítne. Ez volna hivata a biztosítási címen befolyt összeget külön központilag kezelni.

A főváros és a vidék nagyobb ipari eprumai évenként bizonyos összeggel dotálhatnák e pénztárt, oly kikötéssel természetesen, hogy az általuk engedélyezett összeg kizárólag az ő székhelyükön levő munkanélküliek javára fordítandó. Szükség esetén maga az állam is hozzájárulhatna az alap dotálásához bizonyos megállapított kulcs szerint vagy esetről-esetre a mutatókó szükséghez képest. Kötelezhető volna továbbá a nyilvános számadarás kötelezett vállalatok, hogy évi tiszta jövedelmük 1—2%-át e pénztár tartalékalapja javára szolgáltatassák be, ami évenként szintén nem javatendó summát tenne ki.

Hogy a munkanélküliség esetén a segélyezés milyen arányban történjék s miként lehetne idővel a biztosítást matematikai alapra helyezni, ezek oly részletkérdések, amelyeknek megállapítása az érdekeltek bevonásával tartandó szaktanácskozásokon állapíthatók meg.

Az ideális állapot természetesen az volna, ha a betegség, baleset és rokkantság ellen való biztosítással együttesen lehetne e kérdést az érdekeltek és a társadalom teljes megnyugtatóra megoldani.

V. De mert ez intézkedések mellett is szükség lehet még másnemű segédesszközökre és mert nemcsak a szorosan vett ipari munkásoknak munkanélkülisége ellen kell védekezni, hanem más társadalmi állású emberekrol is, akiket szintén üldö a foglalkozásnélküliség nyomorúsága, ajánlatos volna *foglalkoztató műhelyek* létesítése, részben a Józsefvárosban Glüek Frigyes kezdeményezésére már létesített foglalkoztató műhelyek, részben a Londonban már lényegesen működő munkahelyek mintájára. Kiegészítve egy írógépi, másoló-teremmel, amely utóbbiban az u. n. szellemi proletariátust lehetne a végszükségtől megmenteni.

VI. Mindezek mellett kellő figyelmet kellene fordítanunk továbbra is a *jótlelkony intézményekre*, melyeknek az ingyen-kenyér, az ingyen-tej, a melegedő- és olvasó-szobák népkonyvtárak, a népkonyhák, hajléktalanok menedékhaza, stb.

VII. A *felhők oltatása* gyakran azért nem vezet eredményre, mert a legtöbb munkás napközben dolgozik, este el van csigázva, a vasárnapot pedig családjának és saját szórakoztatására szenteli. A munkanélküli valókát némileg vizsgálatlanra a tudat, hogy laeterságuk idejét hasznos továbbképzéssel tölthetnék. Hejyes volna tehát ezek számára a tél folyamán továbbképzés tanfolyamokat létesíteni és általánosan ismereteket kiegészítésére vagy új ismeretek szerzésére kellő alkalmat szolgáltatni. E kérdés részleteivel foglalkozhatnának a népoktatási kör és a Szabad Lyceum.

Hetiszemle.

Budapest, május 10.

Gabonafizlet. (Reich Jenő és társa jelentése.) Az időjárás a lefolyt héten sem volt megfelelő. A hőmérséklet emelkedett ugyan, dér és így is csak olveto az ország északi részeiben fordult elő, az időjárás azonban tartósan esős és aránylag hűvös volt. Csapadékok majdnem naponként fordult elő és a vetésekre éppenséggel nem volt előnyös. Komoly panasz vagy kár ugyan még nincs, de azért a vetések fejlődésében mindenesetre visszaesés mutatkozik, melyek sárgulnak és sok helyen rozsdafoltosak. A külüldön is hűvös, esős idő uralkodott. A vizállás emelkedett.

A külüldi piacokon az irányzat nagyobbára ártartó, a forgalomban azonban mérsékelt. A tengerentúli piacokon az irányzat gyakraiban változott, egyenlegképp az árak olcsóbbak. Kezdetben lanya irányzatot jelentettek, mert néhány fizetéképtelen értéktörsdei alkusz részére lebonyolítások eszközöltettek és a délnyugati államokból esdt jelentettek, ahol eddig szárazság uralkodott, később a látható buzakészletek csökkenése folytán megszűlárndt a hangulat, hogy azután a hét végével ismét elilyhuljon. Prompt buzak 2 c., későbbi határidők 2 1/2 c. olcsóbbak. Az angol piacok mérsékelt forgalom mellett kellemesek voltak, jelentékenyebb árváltozások nélkül. Németországban az árfoylamok valamivel magasabbak. A francia piacok kezdetben jobb fogyasztási keresletre szűlárndok voltak, utóbb azonban visszaestek, ami az árak gyenge csökkenésével volt kapcsolatos. A többi kontinentális piacon pedig alig van változás.

Nálunk a forgalom gyenge maradt, az árak azonban buza kivételével alig változtak.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenteljük:

Buza már lanya irányzatban indult. A malmok vételekde, tekintettel a kedvezőtlen lisztüzletre, korlátolt és mint hogy másrészt a kínálat is mérsékelt, a forgalom állandóan szerény korlátok között maradt. Szállítási ára épp úgy, mint nagyobb tételek, csak nebezen voltak elhelyezhetőek és mint hogy a tulajdonosok eladási hajlamot tanúsítanak, az árak, tekintettel az elanyult határidőjegyzésre, jókozatosan 12 1/2 fillért vesztettek. Csupán egy napon volt a forgalom valamivel élénkebb, a nélkül azonban, hogy ez az árakra hatást gyakorolt volna. Az összforgalom 80,000 mm.-át tesz ki. Erkezett összesen 80,000 mm., melyből 26,400 mm. ment tovább.

Rozs a helybeli iogyasztásnál csak csekély értéklődéssel találkozott és elszállítási célokra is csak kisebb tételek keltek el. A forgalom így tehát tartósan gyenge maradt és az árakban is alig volt változás. Minőség szerint 7.—7.25 k., finom árúért 7.80 koronáig fizettek helyben és helybeli paritásra. Nyíri származékokban nem volt forgalom. Ennek ellenében már új rozstot júliusi szállításra 6.75 k. árban budapesti paritásra adtak el.

Árpa (takarmány- és hántolási célokra) továbbra is el van hanyagolva. Hízalók és gyárosok egyaránt csak gyenge beszerzéseket eszközöztötek, amelyek változatlanult mult heti árakat értek el. Minőség szerint 5.70—6.15 koronáig fizettek helyben. Malta- és sörárpaiban állandóan átveve nincs forgalom.

Zab szintén csak gyengén volt forgalomban. A hangulat nagyobbára esendes maradt és csak a hét vége felé alakult szűlárdban, amikor is az árak 10 fillérrel javulhattak. Szin- és tisztaság szerint 6.95—7.85 korona, finom urasági árúért 7.50 koronáig fizettek. A Dunán felé való elszállításra nagyobb tételek keltek el.

Tengeri jobban volt forgalomban és különösen sárga lóguu tengerit kerestek, mely nagyobb mennyiségekben úgy a Dunán fel-, mint lefelé ment tovább és állomásokon átveve tetemesen a budapesti paritáson felül ért el. Közönséges tengeriben az irányzat a hét vége felé esendesebb és bácskai származékokért 4.85 korona, tiszavidéki ajánlatokért 4.90—4.95 korona érhető el. A kínálat e származékokban elég jó, míg a kereslet gyenge. A felmondott tengeri-mennyiségek részben spekulációs célokra, részben a iogyasztás részére találtak átvevőt. A hozatalok egy része Győr és Bécs felé ment tovább.

Olajmagvak: Készáru káposztaropce nem volt forgalomban. Haláridőrepecében 1902. aug.-ra gyenge forgalom mellett alig változott és az egész héten át ca. 11.80—11.90 k. között jegyzett. Vadrepe üzletlen 6.—6.50 korona, lenmag szűlár, 15.—16.—korona, kendermag 10.—11.—koronáig helyben jegyez.

Hűvelészet: Babban a forgalom továbbra is teljesen szűnetel és az árak csak névlegesek. Trieurözöt apró babot az Gyöngyös-Félegyházán 8.50 koronán, gőmbölyt Baja-Mohács-Zomboron 7.25 koronán, Székes-Fehérvárott 7.75 koronán, barnababot Kalocsán 5.75 koronán, N.-Károly 5.25 koronán jegyzünk. Erdélyi bab reláció szerint 5.25—5.75 korona között jegye. Kőies hazai árban 4.50 koronán kelt el. Bűkköny üzletlen, helyben 7.50 koronán értékesíthető.

Ipar és kereskedelem.

Az Osztrák-Magyar Bank. A jegybank állása 1902. évi május 7-iken ez volt: 1,438,885,000 korona (+ 19,720,000 K.) Brókészlet: 1,417,956,000 korona (— 494,000 korona.) Váltótárca 257,132,000 korona (+ 3,799,000 korona). Lombard-üzlet: 44,226,000 kor. (+ 570,000 korona). Adómentes bankjegytartalék: 370,517,000 korona (+ 19,625,000 korona.)

Közgyűlés. A Könyves Kálmán Magyar Irodalmi és Könyvkereskedési Társaságának ma tar-

4/10-os magyar aranyjárdék 101.80. Osztrák hitelrészvény 210.70. Osztrák-magyar államvasút 142.10. Bazaknyugoti vasút — Bécs — Valtórá 850.83. Párisi váltóár 110.30. Unio bank — Alpei bányarészvény 202.—. Az irányzat szilárd.

Hamburg, május 10. (Zárta.) 4/20-os értekezési járdék 101.55. 1890. sorsjegy 153.50. Déli vasút 14.35. 4/10-os osztrák aranyjárdék 102.30. Osztrák hitelrészvény 210.50. Osztrák-magyar államvasút 141.74. Osztrák járdék 101.60. 4/10-os Magyar aranyjárdék 100.50. Az irányzat csendes.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Május 10. A sertésüzlet irányzata élénk.
 A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm feletti súlyban) 98—100 fillérig. Öreg közép (páronként 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm feletti súlyban) 105—107 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 104—106 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm feletti súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogramm feletti súlyban) — fillérig. Közép (páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm feletti súlyban) 103—104 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 102—103 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 100—101 fillérig.

Sertéslelétszám 1902. május 8. napján volt készlet 41.118 darab. — 1902. május 9. napján teljesítet 396 darab. 1902. május 9. napján elszállított 1243 darab. 1902. május 10. napjára maradt készletben 40.271 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Május 10. —

Kinevezés és áthelyezés. A m. kir. igazságügyminiszter Stiglbauer József pécsi kir. járásbírósgy aljegyzőit a pécsi kir. járásbírósgyhoz jelezte. Szésvölts János nagyvárdi kir. törvényszéki joggyakornokot a világhoz kir. járásbírósgyhoz aljegyzővé, H. Ince Ferenc aradban kir. járásbírósgyhoz telegkönyvvizsgálóvá, Kovács Antal debreceni kir. járásbírósgyhoz irnokot a székesszentmártoni kir. járásbírósgyhoz segédtel. könyvvizsgálóvá, Jezerinczy János debreceni kir. ítéltáblai irnokot a debreceni kir. ítéltáblához iradatsági nevezte ki, és Czirják István nagyvárdi kir. járásbírósgy irnokát a debreceni kir. törvényszékhez helyezte át, továbbá a pacsói kir. járásbírósgy aljegyzőjét ideiglenes minőségben alkalmazott Varga Dezső aljegyzőt ebben az állásban végleg megerősítette, végül László Károly imelyi okleveles elemi iskolai tanítót a váci kir. orsz. fejtartásához ideiglenes minőségben tanítót nevezte ki. A m. kir. földm. veltségügyi miniszter folyó évi április hó 23-án 3593. em. szám alatt kelet elhatározásával, dr. Jung Emil, Prmayr József, Misztrik Károly, Csia Károly, Jakóts Bertalan, László Endre, Toth László, Tar Béla, Ligeti Béla, Reich Zsigmond, Daday Endre, Horváth Vilmos, Oszwald Jenő és Nagy Béla okleveles állatorvosokat m. kir. állatorvosokká a XI. fizetési osztály harmadik fokozatba, Moldován Viktor, Kubis Miklós, Rumpf Jakab, Raphael Aszklár, Bihari Jenő, Beck Jenő, Wyhmanek József és Erdős László okleveles állatorvosokat m. kir. állatorvos-gyakornokká kinevezte.

Névváltás. Kohn Zsigmond banfihunyadi lakos, valamint kiskoru Erzsébet (Eszter) leánya Károcsa, Lövinger Sándor jászóházi illetőségű spirituális lakos, valamint kiskoru Imre és Margit gyermekei Ligetire, Sztránka Mihály felső-

petényi illetőségű budapesti lakos Szigetire, kiskoru Lehardt Béla siklósi illetőségű nemethelyi lakos Szombathelyre, kiskoru Klein Aladár és Gyula budapesti illetőségű ugyanottani lakosok Kovácsra, Steiner Gusztáv temesvári illetőségű budapesti lakos, valamint kiskoru fia Dezső Nepomuk János Csányira, kiskoru Klammer Béla és Oszkár budapesti illetőségű ugyanottani lakosok Karlara, Brann Gyula budapesti illetőségű ugyanottani lakos Bokorra, Ribro Ferenc János galgóczi illetőségű ugyanottani lakos Szőlősiire, kiskoru Bruciner Árpád esztergomi illetőségű ugyanottani lakos Báronyira, kiskoru Haas Lajos és Haas Árpád pápai illetőségű ugyanottani lakosok Káldorra két család névüknek átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

UTMUTATO.

Sternberg Armin és Testvére es. és kir. udv házszerzár központi főraktárban Kerepesi-ut 36. címbalmok, hegedűk, fuvalók a minden más házszerzár jutányos áron szerezhető be. Külön zongoratermek a Kossuth Lajos-utabán (a Károly-kört sarkán), hol zongorák és pianinok kedvező fizetési feltételek mellett is kaphatók.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zala Kölesén Részvénytársaság. Bezetett részvénytőke: 10 millió korona. Elnök: Tojnay Lajos, vezérigazgató: Bunke Gyula. Központ: VI. Andrássy-ut 5. Magy. kir. szab. osztály sorsjegyek, főeljárású helye: IV. Ferenciek-tere 4. Kézi zlogizálatok: IV., Károly-kört 18.; IV., Ferenciek-tere 4. (frany-utca sark); VII., Király-utca 57.; VIII., Jozs-f-kört 2.; VIII., Üllői-ut 6. sz.

Első Leánykiképzési Egylet m. sz. Leány- és fiúosztályt intézet, Budapest, VI. Tere-kört 40—42. (az intézet saját palotájában). Az intézet vagyona 1900. december 31-én 6,717,255-21 korona. Eddig kiképzett biztosított többet mint 6,000,000 korona. Ezen intézetnél gyermekek a legelőnyösebb díjtelkek mellett 1000 koronától korlátlan összegig biztosíthatók.

Napirend.

Napló: Vasárnap, május 11. — Római katolikus: E. G. Erandi. — Protestáns: E. G. Mamert. — Görög-orsz.: (április 28.) F. 9. vért. — Zsidó: Ijar 4. — Nap két 4 órá 12 perccel. Nyugszik: 7 óra 8 percek. — Hold két: 7 óra 33 perccel reggel. Nyugszik: 10 óra 53 percek este. A miniszterek nem fogadják. Tavasszi nemzetközi tárlat a városipeti Múzeumokban délelőtt 9 órától 1 óráig 1 korona és délután 1—4 óráig 40 fillér belépődíj mellett. A Nemzeti Szalon tavasszi tárlata délelőtt 9 órától este 8 óráig, Belépődíj 1 korona. A Műbarátok Körének kiállítása (Ferenciek-tere 4. sz.) délelőtt 10 órától este 6 óráig látható. Belépődíj 50 fillér. Nemzetközi képzési kiállítás a városipetben, nyitva egész nap, belépődíj 1 korona. Agancskidítás a Royal-szállóban délelőtt 10—1-ig és délután 2—6-ig. Belépődíj 2 korona. A Nemzeti Múzeum. Keptár. Nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig. — Többi tárla 1 korona belépődíjjal megtekinthető. Országos Keptár az Akadémiaiban délelőtt 9—1-ig. Természettajsi gyűjtemények muzeuma (Múzeum-kört 4. sz.) nyitva délelőtt 10—12-ig. Témaválasztás iparmúzeuma. Nyitva délelőtt 9—1 óráig. Mezőgazdasági múzeum (Kerepesi-ut 72. d. e. 9—1-ig). A földművelési múzeuma (Stefánia-ut 14. d. 10-től 1 óráig, belépődíj nincsen). Közelekedési Múzeum a Városligetben délelőtt 9 órától 12 óráig. Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától déli 12 óráig és délután 3—8 óráig.

Muzeumi könyvtár zárva. Akadémiai könyvtár zárva. Állatkerti a Városligetben nyitva, egész nap, Belépődíj 60 fillér. Magyar Kereskedelmi Múzeum, igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár: V. kerület Váci-kört 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-ától délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelmiforténeli gyűjtemény, továbbá a házi-áru kiállítás (melyben az árt letvetéség árusításokat is eszközöl) a városipeti iparcsarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külügyi kirendeltségek központi ügyeletősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-kört 32. szám alatt.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorologiai Intézet hivatalos jelentése. — Budapest, május 10.

A magas levegőnyomás Angliától északnyugatra az Oceanon meg a Jeges-tenger környékén tartózkodik; Közép- és Dél-Európa egyrészt, valamint Kelet-Európát alacsony nyomás borítja.

Európában az idő hűvösebb lett. Jelentékeny esők voltak Felső-Olaszországban, Ausztriában és Svájcban. Nálunk az eső az egész országra kiterjedt és mennyisége a 20 mm-t is meghaladta; a hőmérséklet a nyugati részekben, hol elvélve havazott is, igen alacsony. Az ország déli és délkeleti részein erős zivatarok voltak. (Temesvár, Kolozsvár, Csucsba, Berzova, Dicső-Szent-Márton, Marosyvárr.)

Különb. Váltókezony, hűvös idő várható, sok helyütt csapadékkal.

Vizállás.

Máj. 10. u.	Máj. 9. u.	Máj. 8. u.	Máj. 7. u.
Ino	Schärding — 1.24 1.30	Tisza	M.-Sziget — 1.10 1.07
Duna	Füzess — 1.24 1.30		Tolcsva — 2.10 1.00
	Lina — 0.10 0.07		V.-Nagy — 1.45 1.09
	Béca — 0.04 0.08		Tokaj — 3.20 1.24
	Pozsony — 2.17 2.20		Tisza-Fürdő — 0.50 1.50
	Komárom — 3.30 3.24		Szolnok — 0.60 1.41
	Budapest — 2.70 2.60		Csongrád — 2.10 1.45
	Paks — 2.16 2.—		Szeged — 2.00 2.17
	Ménfőcsanak — 2.24 3.25		Török-Bocsa — 2.52 2.64
	Gombos — 4.27 4.41		Titell — 4.70 4.99
	Cyvidék — 3.88 3.92		Óndava — 0.68 0.99
	Panovcsa — 3.88 3.90		Topolya — 0.72 0.48
	Órrova — 1.— 1.06		Bodrog — 0.— 0.02
Morva	Magyarfalva — 0.08 0.10		Zemplén — 2.10 2.42
Vág	Zsolna — 0.20 0.30		Sajó — 2.40 2.42
	Trencsén — 0.71 0.80		Hörand — 1.40 1.14
	Sárvíz — 1.20 1.4		Bereyóty — 0.42 0.41
Rába	Sz.-Ottóhárd — 0.65 0.82		Kőrös — 0.30 0.64
	Sárvár — 0.68 0.69		N.-Várád — 0.14 0.47
	Győr — 0.75 2.39		Belenyész — 0.50 0.24
Dráva	Pécs — 0.65 1.64		Tokaj — 0.30 0.64
	Zákány — 0.69 1.08		Gurabona — 0.45 0.60
	Bács — 2.— 2.24		Borjonező — 0.10 0.38
	Eszék — 3.24 3.7		Békes — 0.68 0.65
Mura	M.-Szerdah. — 1.20 1.4		Gyoma — 0.62 0.66
Száva	Zágráb — 1.64 0.—	Maros	Gy.-Fehérvár — 1.8 0.10
	Szilcs — 0.70 0.64		Branyovcsa — 0.68 0.70
	Nitrovia — 4.95 4.82		Soborsón — 0.— 0.—
Szamos	Décs — 1.50 1.64		Arad — 0.62 0.66
	Szatmár — 2.20 0.94		Makó — 0.67 0.94
Kraszna	N.-Majfény — 0.63 0.19	Temes	K.-Kostoly — 1.00 1.00
Latorcsa	Munkács — 0.62 0.36	Béga	Kiszéty — 1.70 1.80
Laborecs	Homena — 0.87 0.7		Temesvár — 0.31 0.31
Ung	Ungvár — 0.40 1.16		Bocskarak — 0.68 0.62

Naponta 20—50 koronát

kereshetnek ügyes emberek a fővárosban és vidéken, egy alig néhány forintba kerülő

háztartási cikk

közvetítésével. Ajánlatokat írásbelileg elfogad a Hera-Promethens r.-társaság, Budapest, VII., Erzsébet-kört 18. szám.

Havelock egész pelerinnel 9 frt. Felöltő 9 frt, Loden-öltöny 15 frt, (mind tiszta gyapju) Rothberger Jakabnál, es. és kir. udvari szállító, Budapest, Váci-utca 6.

Ferfiak ingyen kapnak egy legújabb találmányu gyógyszer, melylyel az elgyengült erőt viszszerhethik. Mindenk, aki ezírást ír, kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyvvel postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ezeket mentett meg, kik fiatalkori kihágások miatt neki betegségekben, syphilis és elgyengült férjében szenvedtek. E cépből elhatározta az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszer felvételre köznyelvel együtt ingyen küldeni. E háziszert a baj odanaza gyógyítható és mindenki, a ki fiatalkori kihágások miatt neki betegségekben, szellemi gyengeségben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ezen gyógyszer közvetlen hat azon szervekre, melyek erőt szűkösnek, és csodálatosan gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreges és fiatalok irhatnak a „State Medical Institut“-nak alantí cíven, honnét nekik a csomag baladélatlanul megküldöt k. Az intézet elsősorban azokat akarja megmenteni, kik közelség miatt otthonukat nem hagyhatják el. A próbaküldemény bezonyítja, hogy mily könnyen lehet a veszedelmes bajból otthon is megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételt. A magyarur, mire neki diszkreció mellett egy gyógyszerküldeményt küldétek felvételre köznyelvel együtt. Irjon azonban. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartalmát senki sem gyanítja. A levelek követezőleg címzendők: State Medical Institute, 9, Elektrom Building, Fort Wayne, Ind., America és minden levél bérmentesítendő.

Mint Budapest legjobb, leg-tartósabb és legegészségsabb lábbelijének készítőjeként alábbi gyár céget ajánljuk, tessék meggyőződni arról s az eredményről minket értesíteni, miután nagy fogadásról van szó.

Nőlekek:
 Fekete v. barna bőrből, fűzős — frt 3.—
 Fekete v. barna bőrből, gombos — „ 3.30
 Fekete v. barna legfin. box, Derby — „ 3.50
 Lakk, kutyu v. cseppmex-bőrből, fűzős — „ 3.50
 Levegő, csepp m. sz. Levegő, regatta — „ 2.—
 Fekete v. barna házt-cipő szegelt táppal — „ 1.20

Uraknak:
 Borjúbőr, csepp, egy darabból — frt 3.—
 Borjúbőr, beset, elegáns — „ 3.20
 Kesztűbőr, chevreau v. lakk — „ 3.80
 Fekete v. sárga, fűzős — „ 3.30
 Pimérelő, fekete v. barna bőrből, elői csigós — „ 1.30

Több 100 ábrás árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm. Nem tesztet kívánata kiserletem. Vidéki rendelésnél a csomag a láb hársányában egy papírison körülzárva.

Agulár Dávid BUDAPEST, VII., Erzsébet-kört 6 N.

OCCASIO!
FEIST consum-áru legjobb minőségben verseny-nélküli cseleki!

Finom ruha-zserekek, legdivat-tosabb min. m. 24 kor 20 méter házvázson 2.80 frt 20 " H' lonvázson 4.50 " 20 " lepedővázson 2.80 " 6 dr. kék nagy lepedő 2.— " 20 méter prims-oxford 3.80 " 23 " szelcs — " 4.80 " 1 tucat vászon-törülköző 1.35 " Vászon asztalterítő 140/145 cm. — — — — 90.

Székülés utánvétel! Nemtetsző kiserleletek! Kész női-, ur-, gyermek- és egy-féremetű. Vászon, pamut-, ruha- és kiltényzetek, törülköző, törülk., zsebkendők, asztalterítők stb. nagy választékban. Képes árjegyzék ingyen! Mintak bérmentve! Árúház és főhőnemű- gyár **EMIL FEIST**, Hohenstadt, Morvaország.

A MAGYAR KERESKEDELMI TÖRVÉNY (1875. évi XXXVII. t.-cz.) kapcsolataiban az azt kiegészítő vagy módosító törvényekkel és rendletekkel, valamint a m. kir. Charta, a kir. ítéltáblák és más bíróságok elvi határozataival. Összeállította **Dr. NAGY FERENCZ** 2-dik teljesen átdolgozott kiadás. Kimerült tárgymutatóval. Ára erős vászonkötésben 6 korona. Nékölözhetően segédkönyv a gyakorlat emberi (ügyvéd, bírók, kereskedők stb.) és a szigorlatokra, valamint az ügyvédi vizsgára készülő számára. — Megrendeltes a **LAMPEL ROBERT-FÉLE (WODIANER F. és FIA)** csász. és kir. udvari könyvkereskedésben Budapest, VI., Andrássy-ut 21.

Legnagyobb budapesti BUTOR-áruház

A rendkívül rosz üzletmenet folytán és túlhalmozott raktaárunk miatt, hogy családok munkásainak állandó foglalkozást adhasunk, elhatároztuk, május végéig készítményeinket saját árúinkban eladni a legegyszerűbből a legfinomabbig.

Több száz szoba dívalos asztalos és kárpitos butor, u. m. bőrkök, angol szőcsesztal, ónméret stb., stílusban a egyszerűségektől a legfinomabbig (szőcsesztal, a garatúra behúzója stb.), plusz, francia- és angolasztalok, kőszon, raktaárunk kizárólag jó minőségben.

A tartóságról több évi kezesesget nyújtunk.

A legjobb butorárunknak több mint 40 képpel 50 fillér beoldás ellenében bérmentve kuljuk. Bejárás csak az 50 fillér visszatérítésére.

Varga Mihály és Társai magy. butoripar-társasága Budapest, IV. Koronaherceg-utca 2. Kigyó-tér sarkán.

festmények metszetek és keretek. Nagy választék táj-, genre- és szent-képekben, jutányos árak és kedvező fizetési feltételek mellett.

Csáki Testvérek, IV., Szervita-tér 10. szám.

Valóban!

"Zoeherlin"
nagyszerűen segít, mint utólráhetetlen rovarpusztító szer.

De csak üvegekben vásárlandó ott, ahol Zoeherlin-plakátok vannak kifüggesztve.

THE ENGLISH CLOTHING COMPANY

KOCH Testvérek
Budapest legnagyobb férfi-, fiu- és gyermekruhá-áruháza
Budapest, Károly-körút 26. sz.

Fagy, dér és jégeső ellen

Farkas és Faragó-féle
szabadalmazott

viharágyuk
mindenütt a legjobban beváltak.
Kezelése gyors és veszélytelen!
Legolcsóbb lövés!
Hatása a legerélyesebb!
Minden versenyen és kiállításon első díjjal kitüntetve.
Hegyközségektől és nagybir-tokosoktól számos elismerő levél.
Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Legelegánsabb

FÉRFI **FIU** GYERMEK **RUHÁK**

KAPHATÓK:

Neumann N.
cs. és kir. udvari szállítónál
Budapest, IV. ker., Múzeum-körút 1. szám.

Kamgarn-öltöny
divatos szürke 8, 16 és 12 forint.

Lawn-tennis-öltöny,
16, 14 és 12 forint.

Fiu-öltöny,
divatos és jó 12, 10 és 8 forint.

Gyermek-kosztüm,
jó mosó 1.50 forint és följebb.

Szabott árak!

Magy. szab. viharágyú és szőlőgazdasági gépjárgár
Farkas és Faragó BUDAPEST, VI., Jász-u. 33.
Ismertető füzet ingyen és bérmentve.

Túlhalmozott raktár miatt

ajánlok **kész úrihintót** a legolcsóbb árak mellett még részletfizetésre is.

BOGDAN JOZSEF kocsiki gyáros Budapesten, IX., Páva-utca 10-12. Raktárak: VIII. k. Múzeum-körút 10., II. udvar és IX., Páva-utca 7. Kész gyász-kocsikról külön árjegyzék. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Legjobb minőségű **Hecht** nyeltek

Cooley H. Vilmos, Rochesterben, a 12103. számú
„Váltakozó árammal hajtott motor és transzformátor” című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának gyártása céljából magyar gyárokkal összeköttetést keres; szabadalmát esetleg el is adja, vagy gyártási engedélyt ad. Érdeklődőknek szívesen szolgál bővebb felvilágosítással

KELEMEN ÉS TÁRSA szabadalmi ügyvivő iroda Budapesten Kőval-szálloda B.

Mesés olcsó árak!

Kérjen saját érdekében nagy képes árjegyzéket kéreppár és alkatrészekről.

Beifeld Gábor és Társa
Budapest, József-körút 21. sz.

Titkos betegségek szakorvosa
gyanút, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyógyulást ohajtó szenvedőknek, 30 éves kórházi és magán-gyakorlati tapasztalatainak fogva legjobban ajánlható

Dr. CZINCZAR J.
egyetem. orvosnádor
gyógyi: férfiaknak és nőknél foglalkoztat szarv nélküli mindennemű bármily régi kórelő

Nemi betegségeket
ugymint húgyúti betegségeket, hólyag- és vizeletési bajokat, bujakóros sebeket, syphilit, onfertőzésből eredő ideggyógyászati, a legmagasabb borbetegeket és szépséghibákat, továbbá

Nemi gyengességi állapotokat (impotencia)
meglepetésként eredményesen gyorsan a legújabb módon.

Rendelő-intézet: Budapest, VII., Koröper-ut 14. sz. I. e.
Rendelés: délelőtt 10-4-ig, délután 6-8-ig.
Külön várótermek. Külön be- és kijárak.
Levelekre rögtön válasz.

Titkos betegségek ellen

25 év, részben katonarvos (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

DR. KAJDACS, v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Electrotherapiai rendelő-intézet
IV. Kigyó-utca 5. I. em. Klotild-palota (Atjáromház és lift használat).

A legelhanyagoltabb húgyúti betegségeket, leggyorsabb gyógyulást, bujakóros sebeket, syphilit, az onfertőzést utóbbait

Elgyengült férfierőt
az orvosi világ által legújabbban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikert

Electro-Massage vagy Psychrophor
által, magömléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmagasabb borbetegeket, valamint ifjúkori bűnök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátrénebakokat gyógyít a legújabb gyógy-mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel. Rendel: délelőtt 9 óráig 4 óráig; este 7-8 óráig Nőknék ugy mint férfiaknak külön be és kijárat Külön várótermek.
Levelekre díjjalanul asennal válaszoltatik; esetleg gyógyszerkezelés is gondoskodva lesz.

Zálogházhoz veszek cédulákat.
Eladok
13 lamos ezüst evőkésszét 12 szemelyre 140 frt, 6 azo mélyre 65 frtől kezdve és feljebb. Mindennemű finom ezüst tárgyak barokk és francia stílusban. Nagy raktár arany férd láncokból, masszív aranygyűrűk 6 forint 40 kr. arany férd-örök 12 frt, arany női órák 9 frtől kezdve 12 darab masszív óvőszék 6 frt 50 kr.
Képes árjegyzéket bérmentve és ingyen.

Grünberger A. Béla örökös
Budapesten, Harisbazar. Váci-utca 30. I., em. 23.

BUTOROK
úgy készpezéért, mint pószletfizetésre
a leggyorsabb utóból a legismertebb kivitelig legújantánosabban
Brentner és Fuchs testvérekéül,
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 8.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Bankház Benkő Mándor
fő-elárúító
BUDAPEST
Andrássy-út 79.
Telefon 22-44.
Sürgöny-cím: BENKŐBANK BUDAPEST.

AJÁNL
Osztálysorsjegyeket
1. oszt. húzása
Május 22-23.
Sorsjegyek árai:
1 egész 1 fél
1 kor. 12- 1 kor. 6-
1 negyed 1 kor. 3-
1 nyolcad 1 kor. 1.50
Megrendeléseket postaküldvény útján azonnal kerék

KÖLTÖZKÖDÉSEKET
vaston és hajón, az Átrakodás és csomogolás megkönnyítésé- val, elfogad az olcsóbbat Szabadalmazott Butorkocsival
Caro és Jellinek szállító,
Budapest, V., Arany János-u. 34.

Színházak, szórakozó helyek.

VIGSZINHÁZ.

Vasárnap, 1902. május hó 11-én.
 Déltűn 3 óraker mérsékelt helyárakkal.

Az órnagy ur.
 Bohózat 3 felvonásban. Irtaq Mars és Kéroul.
 Fordította Holtai Jenő.

Személyek:
 Montgron Fenyvesi Michu Győző
 Labourdette Hegedűs Dingois Vendrei
 Fréville Tanay Maloizel Szerényi
 Champeaux Góth Paulette Varsányi
 Moulard Tapolcazi Héloise Nikó
 Lardinet Rónaszéki Dingoisné Lenkei

Este:
Ugyanaz.
 Kezdeté 7 1/2 óraker.

NÉPSZINHÁZ.

Vasárnap, 1902. május hó 11-én.
 Déltűn 2 1/2 óraker mérsékelt helyárakkal:

Egy görbe nap.
 Énekes bohózat 3 felv., dalokkal és táncokkal. Irtaq Csicsery Bors és Tsa. Zenéjét részben szerzette Barna Izsó.

Személyek:
 Borsszem J. Dezsőfi Tarjagoss Szerdahelyi
 Wewresshegy Németh Dicsőfi Delli
 Leona Krecsányi Sanyaró Vendel Ujvári
 Izolda Dóry M. Tolyás Dániel Szabó
 Kraxelhuber Kovács M. Hombár Horváth
 Krasznahubay Szirmai Rendőr Tollagi
 Monokles báró Sümegi Tízoltó Nagy
 Mokányi Berci Kis M. Elsa Harmath
 Bukovay Kovács K. Juci Blaha

Este:
 Pálmay Ilka asszony vendégfelleptével.

Az izé.
 Operett 3 felv. Irta Leon Viktor és Stein V. Zenéjét szerző Weinberger Károly. Fordította Dr. Márton Miksa és Heltai Jenő.

Személyek:
 Taponet Kovács M. Babarol Németh
 Taponetné Siposné Vaucresson Szerdahelyi
 Gabriella Pálmái Saturnin Tollagi
 Felicien Raskó Casarett Dóri
 Aristid Szirmai Denise Harmath

Kezdeté 7 1/2 óraker.

URANIA SZINHÁZ.

Vasárnap, 1902. május hó 11-én.
 Déltűn 4 óraker mérsékelt helyárakkal:

Monte-Carlo és a Riviera,
 Irta Salamon Odún.

Este:
A sport.
 Kezdeté 1/8 óraker.

FŐVÁROSI NYÁRI SZINHÁZ.

Vasárnap, 1902. május hó 11-én.
 Déltűn 3 óraker félhelyárakkal:

Színházi képtelenségek.
 Énekes bohózat 3 szakaszban.

Este:
Viola, az alföldi haramia.
 Eredeti népszínmű 5 felv. Irta Szigeti József.
 Kezdeté 7 óraker.

VÁROSLICETI SZINKÖR.

Vasárnap, 1902. május hó 11-én:
 Déltűn 4 óraker fél helyárakkal:

Lumpácus Vagabundus
 és a három jómadar.

Este:
Viola, az alföldi haramia.
 Eredeti népszínmű 5 felv. Irta Szigeti József.
 Kezdeté 7 óraker.

Vigyázz! Saroküzlet!
 Tulhalmozott raktár miatt
eredeti gyári áron
 tehát potom olcsó kiárusításához jut
 2000 tea- és kávé.

1000 darab
Porcellán étkezőkészlet

komplett 6 személyre, dusan aranyozott és remek festéssel

Étkezőkészlet	5.95	Teakészlet finom	3.70
Étkező, modern	7.25	Teakészlet roccoo	4.70
Étkező, roccoo	8.50	Kávékészlet	3.50
Étkező, renaissance	10.50	Kávékészlet roccoo	4.75
		Mocca, platinaul	4.50
		Mosdó service	4.75
		Vésottü üveg service	7.50

Étkező 12 személyre 25, 30 és 35 frt.

Ortner Rezső és Társa
 porcellán fest. gyár raktára
 Terező-körút 32. saroküzlet.
 Vidéki rendelésnél kérjük a vasútállomást.

FŐVÁROSI ORFEUM
 Nagymező-utca 17.

!!! Szencziélés !!!
Trio Barovsky
 párszűn mutatványai, továbbá

Luna asszony
 Milla Barry, Mariot stb.
 felleptével.

Tarka Szinpad
 és sok különlegesség.

A kávéház félkerájűben reggel 5 óráig Vörös Elek cigányzenekara hangversenyez.

Nem rojtosodnak ki és nem kopnak többé a nadrág alsó szélei, ha a **Wollák-féle szabadalmazott nadrágvédőt** alkalmazzuk.

Párja csak 60 fillér. Viszont elárusítók **nagyobb kedvezményben** részesülnek.

Kapható:

Wollák és Berkovits
 zsinórgyárában
 Budapest, VI. ker., Vörösmarty-utca 47/B és minden nagyobb rövidúru üzletben.

Az egér.

Az egér a mesében kedves állat, de a valóságban sok bajt okoz. Így egy szegény hivatalnoknak majdnem a szerencsét rágesdítette el fogacskaival. Iróasztalának főkjában összevissza aprította íromángit, melyek között az a Hecht Bankháztól vásárolt sorsjegy is ott volt.

Iróasztalának főkjában összevissza aprította íromángit, melyek között az a Hecht Bankháztól vásárolt sorsjegy is ott volt.

meljre a főnyeremény esett. A Hecht Bankház persze azért kifizette a keltő eljárás után a főnyereményt és a hivatalnok most valahányszor a furcsa egér hístória eszébe jut, azt mondja, a fődolog az: hogy vásároljon osztálysorsjegyet a Hecht Bankháznál. Budapest, Ferenciek-tére 6. és Erzsébet-körút 32. Huzás május 22-én és 23-án. Sorsjegy árak: Egész 12.— kor., fél 6.— kor., negyed 3.— kor., nyolcad 1 kor. 50 fill.

A híres legújomabb
Klenoczy csemege májusi turó,
 zöld vagy fehér Szirec, Ostyepha megrendelhető:
Pátcka A. VI., Izabella-u. 76., III. em.

Próba ingyen! 20 fillér portó beklűdése ellen.

Próba ingyen! 20 fillér portó beklűdése ellen.

kaliforniai hajnövesztő-hagyma „IPE“

lettűnő hajnövesztőszerszer, a melyen Európában még nem volt. Még egy gyermek is tud egy csomag „Ipe-hagyma-ból“ (1 frter) körűbelűl (2 liter „Ipe-hajvizet“ maga előállítani, melynek feltűnő hatásán csodálkozni fog. Frizurája már az első mosás után háromszor oly vastag lesz. Haja sohasem öszűl meg. A haj sűrűbben nő, miért jóállás vállhatik. Korpa rögzítés elűnik. Egy csomag „Ipe-hagymát“ 1 frter. állítunk a világ bármely tájára (az öszög beklűdése esetleg levélölőlygőben is, vagy utárvétöl). Saját jól felfogott érdekekben felcsik mindenkiék azonánál egy csomag valótű „Ipe-hagymát“ (1 frter) hozatni. Szűklűdünk továbbá kösz „Ipe-hajvizet“ is levegekben nagy-ság szerint 2.50 frt, 1.50 frt és 1 frter. Tegeje el a hirdölésért, mert ritkán fog megjelenni. Ugyanjon jól a címre, különben nem foglunk semmit. Elő amerikai int. „Oja“, Bócs, IX., Währingerstrasse 16.

WRIGHT DITSON
VILÁGHIRŐ AMERIKAI
LAWNTENNIS RAKETÁRA
EGYEDÜL RÉSZERE
MAGYARORSZÁGI TÖDÖR
KERTESZŐKRISTÓF TER
BUDAPEST ÁRJEGYZEK
ÁRJEGYZEK
INGYEN.

Szabadalmak
 gyorsan és lelkiismeretesen kiásközölőtnök.

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 17.

Találmányok finanszírozása és értékesítése.
 Védjegyek beajstromozása. Felvilágosítás díjtalan.
 Telefon 56-78.

HAGGENMACHER-féle
 a sűrtőzde által palaezkozott

SZALON-SÖR
 legkellemesebb üdítő és tápláló ital.

Dr. Telbis János kir. keres. törvén. hit. vegyész nyilatkozata: »A Haggemmacher-féle Szalon-sör vegy. összetételben teljesen azonos a legjobb csehországi (plisn) sörrel, de az utóbbiaknál még tartalomdúsabb.«

Megrendelés hely:
Budapest, V., Kádár-utca 5. sz.

1896. állami arany érem.

RÖPTÉBEN A VILÁG KÖRÜL.

Díszes kiállításu, értékes ajándékmu. Egyesíti a szépet a hasznossal.

Készülékekbenhat remek képbűn bemutatja a világ szépségét.

A képek magyarázó szöveget írta:
TIMÁR SZANISZLÓ.
 Ara díszesbunkötebűn 20 kórna.

Megrendelhető a
LAMPÉL R.-féle
 (Wodlaner F. és Fiai)
 cs. 66 kir. udv. könyvkereskedésben
 Budapest, Andrássy-út 21.

H Első cs. és kir. osztrák-magyar kirázólag szab.

Homlokzat-festék-gyár
Kronsteiner Károly
 BÉCS, III., Hauptstrasse 120.
 (szűjt házban).

Arany-érmekkel-kitűntetve.
 Főhercegi és hercegi uradalmak, és. és kir. katonai intézőszek, vasutak, ipari-, bányá- és gyári tarsulatok, építési vállalatok, építómesterek, agryszűntén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzat-festékek, melyek mészben föloldhatók, száraz állapotban, poralokban és 40 különböző mintában kilönik 10 król fölfele szállítatnak és a mi a festék szintisztaságát és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.
 Mintakártya, agryszűntén utánzásal kívánatra ingyen és bérmentve.

T. Háziasszonyok!
 Poloska és bármely férget nem lehet semmiféle por vagy pedig tűnkürával kiirtani, hanem teljes sikert csak egyedül **a Matthey-féle készílékkel** lehet elérni, a miről 7 óra alatt teljes bizonyossággal kezkeskedünk.

Az írtás nem nagyon olcsó, de az eredmény biztos.
BOCK és GRÁBER cég
 VI., Nagymező-utca 52.

Hirdetmény.

Ügyfeleink száma folyton emelkedőben van, minthogy bebizonyíthatólag a legtöbb fő- és egyéb nyeremény nálunk vásárolt osztálysorsjegyeken nyerték; de főget mert előzékenységnk mellett sorsjegy-vevőinknek a legmesszebb menő biztonságot nyujtuk.

Hogy a torlódást — különösen a huzási napok előtt — pénztárunknál elkerüljük, budapesti vevőink kényelmére a főváros 42 legelőkebb forgalmi pontján elárusító helyeket létesítettünk, hol eredeti sorsjegyek czűgűnik felülnyomásával ép úgy, mint saját üzlethelyiségeinkben, eredeti feltételek mellett kaphatók.

Első osztályu huzások
MÁJUS 22-én és 23-án.
AZ ELSŐ OSZTÁLYU EREDETI SORSJEGYEK ÁRAI:
 Egész 12 kor., fél 6 kor., negyed 3 kor., nyolcad 1 kor. 50 fill.

Vidéki megrendeléseket postautalványon történő befizetések ellenében, vagy utánvétellel teljesítjük.

Nyereményeket bármely összegben lejárt előtt is kifizetünk. Hivatalos sorsolási jegyzőket pontosan küldünk. Cűgűnik felülnyomásával ellátott nyerősorsjegyek kívánatra bármely nagyobb vidéki bank, vagy takarékpénztár útján is jutalék- és költségmentesen beválthatók.

Nemzeti Pénzváltó Részvény-Társaság
 BUDAPESTEN, V., GIZELLA-TÉR I. SZ. (HAAS-PALOTA.)
 TÁVIRATI CZÍM: „NEMZETI PÉNZVÁLTÓ BUDAPEST.“

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Budapest, Kerepesi-ut 38. szám.

Csak e héten:

HÉTFŐN

KEDDEN

és

SZERDÁN

Ezen rendkívüli napok alkalmával is a Párisi Nagy Áruház minden vevője, ki akár egyszerre, akár több ízben is kicsinyben, összesen 20 korona értékben vásárol,

teljesen ingyen kap

saját, vagy akármely tetszés szerinti kisebb fénykép után egy

életnagyságu fényképet

elkészítve, csak a passe-partoutért fizetendő 3 korona.

Rendkívüli árucikkek!!

Feltűnő olcsó árak!

elárusítása

(a többi napokon ezen cikkek ezen árakon nem adatnak el.)

Feltűnő olcsó árak!

A férfi-divat osztályban

- Férfi-íngek legjobb „Schroll“-féle chiffonból tartós és elegáns még nem létezett árban ... drbja **90 kr.**
- Férfi-íngek kemény vagy puha színes francia batist redős mell, remek mintákban ... drbja **1 ft 25 kr.**
- Férfi háló-íngek vastag Madapotam vászonból himzett színes bordúrral, tartósságáért kezességét vállalunk ... **1 ft 10 kr.**
- Férfi alsó-nadrágok francia köpferből, francia szabás, színes himzéssel díszítve, igen tartós minőség ... **75 kr.**
- Turista-íngek, francia atlasz-szatinból, sötét vagy világos színekben, rávarrott zsebbel, lehajtott gallérral és közelével, mosható és színtartó ... drbja **75 kr.**
- Férfi zsebkendők, tiszta fehér vászon-batistból kitűnő minőség ... **6 drb ára 50 kr.**
- Férfi zsebkendők, tiszta vászonból, színes bordúrral, rendkívül tartós ... **6 drb ára 60 kr.**
- Férfi harisnyák, izzadás ellen, kitűnő minőség mesés áron 6 pár összesen ... **29 kr.**
- Férfi harisnyák, legyházban kötött, pettezdorfi pamutból, tartós minőség ... **3 pár 40 kr.**

- Férfi nyakkendőcsokrok, remek mintákban, legújabb divat, izléses sötét vagy világos színekben, még nem létezett árban ... drbja **10 kr.**
- Férfi szalmakalapok, japán fonás, fehér vagy színes ... drbja **38 kr.**
- Férfi puhakalapok, elegáns, legújabb divat, sötét vagy világosszürke színekben, kitűnő minőség ára **1 ft 25 kr.**
- Férfi cipők, kitűnő erős és tartós minőség, wixos bőrből, dupla erős börtalppal ... párja **2 ft 10 kr.**
- Nikkel remontoir zsebrórák, minden 36 órában egyszer felhuzandó, kitűnő pontosan járó szerkezettel ... ára **1 ft 98 kr.**
- Teljes férfikészlet, **1 pár valódi double arany kézelőgomb** patent csukóval, **3 drb valódi double ingzomb** patent csukóval, **1 drb double arany nyakkendő**ttű strasse kövel, **1 drb sport-óruláné** elegáns kivitelű, **1 drb koronapénztárca** valódi dísznőbőrből ... Ezen nyolc drb összesen **48 kr.**

A fentebbi cikkekre vonatkozó vidéki megrendelések csak akkor intézhetők el, ha az illető rendelmény legkésőbb szerdáig hozzáink beérkezik.

Nagy mintagyűjtemény Nagy képes árjegyzék

tavaszi szövet és nyári mosókélmékből valamint a mosókélmékből valamint a mosókélmékből

ingyen és bérmentve.

BUTOR részletfizetésre
Schwarz Lipót és Testvére
kártyamester és bútorkészítők **butorházában**
Budapest, VII., Hársfa-utca 37. sz.
(széki házakban) Wesselyányi-utca keromtörszénél.

Fizetési feltételek:
100 kor.-tól 900 koronáig havi részlet ... **10 kr.**
200 ... **800** ... **15 kr.**
300 ... **500** ... **20**

Kiszámlázás után 10%, eszménydíjért 3%, Képes árjegyzékért 10 fillér fizetendő, mely összeg az árjegyzékért visszatérítendő.

Legjobb Legjobb Legolcsóbb
PAP PAP PAP

1 szeszahajtató vasgőz 3 db	1 szőc sodrony 4gybetől	5.-
1 kivehető matraccal	1 tengorítú matraccal	4.50
1 rongg paplan	1 ágyfogó	4.-
1 ...	1 ...	12.-
1 ...	1 ...	3.-
1 ...	1 ...	1.50
1 ...	1 ...	4.50
1 ...	1 ...	12.-
1 ...	1 ...	6.50
1 ...	1 ...	0.85
1 ...	1 ...	1.50
1 ...	1 ...	40
1 ...	1 ...	7.50

GICHNER JÁNOS
paplan, matraccal és kártyamester gyáros, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy raktára
Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.
Árjegyzékét kívánata ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszámítottak, nem telos árak hitelesítések, vagy a pénz visszatérít.

Eldadás nagyban és kicsinyben!

BUTOR-ELADÁS.

Dus választék szilárd gyártmányu asztalos és kártyázott butorokban egyszerű és a legdíszesebb kivitelben.

Dósa Kálmán asztalos és kártyos, Budapest, Erzsébet-tér 18. szám, I. em.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.

ESCH ÉS TÁRSA
POZSONY

TAUSZKY MIKSA és Társa
butorszállítási és beraktározási-vállalata

Budapest, VI., Teréz-körút 6.
Költöztek helyben és vidéken, vasuton és hajón es. és kir. szabadalmazott bitorszállító kocsikkal.
Butorok beraktározásáa száraz helyiségekünkbe, ezekre kézspénu előleg.

Párisi kiállítás: Arany érem,

FERNOLENDT

cépfényezés, a világ legjobb fényezése, gyorsan mélyfeke fényt ad és a bőrtartósságot fenntartja.

Alapítóló 1888-ban. Gyártó raktár: Bécs, I. Bohnerstrasse 21. Kapható mindenütt Raktár Budapest, V. Lipót-körút 24. sz.

Most jelent meg!

Latin-magyar Zsebszótár

középszkolák számára.

Szerkesztette
SCHMIDT JÓZSEF
Állami főgymn. tanár.

I. rész: Latin-magyar. Ár vászonkötésben 2 korona.

A Schmidt József-féle latin-magyar zsebszótár aránylag kis helyen mindent nyújtja, a mire a tanulónak szüksége van. Schmidt szótára nem hagyja a tanuló kérdéseit sohasem felelet nélkül, mert előtte épen csak a kérdések lebegtek folyton munkája készítésénél. Minden egyes szóizéken megírják, hogy a könyve felett gonyedő tanulóra gondolt a szerző, ennek a szemével igyekezett látni, egyre arra gondolt, hogy ennek munkáját könnyítse.

Meg vannak győződve, hogy ezt a szaktanárokat is fel fogják ismerni és egy a tanítás, mint a tanuló szempontjából maguk fogják legjobban előmozdítani az értekes munkának gyors elterjedését. Ez a munkájuk annál könnyebb lesz, mert a díszes vászonkötésű, nyomdailag is szép kiállítású, a szemre nézve kellemes betűkkel szedett szótár ára mindössze 2 korona.

A Magyar-latin rész sajtó alatt van.

Megjelent és kapható az „ATHENAEUM” Irod. és nyomdai részvénytársulatnál Budapest, VII., Kerepesi-ut 54. sz.

Ő osász. és Apost. kir. Felsőgének legfelső elhatározása folytán.
A katonai jótékony célokra szánt
XXII-ik cs. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák örökös tartományokban egyetűl törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 17.522 nyjre emelt tartalmas kézpénzben 442.530 kor. összegben
A Főnyeremény
200.000 koronára rug.

A nyeremények kifizetéséért a cs. kir. lottóérvédők kezességek.
A húzás visszavonhatatlannal 1902. évi június 12-én fog megtartatni.
Egy sorsjegy ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjáték osztályánál, III. ker., Vorders Zöll-amtstrasse 7. sz. a., továbbá a lottóérvédőkben, dobányüzemekben, adó-, posta-, távírádó- és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyek részére ingyen adatkak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A cs. kir. lottóérvédéki igazgatóság államsorsjátéki osztálya.

Hatóságilag engedélyezett

VEGELADÁS

a férfi- és gyermekruha-raktárban

„Angol Divathoz“ Budapest, Károly-körút 16.

A teljes aruraktár felmondott helyiségeink kiürítése miatt **35 százalékkal** a rendes árnál olcsóbban kerül eladásra.

Szabad bemenet vásárlási kényszer nélkül.

MINDENKI INGYEN KAPJA

ha címét velem közli, világhírű találmányomat,

„GUZI-KENŐCSÖT“

melyivel, ha a cipő feleő bőrét bekeni, a vixelés fölőleséssé válik és a bőr repedése ki van zárva.

Minden nálam vásárolt cipőért 1 évi írásbeli jótállást vállalok, ha guzi-kenőccsel, melyet ingyen adok, bekeni, elszakadása esetén INGYEN MEGCSINÁLOM.

Minden rendelő 1 tégely guzi-kenőcsöt, mely 6 hónapra elegendő és egy pár elegáns cipő-sámfát kap ingyen, mely szintén hozzájárul ahhoz, hogy a cipő az egy évet kibírja, miután, ha a cipőt nedves állapotban levéljük a bőr ósszeráncosodását kizárja. Minden magyar ember tartja kötelességének egy igaz magyar gyárat pártfogolni és engem próbarendelésével megfizetni. Vidékre minden csomagot portmentesen küldök a csupán 30 krt számítói fűl. — Mértéknek elegendő, ha harányában egy papírlapra állva, a lábtalp körvonalát lerajzolják.

Nem megfelelőit kicserélek vagy a pénzt minden levonás nélkül visszaadom.

Kérje JOO oldalas képes árjegyzéket, melyet a guzi-kenőcs-mintával együtt ingyen és bérmentve küldök.

Férfi sima vixcipő, erős	3.-	Női zergebőr fűzős vagy cugos elegáns	3.-
Vix betétes cipő	3.20	Barna bagaria fűzős cipő	3.-
Elegáns gavalier vix fűzős	3.20	Legnépszerűbb zergebőrű gombos cipő	3.40
Gavalier barna fűzős cipő, divatos barna bagariából	3.50	Párisi divat, feltűnő elegáns, box-calf bőri fűzős vagy gombos cipő	3.80
Salon-lakk elegáns, fűzős vagy cugos	4.-	Félcipő, fekete vagy barna horjából, elegáns	2.40
Párisi divat, feltűnő elegáns, box calf fűzős cipő	4.-	Salon-lakk, fűzős vagy gombos, elegáns kivitelt	3.50
Fűzős cipő, amerikai box-bőrű, elegáns	3.50	Salon-lakk, kivágott cipő, keresztosított, elegáns	2.20
Tiszti sima cipő, legfia. vix vagy salon-lakkból eleg.	4.-		

AGULÁR IGNÁC

BUDAPEST,

Deák-tér 6.

Egyedül valódi angol Balzsam Thierry A. gyógyszerésztől

Közegésségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az úvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyeitől alatt áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg használható. — 1. A tüdőnek és melnek összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarhust és köpetkivárást a fájdalom kárhözéket elejét veszi, sőt még régibb betegségeket is gyógyít. 2. Kitűnő hatással van torokgyulladásnál, rekedtségénél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiirtja a hideglelést. 4. Meglehető gyorsan gyógyítja gyomorgöröcsöt, kölkát és szarkatagokat. 5. Jótékony hasasható és vértisztító, tisztítja a veséket, megszünteti hypochondriát és melancholiát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpénész, továbbá minden fog- és szájbetegségeknél és mozgásutáni a felbőgőgést, valamint a szá- és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden sebre, ugymint hópörénésre, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyott testrésze, ruh, kosz és kiütések, megszünteti továbbá a főfájást, zugást, szarkatást, közhényt fűlfájást stb. Tessenék mindig vizyálni a zöld apáca-védjegyre, mint fent látható! Hamisításoktól legjobb óvszer egyenesen a gyárból eredeti kartonokozan bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postáélmására 12 kicsi vagy 6 dupla úveget 4 koronáért hoztatni. Bosznia és Hercegovinába 4 k. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése mellett.

mikor önök a biztos gyógyulásra a legregibb bekenél is kilátása van és majdnem mindig elkerülheti a fájdalmas operációt vagy amputálást, ha

Miért szenved? Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalom enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használata; a gyermekgyógyászat moilabájánál, a tejeiválasztás akadályainál, melkeményedésnél, vérhenyónál, mindenfélle régi bajnál, nyílt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, sócsusz, dagadt lábaknál, sőt csontszáznál is; ütött, szurt, lőtt, vágott és roncsolt sebeknél; az idegtestek kiválasztásánál, mint úveg- és faszilánál, homok, dara, bűvis stb.; mindentéle dagaszt, kinyűrés, karbunkulus, új képződmények valamint ráknál, körömmérgésnél, körömdaganatnál, hólyagnál, menestől kiseszedett lábknál. Eggett sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegnek fekvését stb. stb. eredt sebeit, a nyakon támadt dagasztat, vörösgasztat, filibajt és a gyermeknek sobosodását stb. stb. Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaküldéssel és szállítólevéllel együtt 3 kor. 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Mindenkit övek hamisítványok vételétől és kérom vizyálni, hogy minden tőlegylen a cég: „Orangyal-gyógyszerár Thierry (Adolf) Limited Pragra“ beégetve legyen.

E két gyógyszerrejeiben felülmuhatatlan szer, sohasem romlik el, ellenben minél régibb lesz, annál értékesebb és hatatosabb, és nem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosozan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert, jó, olcsó, megbízható amellet teljesen ártatlan, világhírű szernél, melyeknek minden csadáánál találhatónak kellene lenni. A hol a font ismertettett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Orangyal-gyógyszertára, Pragra, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.
Közp. raktár Budapest: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittebach J. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerésznél.

Heveny vagy idült bujakór bántalmak

Igy gúnyválykór, borbajok, reuma, (izzag, fokdyák stb.) és a romlott vértől származó egyéb bajoknál, mint migrigydagaszt, reumatizmus a száj) és gége gyenedésel, dagasztok, onostosis, tehetetlenség és mindenféle szerzett vagy örökött bujakóros bántalmak esetében, a legmeggröztöbbsé e minden gyógykezeléssel dacoló betegségekből biztos és gyökéres gyógyulást nyújtanak

Dr. Olivier vértisztító piskótái

melyek a francia kormány és a párisi orvosi akadémia által engedélyezve és a párisi körházakban egyedül vannak előadva.

Igen kellemes gyógyszer, melyet 60 év óta a legkiválóbb orvosok használnak, mint egyetlen és legjobb vértisztító szerrel mely számos kiütésben is részeseült.

Ára egy kis doboznak 25 darab tartalommal 5.- kor., egy nagy doboznak 52 darab tartalommal 10.- kor. Minta és prospektus rendelkezésre áll.

Főraktár: Török József gyógyszerár Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-ut 26.

A fiumei KÁVÉBEHOZATALI TÁRSASÁG, FIUMÉBŐL

(Tulajdonos: VIRÁG JENŐ)
postafiók 77.
elvámolva és bérmentve, utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küld

5 kg. Cuba-kávé	K. 16.50
5 „ Ceylon- „	„ 16.50
5 „ Moca- „	„ 16.50
5 „ New-Cuba „	„ 15.-
5 „ Manilla „	„ 13.50

Hiressé vált, renek kávékeverék:

2 kg. Socrabaja	nem főztek!! Jobb
1 1/2 „ Modjokerto	
1 1/2 „ Brabatos	
5 kg. — 19 kor. 16 fill.	

A kávéhoz csomagolható:
1/4 kg. Imperial-tea 3 kor. 20 fill.
Ártap. ingyen.

SPORA-féle világhírű KLATAUI dísz- és óriási szegfű.

Kiütöttve: Prága, Bécs, Lyon, Antwerpen, Amsterdam, Hamburg, a Mayna melletti Frankfurtban stb. a legmagasabb díjjakkal.

Elite-választék
Garab
Kiallitási és reklám minta fajok
10 darab 10 kor.
Óriási szegfű
10 darab 10 kor.
Dísz-szegfű
10 darab 5 kor.
Kerti szegfű
Remontánszegfű
60 darabnál 10 százalé, 100 darabnál 20 százalé engedély. Képes árjegyzék ingyen bérmentve.

FR. SPORA szegfűkivitel
Klatau (Csehország).

Urak! Salaperlen

(Salacetisont olaj)
Salacet 0-90 Ol. Eastali osind 0.21 — így hívják a legújabb felülmuhatatlan szeri a titkos betegségek mindenemél 4.45 koronáért bérmentve küld egy kis úveget 50 kapellával. Raktár Ausztria magyarországi részére Budapeston, Török József gyógyszerár, Andrássy-ut 26. és Király-utca 12. valamint minden gyógyszerárban.

Legalkalmasabb alkalmi ajándék.

METEOR RECORD

phonograph (beszélő gópek) a legjobbak, legolcsóbbak és legtekőletesebbek, kaptatók!

Deutsch Gábornál
Bpest, Erzsébet-tér 7.
Kíméző-árjegyzék-bécsben, Kőnyé tisztelt feltelet.

Egyszerű, valamint díszes kivitelű DRÓTKERITÉSEK

készítetnek

Kollerich Pál és fiai

es. és kir. udvari szállítóknál

Budapest, IV., Ferencz József-rakpart 21. szám.